

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας- Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού- συνταξιοδοτικού συστήματος- Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων»

ΜΕΡΟΣ Α' Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας- Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ/ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2131516026

E-MAIL: ypourgos_erg@yeka.gr

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με την εν λόγω μεταρρύθμιση προωθείται η υιοθέτηση ενιαίων κανόνων για όλους τους ασφαλισμένους και η αποτύπωση, κατά τρόπο κατανοητό από τον πολίτη, του συστήματος απονομής συντάξεων, γεγονός που ενισχύει την ασφάλεια δικαίου. Δεδομένου, μάλιστα, ότι η οικονομική κρίση έχει χαρακτήρα κυκλικό και επαναλαμβανόμενο, η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση δεν εισαγάγει μέτρα έκτακτα που στοχεύουν απλώς στην αντιμετώπιση των δημοσιονομικών προβλημάτων της χώρας, εις βάρος της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών, αλλά μέτρα που σέβονται τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα.

Το παρόν σχέδιο νόμου και οι βασικές αρχές που αυτό εισάγει στο δίκαιο της κοινωνικής ασφάλισης, εξυπηρετεί τις δημοσιονομικές ανάγκες της χώρας και εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, με τρόπο σύμφωνο με τις συνταγματικές εγγυήσεις και τις προβλέψεις του ευρωπαϊκού δικαίου.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Η είσοδος του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας σε οξεία κρίση και η δυσκολία του να ανταποκρίνεται στους σκοπούς του με τρόπο κοινωνικά δίκαιο και οικονομικά επαρκή είναι μια πραγματικότητα αυτόδηλη εδώ και δύο δεκαετίες. Η δημογραφική γήρανση του πληθυσμού έχει ανατρέψει προ πολλού την αναλογική σχέση μεταξύ εργαζόμενων και συνταξιούχων. Στη χώρα μας τη δεκαετία του 1950 σε κάθε έναν συνταξιούχο αναλογούσαν τέσσερις εργαζόμενοι, ενώ σήμερα η αναλογία είναι 1 προς 1,3, ενώ η αύξηση του προσδόκιμου ζωής -σε συνδυασμό με τα χαμηλά μέχρι πρότινος όρια ηλικίας συνταξιοδότησης- αύξησε το μέσο χρόνο καταβολής της σύνταξης. Στη δημογραφική παράμετρο προστέθηκε και η δημοσιονομική. Πιο συγκεκριμένα, παρατεινόμενη οικονομική κρίση και η συνακόλουθη ύφεση έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην απασχόληση, και κατά συνέπεια στο ασφαλιστικό σύστημα. Σημαντικό ρόλο έπαιξαν α) οι αθρόες συνταξιοδοτήσεις, είτε λόγω αβεβαιότητας για τις μελλοντικές ρυθμίσεις του ασφαλιστικού συστήματος, είτε λόγω ωρίμανσης ασφαλιστικών δικαιωμάτων μεγάλης μερίδας εργαζομένων, σε συνδυασμό με β) την αύξηση της ανεργίας, γ) τις μειώσεις μισθών και δ) την αδυναμία καταβολής ασφαλιστικών εισφορών από μεγάλες μερίδες του πληθυσμού, με αποτέλεσμα να τίθεται σε αμφισβήτηση η βιωσιμότητα των Φορέων Κοινωνικής ασφάλισης.

Παράλληλα, το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης χαρακτηρίζεται από πολυκερματισμό, και σοβαρές ανισότητες στις παροχές των ασφαλισμένων, ανεξαρτήτως επαγγελματικών ομάδων και ασφαλιστικών γενεών, ακόμα και μέσα στον ίδιο φορέα κοινωνικής ασφάλισης.

Επομένως, οι κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές συνθήκες καθιστούν σαφή την ανάγκη ενοποίησης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται:

- Η διασφάλιση των αρχών του δημοσίου και υποχρεωτικού χαρακτήρα της κοινωνικής ασφάλισης. Πρόκειται για θεμελιώδη αρχή της κοινωνικής ασφάλισης. Το κράτος έχει την κύρια ευθύνη για την οργάνωση και λειτουργία του θεσμού (αρ. 22 παρ. 5 Συντάγματος).

- Η υπηρέτηση βασικών αρχών του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, όπως ο αναδιανεμητικός χαρακτήρας, σε συνδυασμό με την ικανοποίηση της αρχής της ανταποδοτικότητας και την διασφάλιση ενός ελάχιστου αξιοπρεπούς ορίου διαβίωσης. Ειδικότερα με το τμήμα της Εθνικής Σύνταξης σκοπείται η εγγύηση ενός κατώτατου ποσού σύνταξης που δεν εξαρτάται από το ύψος των αποδοχών ή του εισοδήματος του ασφαλισμένου, παρά μόνο από τη θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησης με τις ελάχιστες χρονικές προϋποθέσεις. Παράλληλα, με το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης, υποστηρίζεται η αρχή της ανταποδοτικότητας καθώς, όσο υψηλότερες είναι οι εισφορές στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, τόσο υψηλότερη είναι και το τμήμα αυτό της σύνταξης.

- Η ενίσχυση της κοινωνικής δικαιοσύνης και της εθνικής αλληλεγγύης, καθώς και της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης: Ειδικότερα, θεραπεύεται η στρέβλωση, ως προς τον διαφορετικό υπολογισμό των παροχών σύνταξης μεταξύ των ασφαλισμένων, με κριτήριο το χρονικό σημείο πρώτης εισόδου στην εργασία ή και εντός του ίδιου φορέα κοινωνικής ασφάλισης, αφού πλέον καθιερώνονται ενιαίοι κανόνες υπολογισμού του ποσού της κύριας σύνταξης, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα. Παράλληλα, η χρηματοδότηση της εθνικής σύνταξης από τη φορολογία αποτελεί θεμελιακή απόδειξη της εθνικής αλληλεγγύης.

- Η διαγενεακή αλληλεγγύη και η βιωσιμότητα του συστήματος: η μακροχρόνια διατήρηση της ικανότητας του συστήματος να χορηγεί συντάξεις στους τωρινούς και μελλοντικούς συνταξιούχους υπηρετεί το συμβόλαιο ανάμεσα στις γενιές που βρίσκεται στη βάση κάθε διανεμητικού συστήματος.

Μέσω της κοινωνικής ασφάλισης μεταφέρονται πόροι από τους ενεργούς ασφαλισμένους στους συνταξιούχους. Οι δεσμοί, όμως, ανάμεσα στις γενιές απαιτείται να στηρίζονται στις αρχές της αμοιβαιότητας και της αλληλεγγύης. Οποιαδήποτε άλλη επιλογή είναι ικανή να διαρρήξει το συμβόλαιο ανάμεσα στις γενιές και να προκαλέσει σύγκρουση, ικανή να υπονομεύσει

ανεπανόρθωτα τον κοινωνικό ιστό. Επομένως, το πρόσθετο βάρος που απαιτείται για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του συστήματος δεν πρέπει να μετατεθεί μόνο στις επόμενες γενιές, διότι έτσι θα επλήττετο η διαγενεακή δικαιοσύνη, αλλά να επιμεριστεί δίκαια ανάμεσα σε περισσότερες.

Με την προβλεπόμενη από το σχέδιο νόμου προστασία των ήδη καταβαλλόμενων κύριων συντάξεων, αλλά και την πρόβλεψη σταδιακής αύξησης εντός 5 ετών από την ολοκλήρωση του προγράμματος δημοσιονομικής εφαρμογής των ήδη καταβαλλόμενων κύριων συντάξεων που αναπροσαρμοζόμενες με το νέο ενιαίο τρόπο ξεπερνούν το ποσό που ήδη λαμβάνουν, διασφαλίζεται έτι περαιτέρω η διαγενεακή δικαιοσύνη και η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, όπως αυτή προστατεύεται τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Για την διασφάλιση της συγκράτησης της συνταξιοδοτικής δαπάνης ορίζεται ρητά ότι το ύψος των δαπανών για την κύρια (εθνική και ανταποδοτική) και την επικουρική σύνταξη, προβαλλόμενο έως το 2060 δεν μπορεί να υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, με έτος αναφοράς το 2009.

-Τέλος, με τη σύσταση Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης επιδιώκεται:

- α) η μείωση διοικητικού κόστους και φόρτου εργασίας,
- β) η ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας των υπηρεσιακών μονάδων με αποτέλεσμα την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, η οποία συνίσταται στην παροχή σε αυτόν ποιοτικότερων υπηρεσιών και στην αύξηση τόσο του βαθμού ικανοποίησης των αναγκών του, όσο και της εμπιστοσύνης του προς τη Διοίκηση,
- γ) καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και ιδίως του ανθρώπινου δυναμικού των εντασσόμενων φορέων,
- δ) καθιέρωση εφαρμογής ενιαίων κανόνων διοίκησης και λειτουργίας,
- ε) ενίσχυση της ουσιαστικής και αποτελεσματικής άσκησης εποπτείας και ελέγχου από την κεντρική διοίκηση,
- στ) χρήση νέων τεχνολογιών,
- ζ) οικονομίες προμηθειών.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Η αξιολογούμενη ρύθμιση, λόγω του αντικειμένου της, επηρεάζει άμεσα το σύνολο των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων της χώρας, καθώς και έμμεσα τα μέλη της οικογένειάς τους.

Ειδικότερα, η θέσπιση ενιαίου τρόπου υπολογισμού της κύριας σύνταξης, καθώς και η αναπροσαρμογή των ήδη καταβαλλόμενων συντάξεων επηρεάζει τόσο τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα (μισθωτούς, αυτοαπασχολούμενους, ελεύθερους επαγγελματίες, αγρότες), όσο και στο δημόσιο τομέα, οι οποίοι θα αποχωρήσουν από την εργασία θεμελιώνοντας συνταξιοδοτικό δικαίωμα από της ισχύος του νόμου και εφεξής.

Παράλληλα, οι κύριες συντάξεις των ήδη συνταξιούχων αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τους ενιαίους κανόνες υπολογισμού της κύριας σύνταξης, αλλά παράλληλα προστατεύονται από τυχόν μειώσεις, ακόμη και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Α) Με το ν. 2084/92 επιχειρήθηκε η θέσπιση ενιαίων κανόνων ως προς τον υπολογισμό του ποσού της κύριας σύνταξης, αλλά τούτο θεσμοθετήθηκε μόνο ως προς τους ασφαλισμένους σε ΦΚΑ από την 1.1.1993 και εφεξής. Αντίθετα, για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992 (οι οποίοι διακρίνονταν ως προς τον τρόπο υπολογισμού και τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης σε α) ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1982 και β) σε ασφαλισμένους από 1.1.1983-31.12.1992) προβλέφθηκαν διαφορετικοί τρόποι υπολογισμού της κύριας σύνταξης – ευνοϊκότεροι από τον ενιαίο τρόπο των νέων ασφαλισμένων- που διαιώνιζαν τη διαφορετική αντιμετώπιση των ασφαλισμένων από φορέα σε φορέα ή ακόμη και εντός του ίδιου φορέα κοινωνικής ασφάλισης.

Η προσπάθεια αυτή ήταν θετική μεν ως προς τη διαμόρφωση ενιαίου τρόπου υπολογισμού της σύνταξης για τους νέους ασφαλισμένους, αλλά προφανώς μετέθετε

δυσανάλογα τα βάρη του συστήματος στις νέες γενιές (στους ασφαλισμένους δηλαδή από 1.1.1993 και εφεξής).

Β) Με το ν. 3863/2010 επιχειρήθηκε η οικοδόμηση ενός ενιαίου τρόπου υπολογισμού της κύριας σύνταξης για όλους τους ασφαλισμένους (βασική και αναλογική σύνταξη), το οποίο προβλέφθηκε να ισχύσει από την 1.1.2015 και εφεξής. Έτσι για όσους μεν είχαν θεμελιώσει δικαίωμα μέχρι 31.12.2014 το νέο σύστημα δεν τους αφορούσε, για όσους δε θα θεμελιώναν δικαίωμα από την 1.1.2015 και εφεξής ο νέος ενιαίος τρόπος υπολογισμού θα αφορούσε μόνο τα έτη ασφάλισης από 1.1.2011 και μετά (ενώ για τα έτη ασφάλισης μέχρι 31.12.2010 θα εφαρμόζονταν οι ποικίλοι τρόποι υπολογισμού που προβλέπονταν από την ασφαλιστική νομοθεσία κάθε ασφαλιστικού οργανισμού, φορέα ή τομέα). Ουσιαστικά, δηλαδή, ενιαίο τρόπο υπολογισμού του ποσού της κύριας σύνταξης θα εφαρμοζόταν όταν θα αποχωρούσε συνταξιοδοτούμενος και ο τελευταίος Έλληνας που ασφαλίστηκε για πρώτη φορά το

2010 (ήτοι το 2050). Έτσι, η άνιση αντιμετώπιση των ασφαλισμένων στην πράξη θα συνεχιζόταν για πολλά χρόνια ακόμη, ενώ παράλληλα και το πρόβλημα της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος δεν αντιμετωπιζόταν με επάρκεια.

Γ) Τέλος, στο παρελθόν υπήρξαν νομοθετικές παρεμβάσεις με στόχο την οργανωτική αναδιάρθρωση των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Όπως, ΕΤΕΑ, ΕΤΑΑ, ΟΑΕΕ, ΤΑΥΤΕΚΩ κλπ. πλην όμως δεν κατέστη δυνατή η συνολική αναμόρφωση επί τη βάσει γενικότερων σκοπών και ειδικότερων στόχων.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

Έκδοση ετησίως αρχής γενομένης την 1.1.2017 ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών και Έργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με την οποία αυξάνεται το συνολικό ποσό της σύνταξης που εκδίδεται μετά τη θέση σε ισχύ του νόμου αυτού.

Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά στον ΕΦΚΑ προβλέπεται η έκδοση των παρακάτω κανονιστικών πράξεων:

- 1) κατάρτιση Π.Δ. ενιαίου Οργανισμού με τον οποίον θα καθοριστεί : α) η διάρθρωση των υπηρεσιών σε οργανικές μονάδες (γενικές διευθύνσεις, διευθύνσεις, τμήματα αυτοτελή ή μη και αυτοτελή γραφεία), β) ο τίτλος, η έδρα και η κατανομή υφιστάμενων αρμοδιοτήτων σε καθεμία των παραπάνω οργανικών μονάδων, γ) οι κλάδοι προσωπικού κατά κατηγορίες, ο αριθμός και η κατανομή των θέσεων του κάθε φύσεως προσωπικού σε κλάδους και ειδικότητες μέσα στο πλαίσιο του συνολικού αριθμού των οργανικών θέσεων, τα τυπικά προσόντα διορισμού ή πρόσληψης κατά κλάδο και ειδικότητα. Η διάκριση των κλάδων σε ειδικότητες γίνεται σε σχέση με την επιδιωκόμενη εξειδίκευση των υπαλλήλων, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας, δ) η περιγραφή προσόντων και καθηκόντων της κάθε θέσης ευθύνης, ε) οι κλάδοι ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων των κατά περίπτωση οργανικών μονάδων, ανάλογα με την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων και στ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση των Υπηρεσιών.
- 2) Η Απόφαση Συγκρότησης προσωρινού Δ.Σ.
- 3) Η Απόφαση ορισμού προσωρινού Διοικητή.
- 4) Οι Αποφάσεις Συγκρότησης Διοικητικού Συμβουλίου και διορισμός Διοικητή και Υποδιοικητών.
- 5) ΚΥΑ Υπουργείου Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης περί καθορισμού αποδοχών του Διοικητή, των Υποδιοικητών και των μελών των Δ.Σ..
- 6) Απόφαση του Υπουργού περί ορισμού ελάχιστων τεχνικών προδιαγραφών για την εγκυρότητα των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Φ.Κ.Α. με χρήση ηλεκτρονικών μέσων.
- 7) Απόφαση του Υπουργού σχετικά με τη συγκρότηση, τη σύνθεση, τις αρμοδιότητες και του αριθμού των Συμβουλευτικών Επιτροπών.
- 8) Αποφάσεις μεταφοράς οργανικών μονάδων και προσωπικού από τους εντασσόμενους φορείς στον Ε.Φ.Κ.Α. για τη λειτουργία του.
- 9) Απόφαση του Υπουργού για τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας και Προσωπικού του Ε.Φ.Κ.Α.
- 10) Διαπιστωτική πράξη του Υπουργού παύσης λειτουργίας των εντασσόμενων φορέων, τομέων κλάδων και λογαριασμών.

11) Αποφάσεις αποσπάσεων προσωπικού από τη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής στον Ε.Φ.Κ.Α.

12) Αποφάσεις τοποθέτησης προϊσταμένων στις οργανικές μονάδες του Ε.Φ.Κ.Α.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

-Οι προτεινόμενες διατάξεις δεν επηρεάζουν άμεσα κάποια κατηγορία επιχειρήσεων δεδομένου ότι ρυθμίζουν το ύψος των μελλοντικών συνταξιοδοτικών παροχών.

Επίσης οι υπόψη διατάξεις (εθνική, ανταποδοτική σύνταξη) δεν έχουν επίπτωση στα θέματα που αναφέρονται στα σημεία 3.2 έως 3.7.

-Αναφορικά με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις για τον ΕΦΚΑ, το σύνολο των εμπλεκομένων στην επιχειρηματική δράση (εργοδότες-εργαζόμενοι), καθώς και οι ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες οι οποίες γίνονται δέκτες των παρεχόμενων υπηρεσιών.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

- Με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις για τον ΕΦΚΑ, επιδιώκεται η εξοικονόμηση πολύτιμων πόρων, η απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών ή ακόμη και η κατάργησή τους σε κάποιες περιπτώσεις, η αύξηση της διαφάνειας, η βελτίωση των δυνατοτήτων παρακολούθησης του ασφαλιστικού συστήματος συνολικά, περιορίζοντας, αν όχι εκμηδενίζοντας, τις ευκαιρίες παραβίασης των κανόνων και εμποδώνοντας ένα αίσθημα δικαιοσύνης στους ασφαλισμένους.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

-Οι ρυθμίσεις που αφορούν στον ΕΦΚΑ δεν επιφέρουν κόστος εγκατάστασης στις νέες επιχειρήσεις.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

3.5 Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

-Οι ρυθμίσεις που αφορούν στον ΕΦΚΑ δεν επιφέρουν διοικητικό βάρος.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

-Έχει συνταχθεί αναλυτική έκθεση εκτίμησης δημοσιονομικών επιπτώσεων στον κρατικό προϋπολογισμό και στους προϋπολογισμούς των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Οι προτεινόμενες διατάξεις, αποσκοπούν:

- αφενός στην επίτευξη των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων της χώρας σύμφωνα με το Ν.4336/2012 (πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 3,5% του ΑΕΠ το 2019), συμβάλλοντας έως το 2019, με πρόσθετα μέτρα της τάξης του 0,83% του ΑΕΠ (επί πλέον των ήδη ληφθέντων μέτρων της τάξης του 0,59% του ΑΕΠ).
- αφετέρου στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Εξασφαλίζεται με την εν λόγω μεταρρύθμιση η ύπαρξη ενιαίων κανόνων για όλους τους ασφαλισμένους και η αποτύπωση, κατά τρόπο κατανοητό από τον πολίτη, του συστήματος απονομής συντάξεων. Κατά συνέπεια, -θεραπευομένων των

στρεβλώσεων και των μικρότερων ή μεγαλύτερων ανισοτήτων που αποτελούσαν τον κανόνα και όχι την εξαίρεση ως προς τον υπολογισμό των παροχών— σφυρηλατείται αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης και ίσης αντιμετώπισης όλων των εργαζομένων, στοιχείο απαραίτητο για την οικοδόμηση κοινωνικής συνοχής και σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ Κράτους και πολίτη ενώ παράλληλα εξυπηρετούνται οι δημοσιονομικές ανάγκες της χώρας και εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, με τρόπο σύμφωνο με τις συνταγματικές εγγυήσεις και τις προβλέψεις του ευρωπαϊκού δικαίου.

Περαιτέρω, οι ρυθμίσεις για τον ΕΦΚΑ έχουν ως αποτέλεσμα α) την εξοικονόμηση χρόνου από τους διοικούμενους, β) τη μείωση του ατομικού και κοινωνικού άγχους που προκαλείται στους διοικούμενους κατά την επαφή τους με τις υπηρεσίες, γ) την εδραίωση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ πολιτών και κράτους και δ) την παροχή αίσθηματος ασφάλειας και παρεχόμενης προστασίας.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Όλα τα στοιχεία τα σχετικά με τις κοινωνικές ομάδες που επηρεάζει το παρόν σχέδιο νόμου καθώς και λοιπά συναφή δεδομένα είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική ιστοσελίδα <http://www.statistics.gr/el/statistics/pop> της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Η ενοποίηση των κανόνων για όλους τους ασφαλισμένους και η αποτύπωση, κατά τρόπο κατανοητό από τον πολίτη, του συστήματος απονομής συντάξεων ενισχύει το αίσθημα δικαίου και τη διαφάνεια. Περαιτέρω, η απλούστευση των διαδικασιών, μειώνει το διοικητικό βάρος και την ταλαιπωρία των ασφαλισμένων, με αποτέλεσμα τη διεκπεραίωση των συνταξιοδοτικών υποθέσεων σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Ως προς τις εισαγόμενες για τον ΕΦΚΑ ρυθμίσεις, η μείωση του διοικητικού κόστους που θα επέλθει κυρίως από την αποφυγή περιττών εργασιών, η βελτιωμένη ροή διεργασιών και η επίτευξη των διαδικασιών που αφορούν σε διοικητικές διαδικασίες αρμοδιότητας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Επιπλέον, η καλλιέργεια

της απαραίτητης κουλτούρας και νοοτροπίας, η οποία βασίζεται στο καλύτερο προσανατολισμό στις απαιτήσεις των πολιτών.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Η μείωση του διοικητικού βάρους, συνεπάγεται τη διεκπεραίωση των συνταξιοδοτικών υποθέσεων σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Επιπλέον, αυξημένη οργανωτική επίδοση των Οργανικών Μονάδων, κυρίως λόγω της καλύτερης εσωτερικής τους οργάνωσης, η οποία ενισχύει την ικανότητα τους να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν τις απαραίτητες πολιτικές στο πεδίο των αρμοδιοτήτων τους προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων και την αντιμετώπιση του χρόνιου προβλήματος της γραφειοκρατίας.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

Με βάση τον ισχύοντα τρόπο υπολογισμού, το ποσό της κύριας σύνταξης αποτελούσε μια ιδιαίτερα σύνθετη διαδικασία, αφού ακολουθούσε ένα ιδιαίτερα δαιδαλώδες νομοθετικό πλαίσιο. Είναι χαρακτηριστικό ότι το ποσό της σύνταξης των ασφαλισμένων πριν το 1983 στα τ. Ειδικά Ταμεία και στο Δημόσιο που θεμελιώναν δικαίωμα μετά την 1.1.2015 θα έπρεπε να υπολογιστεί σε τρία τμήματα (τμήμα σύνταξης μέχρι το 2007, τμήμα σύνταξης 2008-2010 και τμήμα σύνταξης από 1.1.2011 και εφεξής βάσει του ν. 3863/2010), ενώ ακόμη πιο σύνθετο γινόταν σε περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης σε περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς φορείς. Τούτο το γεγονός δημιουργούσε μεγάλες καθυστερήσεις στην απονομή της σύνταξης, γι' αυτό εξάλλου παρατηρείται ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό απονομών προσωρινής σύνταξης και στέρηση από τον πολίτη- ασφαλισμένο της σύνταξης του ή μέρους αυτής για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα.

Η απλοποίηση των διαδικασιών και η ενιαιοποίηση του τρόπου υπολογισμού της σύνταξης καθώς και η δημιουργία Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης θα συμβάλλει αποτελεσματικά στη θεραπεία αυτής της απαράδεκτης στρέβλωσης, με την σύντομη απόδοση στον ασφαλισμένο της δικαιούμενης σύνταξης, ενώ, παράλληλα, οι σαφείς κανόνες συμβάλλουν στη διαφάνεια του συστήματος, αφού ο ασφαλισμένος γνωρίζει τι αναλογεί στην εισφοροδοτική του προσπάθεια (ανταποδοτικότητα) και ποια είναι τα στοιχεία αλληλεγγύης του συστήματος.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

Δεν υπάρχουν.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

Δεν υπάρχει.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η απλούστευση των διαδικασιών, μειώνοντας το διοικητικό βάρος και την ταλαιπωρία των ασφαλισμένων, με αποτέλεσμα τη διεκπεραίωση των συνταξιοδοτικών υποθέσεων σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Οι ρυθμίσεις που αφορούν στο ΕΦΚΑ, θα συντελέσουν στην αναμόρφωση της λειτουργίας και στην συνολική βελτίωση της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης με ευεργετικές συνέπειες στην επίτευξη του στόχου της καλύτερης εξυπηρέτησης του πολίτη.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν).

Δεν υπάρχουν.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος, στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Το άρθρο 2 του Συντάγματος ορίζει: «Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας». Από την ανωτέρω διάταξη, προκύπτει η υποχρέωση του κράτους να εξασφαλίσει την αξιοπρεπή

διαβίωση των πολιτών. Εν προκειμένω, η χορηγούμενη σύνταξη και οι κοινωνικές παροχές που τη συνοδεύουν θα πρέπει να εξασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης.

Περαιτέρω, από το **άρθρο 4 του Συντάγματος**, και συγκεκριμένα από τις παραγράφους 1 και 5 αυτού, προκύπτει δέσμευση του νομοθέτη, ο οποίος δεν δύναται, κατά την ρύθμιση ουσιαδώς ομοίων σχέσεων ή καταστάσεων και κατηγοριών προσώπων, να μεταχειρίζεται τις περιπτώσεις αυτές κατά τρόπο ανόμοιο, εισάγοντας εξαιρέσεις και διακρίσεις, εκτός αν η διαφορετική ρύθμιση δεν είναι αυθαίρετη, αλλά επιβάλλεται από λόγους γενικότερου κοινωνικού ή δημόσιου συμφέροντος. Αντιστοίχως, ο νομοθέτης δεν δύναται να μεταχειρίζεται κατά το ίδιο τρόπο καταστάσεις ή κατηγορίες προσώπων μεταξύ των οποίων υφίστανται ουσιαδείς διαφορές, καθότι η ίση μεταχείριση ανόμοιων περιπτώσεων ισοδυναμεί με ανισότητα.

Το Σύνταγμα, στο **άρθρο 22 παρ. 5**, κατοχυρώνει το θεσμό της κοινωνικής ασφάλισης των εργαζομένων και ανάγει τη μέριμνα για την προαγωγή του σε σκοπό του Κράτους. Αντικείμενο προστασίας αποτελεί ο θεσμός της κοινωνικής ασφάλισης όπως αυτός διαμορφώνεται με βάση την οικονομική και κοινωνική εξέλιξη, χωρίς να θίγεται από το νομοθέτη ο πυρήνας του.

Επιπλέον, η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση σέβεται τη θεμελιώδη συνταγματική αρχή της αναλογικότητας. Η αρχή της αναλογικότητας διέπει, το θεσμό της κοινωνικής ασφάλισης, κατά την έννοια ότι οι επεμβάσεις στο ασφαλιστικό σύστημα πρέπει να λαμβάνουν χώρα μόνο μετά από συνολική μελέτη ως προς την καταλληλότητα, την αναγκαιότητα και την προσφορότητά τους (**άρθρο 25 του Συντάγματος**).

Σύμφωνα με το **άρθρο 106 παρ. 1 του Συντάγματος** «Για την εδραίωση της κοινωνικής ειρήνης και την προστασία του γενικού συμφέροντος το Κράτος προγραμματίζει και συντονίζει την οικονομική δραστηριότητα στη Χώρα, επιδιώκοντας να εξασφαλίσει την οικονομική ανάπτυξη όλων των τομέων της εθνικής οικονομίας».

Το ύψος της κρατικής συμμετοχής στη χρηματοδότηση των φορέων της υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης – συμμετοχής, η οποία πρέπει να είναι επαρκής για την εξυπηρέτηση των συνταγματικώς επιβεβλημένων σκοπών (επάρκεια παροχών προς διασφάλιση ικανοποιητικού κατά τα ανωτέρω επίπεδου διαβίωσης και διασφάλιση της βιωσιμότητας του οικείου ασφαλιστικού φορέα), προσδιορίζεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, λαμβανομένων υπ' όψιν και των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Δημοσίου.

Περαιτέρω, εφαρμογή έχει και το άρθρο 21 παρ. 3 και 6 του Συντάγματος («3. Το Κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών και παίρνει ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας, του γήρατος, της αναπηρίας και για την περίθαλψη των απόρων. 6. Τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας.»).

7.2 Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

Οι αποφάσεις του ΣτΕ 2287-2290/2015 έκριναν ως αντισυνταγματικές τις διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 1 του Ν. 4051/2012 και α. πρώτο παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.5 περ. 1 και υποπαρ. ΙΑΣ.6 περ. 3 του Ν. 4093/2012. Η υπόθεση είχε εισαχθεί ενώπιον του ΣτΕ κατ' εφαρμογή της διάταξης του α. 1 του Ν. 3900/2010.

Το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξαν οι αποφάσεις του ΣτΕ είναι ότι οι περικοπές που έγιναν στις συντάξεις, με βάση τα άρθρα 6 παρ. 1 του Ν. 4051/2012 και α. πρώτο παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.5 περ. 1 και υποπαρ. ΙΑΣ.6 περ. 3 του Ν. 4093/2012, είναι αντισυνταγματικές. Ο λόγος, βάσει του οποίου, το δικαστήριο κατέληξε σε αυτή την κρίση έγκειται στην έλλειψη αιτιολόγησης των συγκεκριμένων μέτρων με ειδική εμπειριστατωμένη και επαρκώς αιτιολογημένη επιστημονική μελέτη, από την οποία να προκύπτει ότι η λήψη των συγκεκριμένων μέτρων είναι σύμφωνη με τις συνταγματικές αρχές της αναλογικότητας της ισότητας με την προστασία της αξίας του ανθρώπου και το θεσμό της κοινωνικής ασφάλισης (σκέψη 23).

Το παρόν σχέδιο νόμου καλύπτει την αντισυνταγματικότητα, καθώς:

1. Δεν εισάγει νέες περικοπές, αλλά θεσμοθετεί τον επανυπολογισμό των συντάξεων
2. Θα συνοδεύεται από ειδική εμπειριστατωμένη μελέτη από την οποία θα προκύπτει ότι εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, αλλά και ότι οι βασικές αρχές του νομοσχεδίου είναι σύμφωνες με τις παραπάνω συνταγματικές αρχές.

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα,

όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

- Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ: Άρθρο 1 «Ανθρώπινη αξιοπρέπεια», Άρθρο 4 «Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης», Άρθρο 20 «Ισότητα έναντι του νόμου», Άρθρο 25 «Δικαιώματα των ηλικιωμένων», Άρθρο 26 «Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες», Άρθρο 34 «Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή».

-Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2000 για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

-Κεφάλαιο I της ΕΣΔΑ: «Δικαιώματα και Ελευθερίες», άρθρα 3 και 14

-Περαιτέρω, κατά την έννοια του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, περιουσιακό δικαίωμα αποτελούν και οι έναντι των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης αξιώσεις για την χορήγηση προβλεπομένων από τη νομοθεσία του συμβαλλομένου κράτους κοινωνικοασφαλιστικών παροχών.

-Νομολογία ΕΔΔΑ:

- Η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη (βλ. ανωτέρω παρ. 7.2, για την προστασία των ήδη καταβαλλόμενων συντάξεων), προστατεύεται από τη νομολογία του ΕΔΔΑ (ΕΔΔΑ, 29.11.1991, Pine Valley κατά Ιρλανδίας, αριθμ. 12742/87). Με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου, αποφασιστικό κριτήριο για την ύπαρξη δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 1 του πρώτου πρόσθετου πρωτοκόλλου, είναι η ύπαρξη επαρκούς νομοθετικού ερείσματος στο εσωτερικό δίκαιο (ΕΔΔΑ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 28.9.2004, Kopecký κατά Σλοβακίας, αριθμ. 44912/98), όπως για παράδειγμα σχετική νομοθετική πρόβλεψη (ΕΔΔΑ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 6.10.2005, Draon κατά Γαλλίας, αριθμ. 1513/03) ή πάγια εθνική νομολογία (ΕΔΔΑ, 11.4.2002, Smokovitis κατά Ελλάδος, αριθμ. 46356/99), έτσι ώστε να θεωρηθεί ότι ο προσφεύγων θεμελιώνει μία αξίωση σε κοινωνική παροχή. Αντιθέτως, νόμιμη προσδοκία δεν υφίσταται, πέραν της περιπτώσεως που δεν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που θέτει η εσωτερική νομοθεσία για τη γένεση της σχετικής αξιώσεως, όταν ανακύπτουν διαφωνίες ως προς την ορθή

ερμηνεία ή εφαρμογή του εσωτερικού δικαίου, ιδίως, μάλιστα, όταν οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος, που φέρονται ενώπιον του Δικαστηρίου, έχουν ήδη απορριφθεί ως στερούμενες ουσιαστικής βασιμότητας από τα εθνικά δικαστήρια (ΕΔΔΑ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 28.9.2004, Anheuser – Busch Inc κατά Πορτογαλίας, αριθμ. 73049/01, ΕΔΔΑ, 20.11.1995, Pressos Compania Naviera κατά Βελγίου, αριθμ. 17849/91, 18.4.2002, Ουζούνης κατά Ελλάδας, αριθμ. 49144/99, 22.8.2006, Beshiri κατά Αλβανίας, αριθμ. 7352/03, 24.4.2008, Kemp κατά Λουξεμβούργου, αριθμ. 17140/05 πρβλ. και απόφαση της 19.6.2008, Ιχτιγιάρογλου κατά Ελλάδας αριθμ. 2045/06). Συναφώς, έχει κριθεί ότι στο προστατευτικό πεδίο του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου δεν εμπίπτει ούτε η απλή προσδοκία για τη χορήγηση αυξήσεων στην απονεμόμενη σύνταξη, βάσει ενός σταθερού συστήματος αναπροσαρμογής της (ΕΔΔΑ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 22.6.2004, Broniowski κατά Πολωνίας αριθμ. 31443/96, ΕΔΔΑ, 20.9.2001, Κανάκης κατά Ελλάδας, αριθμ. 16634/07, 20.6.2002, Αζινάς κατά Κύπρου, αριθμ. 56679/00).

- Στο επίπεδο προστασίας της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, δεν κατοχυρώνεται, με βάση τη νομολογία του ΕΔΔΑ δικαίωμα σε μισθό ή σύνταξη ορισμένου ύψους (ΕΔΔΑ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 18.2.2009, Andrejeva κατά Λετονίας, αριθμ. 55707/00, ΕΔΔΑ, 1.6.1999, Skorkiewicz κατά Πολωνίας, αριθμ. 9860/98 απόφαση επί του παραδεκτού, 12.10.2000 Janković κατά Κροατίας, αριθμ. 43440/98 απόφαση παραδεκτού, 10.4.2001, Kuna κατά Γερμανίας, αριθμ. 52449/99 απόφαση επί του παραδεκτού, 20.9.2001, Αθανάσιος Κανάκης κ.ά. κατά Ελλάδος, αριθμ. 59142/00 απόφαση επί του παραδεκτού, 27.9.2001, Lenz κατά Γερμανίας, αριθμ. 40862/98, απόφαση επί του παραδεκτού, 28.1.2003, Juhani Saarinen κατά Φινλανδίας, αριθμ. 69136/01 απόφαση επί του παραδεκτού, 12.10.2004, Kjartan Ásmundsson κατά Ισλανδίας, αριθμ. 60669/00, 19.4.2007, 22.10.2009, Αποστολάκης κατά Ελλάδας, αριθμ. 39574/07, 8.12.2009, Wieczorek κατά Πολωνίας, αριθμ. 18176/05, 8.2.2011, Roulain κατά Γαλλίας, αριθμ. 52273/08 απόφαση επί του παραδεκτού, 31.5.2011, Maggio κ.ά. κατά Ιταλίας, αριθμ. 46286/09 52851/08 53727/08 54486/08 56001/08, 25.10.2011, Valkov κ.α. κατά Βουλγαρίας, αριθμ. 2033/04 171/05 19125/04 19475/04 19490/04 19495/04 19497/04 2041/05 24729/04, 7.2.2012, Frimu κ. ά. Κατά

Ρουμανίας αριθμ. 5312/11 45581/11 45583/11 45587/11 45588/11 απόφαση επί του παραδεκτού) με συνέπεια να μην αποκλείεται, κατ' αρχήν, διαφοροποίηση του ύψους συνταξιοδοτικής παροχής αναλόγως με τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες.

- Στην υπόθεση Saارينen κατά Φινλανδίας (ΕΔΔΑ, 28.1.2003, απόφαση επί του παραδεκτού, αριθμ. 69136/01), το Δικαστήριο εξέτασε λεπτομερώς, αν η διαδοχική μείωση της συντάξεως του προσφεύγοντος αποτελούσε παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου.
- Σημειώνεται συναφώς, ότι η εκτίμηση του νομοθέτη περί της ύπαρξης λόγου δημοσίου συμφέροντος επιβάλλοντος τον περιορισμό περιουσιακού δικαιώματος, και η επιλογή της ακολουθητέας πολιτικής για την εξυπηρέτηση του δημοσίου αυτού συμφέροντος υπόκειται σε οριακό δικαστικό έλεγχο (ΕΔΔΑ, τμήμα μείζονος συνθέσεως, 18.2.2009, Andrejeva κατά Λετονίας, αριθμ. 55707/00 σκέψη 83, ΕΔΔΑ, 21.2.1986, James και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου, αριθμ. 8793/79, σκέψη 46, 20.11.1995, Pressos Compania Naviera S.A. και λοιποί κατά Βελγίου, αριθμ. 17849/91, σκέψη 37, 28.1.2003, Saارينen κατά Φινλανδίας, αριθμ. 69136/01 απόφαση επί του παραδεκτού, 8.7.2004, Κλιάφας και λοιποί κατά Ελλάδος, αριθμ. 66810/01 σκέψη 25). Περαιτέρω, η επέμβαση σε περιουσιακά δικαιώματα πρέπει να είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από τον νομοθέτη σκοπού γενικού συμφέροντος και να μην είναι δυσανάλογη σε σχέση προς αυτόν (βλ. ΕΔΔΑ, James και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου, όπ.π. σκέψη 50).
- Σύμφωνα με την νομολογία του ΕΔΔΑ, εξασφαλίζεται δίκαιη ισορροπία ανάμεσα στην προσβολή των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων και την εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού, ο οποίος επί παραδείγματι έγκειται στην αποκατάσταση της ισορροπίας του κοινωνικού προϋπολογισμού (ΕΔΔΑ, 6.12.2011, Sulcs κατά Λετονίας, αριθμ. 42923/10 και απόφαση επί του παραδεκτού, σκέψη 25).
- Βάσει της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), το δίκαιο της Ένωσης δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη, όταν θεσπίζουν μέτρα στον τομέα των συντάξεων, να λαμβάνουν υπόψη όχι μόνο λόγους πολιτικού, κοινωνικού ή δημογραφικού χαρακτήρα, αλλά και δημοσιονομικούς λόγους,

εφόσον διασφαλίζεται η γενική αρχή της απαγόρευσης διακρίσεων λόγων ηλικίας. (βλ. 21.7.2011, Fuchs και Köhler, C-159/10, σκέψη 73, 11.11.2014, Schmitzer, C-531/13, σκέψη 41, 28.5.2015, Starjakob. C-417/13 σκέψη 36).

- Επιπλέον, με βάση τη νομολογία του ΕΔΔΑ, δε θα πρέπει από το ύψος της σύνταξης καθώς και των κοινωνικών παροχών που τη συνοδεύουν, να προκαλείται ζημία στη φυσική και πνευματική υγεία του συνταξιούχου και κατά συνέπεια, η σημαντική μείωση της σύνταξης προβάλλεται στα πλαίσια του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ (Πρβλ. ενδεικτικά ΕΔΔΑ, 23.4.2002, *Larioshina κατά Ρωσίας*, αριθμ. 56869/00).

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
3. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
4. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
5. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
6. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

-Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, α) Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Ασφάλισης, β) Γενική Δ/νση Διοικητικής Υποστήριξης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, γ) Γενική Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών

-Υπουργείο Οικονομικών, Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, Γενική Διεύθυνση Συντάξεων

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

-Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνική Αναλογιστική Αρχή

-Υπουργείο Οικονομικών, Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, Γενική Διεύθυνση Συντάξεων

-Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης

-Φορείς Κύριας Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

(Αναφέρονται αναλυτικά κατωτέρω στην υπ' αριθμ. 11 ενότητα.)

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Οι οδηγίες για τη σύνταξη των διατάξεων του σχεδίου νόμου λήφθηκαν υπόψη εν συνόλω. Ειδικότερα, οι επιμέρους διατάξεις είναι όσο το δυνατόν περισσότερο περιεκτικές, πλήρεις και σαφείς, εμπριέχουσες επιταγές ή διαδικασίες, δηλαδή νομικές ρυθμίσεις, αποφεύγεται η παράθεση προγραμματικών διακηρύξεων και αιτιολογιών (οι οποίες αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση), υπάρχει ορολογική συνέπεια, δεν διατυπώνεται σε κανένα σημείο της αξιολογούμενης ρύθμισης ο τελολογικός σκοπός της εκάστοτε διάταξης, προβλέπεται η νομοθετική εξουσιοδότηση στις διατάξεις για την εφαρμογή των οποίων απαιτείται υπουργική απόφαση, απαριθμούνται δε συγκεκριμένα θέματα που αυτή πρόκειται να καθορίσει

Ο τίτλος του σχεδίου νόμου είναι στην ονομαστική, το σχέδιο νόμου είναι χωρισμένο σε κεφάλαια, αναφέρεται η χρονολογία των νόμων που παρατίθενται, καθώς και το

ΦΕΚ δημοσίευσης αυτών, δεν υπάρχουν ξενικοί όροι στο κείμενο, αναφέρονται οι Υπουργοί, οι ονομασίες νομικών προσώπων και αυτοτελών υπηρεσιών αναγράφονται με κεφαλαία (ΕΦΚΑ).

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Υπάρχει πλήθος συναφών με την αξιολογούμενη ρύθμιση διατάξεων. Και τούτο οφείλεται στον πολυκερματισμό του ασφαλιστικού μας συστήματος σε πλήθος φορέων, τομέων και κλάδων με διαφορετικούς τρόπους υπολογισμού της κύριας σύνταξης τόσο μεταξύ διαφορετικών φορέων όσο και εντός του ίδιου φορέα αλλά διαφορετικού τομέα.

Χαρακτηριστική ρύθμιση η οποία καταργείται δια του παρόντος είναι οι διατάξεις των άρθρων 1-4 του ν. 3863/2010, η οποία δεν έχει εφαρμοστεί.

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, σε συνδυασμό με τη δημιουργία ενός μόνο φορέα κύριας ασφάλισης, απλοποιείται και ενιαιοποιείται ο τρόπος υπολογισμού της κύριας σύνταξης. Καταργείται, επομένως, ο πολυκερματισμός και το πλήθος νομοθετικών προβλέψεων για τον υπολογισμό της κύριας σύνταξης. Έτσι, το νομοθετικό πλαίσιο καθίσταται απλό, ενιαίο για όλους και δημιουργείται ασφάλεια δικαίου κατά τον υπολογισμό και την απονομή της κύριας σύνταξης.

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

Η μη ρητή κατάργησή τους οφείλεται στο ότι το ασφαλιστικό μας σύστημα ήταν κατάκερματισμένο σε πλήθος φορέων, τομέων και κλάδων με διαφορετικούς τρόπους υπολογισμού της κύριας σύνταξης, τόσο μεταξύ διαφορετικών φορέων, όσο και εντός του ίδιου φορέα, αλλά διαφορετικού τομέα. Επιπλέον, ο τρόπος υπολογισμού διέφερε ανάλογα και με το χρονικό σημείο πρώτης εισόδου στην εργασία και, επομένως, στην ασφάλιση.

Κατά συνέπεια, η ρητή αναφορά τους θα εμπεριείχε τον κίνδυνο της παράλειψης κάποιας διάταξης και προς τούτο προτιμήθηκε η διατύπωση «κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται».

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Όσο η πρόταση για την ασφαλιστική μεταρρύθμιση βρισκόταν υπό διαμόρφωση, οι επιμέρους ρυθμίσεις υπήρξαν αντικείμενο συζήτησης με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, και αναζητήθηκαν οι προσφορότερες λύσεις, ώστε να δημιουργηθεί ένα βιώσιμο και πλήρως λειτουργικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

Μετά τη δημοσίευση της πρότασης για την ασφαλιστική μεταρρύθμιση υπήρξαν πολυάριθμες συναντήσεις με ομοσπονδίες, σωματεία, επιστημονικούς συλλόγους και φορείς, καθώς και με την Ε.Σ.Α.μεΑ., προκειμένου, κατά την τελική διαμόρφωση, να ληφθεί υπόψη το σύνολο –κατά το δυνατόν- των παραμέτρων της μεταρρύθμισης, καθώς και οι απόψεις των συλλογικών οργάνων των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Έλαβε χώρα δημόσια διαβούλευση στο δημόσιο διαδικτυακό τόπο ... από την ... έως την ..., όπου ο κάθε ενδιαφερόμενος υπέβαλε τα σχόλιά του.

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

βλ. Έκθεση Διαβούλευσης.

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

Άρθρο 3: Λόγω της πολυπλοκότητας του ασφαλιστικού συστήματος κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη ενός συμβουλευτικού οργάνου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης. Το όργανο αυτό θα λειτουργεί επικουρικά για την αποτελεσματικότερη χάραξη της εθνικής πολιτικής.

Άρθρο 4 παρ.1: Προκειμένου να υπάρξουν οικονομίες κλίμακας, έτσι ώστε να μειωθεί κατά τρόπο απολύτως ανώδυνο για τους ενδιαφερόμενους η συνταξιοδοτική δαπάνη, ορίζεται ότι από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του άρθρου αυτού, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α' και β' βαθμίδας, των ιερέων και των υπαλλήλων των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, υπάγονται στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Ε.Φ.Κ.Α. Επιπλέον με την υπαγωγή αυτή διασφαλίζεται η ισότητα ως προς την ασφαλιστική αντιμετώπιση των ανωτέρω προσώπων με τους ασφαλισμένους των Φορέων Κύριας Ασφάλισης της Χώρας.

Άρθρο 4 παρ.2. Προβλέπεται ότι μέχρι την 31-12-2016 και την πλήρη λειτουργία του ΕΦΚΑ, το Δημόσιο εξακολουθεί να εισπράττει τις ασφαλιστικές εισφορές των προσώπων της παραγράφου 1 και να καταβάλλει όσες συντάξεις έχουν κανονισθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή. Επίσης το Δημόσιο εξακολουθεί να κανονίζει τις συντάξεις όσων έχουν αποχωρήσει από την Υπηρεσία από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού και μέχρι την 31-12-2016 με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου. (περ. α και β).

Οι καταβαλλόμενες από το Δημόσιο συντάξεις, κατά την ημερομηνία έναρξης πλήρους λειτουργίας του ΕΦΚΑ, καθώς και οι συντάξεις που θα κανονισθούν σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β, μεταφέρονται στον ΕΦΚΑ και καταβάλλονται από αυτόν, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων περί ανωτάτου ορίου σύνταξης του άρθρου 13 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 4 παρ.3. Εξαιρούνται από την υπαγωγή στον ΕΦΚΑ, τα πρόσωπα που ρητά αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, λόγω των απολύτως ιδιαίτερων συνθηκών

ασφάλισης/συνταξιοδότησής τους, αφού εκ των πραγμάτων τυχόν υπαγωγή τους στον ΕΦΚΑ θα δημιουργήσει επί του παρόντος μείζονα διαχειριστικά προβλήματα. Συγκεκριμένα τα πρόσωπα που εξαιρούνται σύμφωνα με τα ανωτέρω είναι τα ακόλουθα:

- α. οι παθόντες από τρομοκρατική ενέργεια ή βίαιο συμβάν.
- β. όσοι δικαιούνται πολεμική σύνταξη ή σύνταξη αναπήρου οπλίτη ειρηνικής περιόδου ή σύνταξη Εθνικής Αντίστασης ΟΓΑ. ή ανασφάλιστου Αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης
- γ. οι λογοτέχνες – καλλιτέχνες που δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο
- δ. όσοι λαμβάνουν προσωπικές συντάξεις καθώς και
- ε. όσοι δικαιούνται σύνταξη αναπηρίας η οποία προήλθε εξαιτίας της Υπηρεσίας και ένεκα ταύτης.

Τα ανωτέρω πρόσωπα εξακολουθούν να υπάγονται στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου και οι συντάξεις τους κανονίζονται και καταβάλλονται από το Δημόσιο.

Η υπαγωγή στον προαναφερόμενο φορέα και των προσώπων αυτών θα εξετασθεί σε δεύτερη φάση και αφού εξασφαλισθεί η ομαλή ένταξή τους σε αυτόν.

Άρθρο 4 παρ.4. Επειδή το εγχείρημα της υπαγωγής στον ΕΦΚΑ των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων του Δημοσίου είναι ιδιαίτερα σημαντικό, δεδομένου ότι αφορά ασφαλισμένους και συνταξιούχους που προσεγγίζουν τις 900.000, με ιδιαίτερες ανά κατηγορία ασφαλιστικές/συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις, ορίζεται ότι με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θα ορισθεί κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προεκτεθεισών διατάξεων.

Άρθρο 5: Προκειμένου να διασφαλιστεί η αναφερόμενη στο άρθρο 4 ίση αντιμετώπιση των ασφαλισμένων του Δημοσίου με τους ασφαλισμένους των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, ορίζονται ταυτόσημοι κανόνες ασφάλισης και παροχών και συγκεκριμένα:

Άρθρο 5 παρ.1: Ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης στον ΕΦΚΑ ασφαλισμένου και εργοδότη, το οποίο ορίζεται σε ποσοστό 20% επί των μηνιαίων αποδοχών των

προαναφερόμενων προσώπων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας το οποίο κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος του ασφαλισμένου και κατά 13,33% σε βάρος του εργοδότη και εν προκειμένω του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 5 παρ.2: Ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς των μισθωτών και των εργοδοτών που συνίσταται στο δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, το οποίο ισχύει και επί πολλαπλής μισθωτής απασχόλησης ή έμμισθης εντολής όσον αφορά την εισφορά ασφαλισμένου.

Άρθρο 6: Διασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση των ασφαλισμένων του Δημοσίου στο νέο συνταξιοδοτικό καθεστώς. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι:

Άρθρο 6 παρ.1α: Οι συντάξεις όσων αποχωρούν από την Υπηρεσία, με ταυτόχρονη υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης, μέχρι και την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου όπως αυτές ίσχυαν κατά την 31-12-2014, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων του άρθρου 13 περί ανωτάτου ορίου σύνταξης.

Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή για όσα από τα προαναφερόμενα πρόσωπα δεν πληρούν, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, τις προϋποθέσεις άμεσης καταβολής της σύνταξής τους. Τα πρόσωπα αυτά υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 6 παρ.1β: Όσοι αποχωρούν από την Υπηρεσία εντός του έτους 2016, σε περίπτωση κατά την οποία το ακαθάριστο ποσό της κανονιζόμενης σύνταξης υπολείπεται κατά ποσοστό άνω του 20% του ποσού της σύνταξης που θα ελάμβαναν με βάση τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου όπως αυτές ισχύουν κατά την 31-12-2014, το ήμισυ της διαφοράς αυτής καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 13, ενώ για όσους θα αποχωρήσουν εντός του έτους 2017 ή εντός του έτους 2018, η κατά τα ανωτέρω προσωπική διαφορά, ανέρχεται στο ένα τρίτο (1/3) της διαφοράς και στο ένα τέταρτο (1/4) αυτής αντίστοιχα.

Άρθρο 6 παρ.2: Συνταξιούχοι του Δημοσίου που κατά την ημερομηνία ένταξής τους στον ΕΦΚΑ λαμβάνουν και δεύτερη σύνταξη για την ίδια αιτία, από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης, δικαιούνται από τον ΕΦΚΑ σύνταξη ίση με το άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων. Σε περίπτωση που οι συντάξεις προέρχονται από διαφορετική αιτία, ο ΕΦΚΑ εξακολουθεί να καταβάλλει αυτές χωριστά.

Άρθρο 9: Προβλέπεται ότι η προσωρινή σύνταξη για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου θα εξακολουθήσει να καταβάλλεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 57 Α του π.δ. 169/2007 όπως αυτές προστέθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4151/2013. Επίσης, τροποποιούνται οι προαναφερόμενες διατάξεις του π.δ. 169/2007 κατά το μέρος που αυτές αφορούν τις περιπτώσεις μη καταβολής προσωρινής σύνταξης. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι δεν καταβάλλεται προσωρινή σύνταξη και:

~~α) στην περίπτωση της ταυτόχρονης λήψης και άλλης σύνταξης από οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης και β) στην περίπτωση που, προκειμένου να θεμελιωθεί το σχετικό συνταξιοδοτικό δικαίωμα είναι απαραίτητη η προηγούμενη αναγνώριση χρόνων ασφάλισης.~~

Η προσθήκη των ανωτέρω περιπτώσεων μη καταβολής προσωρινής σύνταξης κρίθηκε επιβεβλημένη αφού και στις δύο περιπτώσεις η τελική θετική κρίση ως προς την απονομή της σύνταξης είναι επισφαλής με ότι αυτό συνεπάγεται για την αναζήτηση ως αχρεωστήτως καταβληθέντων των ποσών που θα έχει λάβει ο ενδιαφερόμενος ως προσωρινή σύνταξη.

Η εξακολούθηση του οικείου τρόπου καταβολής προσωρινής σύνταξη για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου κρίθηκε αναγκαία, αφού με βάση τα ισχύοντα και την πλήρη μηχανογραφική υποστήριξη της σχετικής εφαρμογής, η προσωρινή σύνταξη καταβάλλεται στους ασφαλισμένους του Δημοσίου σε χρονικό διάστημα που κυμαίνεται από 10 έως 40 ημέρες.

Άρθρο 10, παρ. 1 και 2: Στους παλαιούς ασφαλισμένους, η προσαύξηση σύνταξης λόγω τέκνων αφορά στους φορείς μισθωτών (ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, τ. Ειδικών Ταμείων κ.λπ.). Αντίθετα, οι φορείς αυτοαπασχολούμενων δεν χορηγούν προσαύξηση της σύνταξης λόγω τέκνων. Για τους νέους ασφαλισμένους προβλέπεται προσαύξηση της σύνταξης, ανεξαρτήτως φορέα ασφάλισης. Στο πλαίσιο της δημιουργίας ενιαίων κανόνων, θα πρέπει αντίστοιχα να υιοθετηθούν ενιαίοι κανόνες για τη χορήγηση

προσαύξησης σύνταξης λόγω τέκνων σε όσους καθίστανται συνταξιούχοι με βάση το νέο καθεστώς, με ταυτόχρονη μέριμνα για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ήδη συνταξιούχων.

παρ. 2: Οι μισθωτοί, ασφαλισμένοι κυρίως στα τέως Ειδικά Ταμεία, καταβάλλουν υψηλότερες ασφαλιστικές εισφορές σε σχέση με τους μισθωτούς ασφαλισμένους στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ. Για τους ανωτέρω, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την προστασία των ασφαλιστικών δικαιωμάτων.

Άρθρο 11, παρ. 1 και 2: Οι προϋποθέσεις χορήγησης σύνταξης αναπηρίας στους παλαιούς ασφαλισμένους, διαφοροποιούνται μεταξύ των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, τόσο ως προς τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης, όσο και ως προς τον απαιτούμενο βαθμό αναπηρίας. Για τους νέους ασφαλισμένους το πλαίσιο χορήγησης αναπηρικής σύνταξης είναι ενιαίο για όλους τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης (άρθρο 25 του ν.2084/1992).

Επιπλέον, από τις γενικές διατάξεις του άρθρου 42 παρ. 3 του ν.1140/1982, προβλέπεται η προσαύξηση της σύνταξης αναπηρίας (και σε ορισμένες περιπτώσεις η σύνταξη λόγω γήρατος) σε συνταξιούχους που χρήζουν συμπαράστασης έτερου προσώπου (επίδομα απολύτου αναπηρίας).

Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, απαιτείται ο ανακαθορισμός των όρων χορήγησης σύνταξης αναπηρίας και του επιδόματος απολύτου αναπηρίας, κοινό για το σύνολο των ασφαλισμένων, ανεξαρτήτως φορέα προέλευσης.

Άρθρο 12: Σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, τα δικαιοδόχα πρόσωπα, τα ποσοστά επιμερισμού της σύνταξης και οι λόγοι διακοπής συνταξιοδότησης διαφοροποιούνται μεταξύ παλαιών και νέων ασφαλισμένων, και ανάλογα με τον φορέα προέλευσης. Για τους νέους ασφαλισμένους τα ανωτέρω θέματα ρυθμίζονται συνολικά για το σύνολο των φορέων ασφάλισης (άρθρο 27 και 31 του ν.2084/1992). Όσον αφορά στους όρους χορήγησης σύνταξης στον επιζώντα σύζυγο και συνέχισης καταβολής της σε περίπτωση που ο επιζών σύζυγος απασχολείται ή συνταξιοδοτείται έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν.3863/2010 και του άρθρου 62 του ν.2676/1999 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.3863/2010). Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης πρέπει να εισαχθούν ενιαίες αρχές για το σύνολο των ασφαλισμένων,

ανεξαρτήτως φορέα προέλευσης, ως προς τους όρους χορήγησης σύνταξης λόγω θανάτου.

Άρθρο 13: Το ανώτατο όριο της καταβαλλόμενης σύνταξης για τους παλιούς ασφαλισμένους ποικίλλει από φορέα σε φορέα, ακόμη και εντός του ίδιου του φορέα. Παράλληλα, διαφοροποίηση στο πλαφόν της ατομικής σύνταξης παρατηρείται και με κριτήριο το χρονικό σημείο εισόδου στην αγορά εργασίας-ασφάλισης. Τέλος, η διατύπωση της «ενιαίας» διάταξης περί πλαφόν αθροίσματος συντάξεων ουσιαστικά εξαιρούσε κατηγορίες ασφαλισμένων.

Άρθρο 15 παρ 1,2: Οι πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης διαφοροποιούνται με βάση τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων (πριν ή μετά την 1.01.2011). Ο χρόνος προαιρετικής ασφάλισης, όπου αυτός προβλέπεται, διαφοροποιείται μεταξύ παλαιών και νέων ασφαλισμένων, ενώ παράλληλα στο υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο υπάρχουν και άλλα καθεστώτα προαιρετικής ασφάλισης π.χ. για τους υπαγόμενους στα πρώην ειδικά ταμεία, τέως ΤΣΑΥ. Η εξαγορά του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας, υπολογίζεται επί των αποδοχών του τελευταίου μήνα πλήρους απασχόλησης, πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης αναγνώρισης. Επίσης διαφοροποιείται η βάση υπολογισμού του ποσού της εξαγοράς των πλασματικών χρόνων, τόσο του αρ. 40 του ν. 2084/1992, όσο και των αρ. 39 και 40 του ν. 3996/2011.

Άρθρο 16: Η ρύθμιση έρχεται σε εφαρμογή του ν. 4356/2015, και συγκεκριμένα του άρθρου 12 αυτού, σύμφωνα με το οποίο αναγνωρίζονται οικογενειακοί δεσμοί μεταξύ των μερών του συμφώνου συμβίωσης και περαιτέρω αναγνωρίζονται και κατοχυρώνονται δικαιώματα, ενυπάρχοντα σε όλη την εθνική έννομη τάξη και σε πληθώρα διατάξεων και κλάδων δικαίου, μεταξύ αυτού και του ασφαλιστικού, τα οποία μέχρι σήμερα δεν απολάμβαναν.

Άρθρο 19: Η διάταξη περί ασφαλισμένων με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, αντιμετωπίζει το ζήτημα της υπαγωγής των ασφαλισμένων με χρόνο διαδοχικής ασφάλισης σε περισσότερους τους ενός εκ των εντασσόμενων Κλάδων, στον ενιαίο φορέα (Ε.Φ.Κ.Α.), στον Κλάδο όπου εντάχθηκε

ο κάθε πρώην φορέας με βάση τη δραστηριότητα του ασφαλισμένου, ακολουθώντας τις αντίστοιχες κατά περίπτωση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του πρώην φορέα.

Για τους διαδοχικά ασφαλισμένους τόσο η υπαγωγή στον αντίστοιχο Κλάδο-φορέα του Ε.Φ.Κ.Α. όσο και ο εντοπισμός των προβλεπόμενων προϋποθέσεων συνταξιοδότησης από τον αρμόδιο – απονέμοντα Φορέα-Κλάδο, ορίζεται με βάση τους προϋπάρχοντες κανόνες και ρυθμίσεις εναρμονίζοντάς τους στο νέο πλαίσιο λειτουργίας ενός μόνο πλέον Φορέα κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α..

Με τη προτεινόμενη διάταξη, επίσης, υιοθετείται ένας ενιαίος τρόπος υπολογισμού του ποσού της σύνταξης, καθώς μέχρι σήμερα οι υπολογισμός της σύνταξης των διαδοχικά ασφαλισμένων πραγματοποιείτο με τρεις διαφορετικούς τρόπους. Με την προτεινόμενη διάταξη επιδιώκεται η απλούστευση των διαδικασιών, μειώνοντας το διοικητικό βάρος και την ταλαιπωρία των ασφαλισμένων, με αποτέλεσμα τη διεκπεραίωση των συνταξιοδοτικών υποθέσεων σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 22 παρ. 1: Με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Β5 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, η καταβολή της σύνταξης των αγάμων ή διαζευγμένων θυγατέρων αναστέλλεται, εάν όπως προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου οικονομικού έτους, έχουν και άλλα εισοδήματα, εκτός από την κύρια και επικουρική σύνταξή τους, τα οποία υπερβαίνουν το αναγόμενο σε ετήσια βάση ποσό των 720€ δηλαδή το ποσό των 8.640€. Εάν τα εισοδήματα αυτά δεν υπερβαίνουν το ποσό των 8.640€ τότε το μηνιαίο ποσό της σύνταξης (720€) μειώνεται κατά το υπερβάλλον ποσό αναγομένου αυτού σε μηνιαία βάση.

Κατά την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, παρουσιάστηκε το οριακό φαινόμενο στην περίπτωση καταβολής στο ίδιο πρόσωπο δύο κατά μεταβίβαση συντάξεων, κατά τον έλεγχο των εισοδημάτων να αναστέλλεται ταυτόχρονα η καταβολή και των δύο, αφού το ετήσιο ποσό της μίας αποτελεί το εισόδημα που ελέγχεται για την καταβολή της άλλης. Για το λόγο αυτό και προκειμένου να αποφευχθεί το προαναφερόμενο φαινόμενο και να εξασφαλισθεί ότι τα πρόσωπα αυτά θα λαμβάνουν τουλάχιστον μία σύνταξη, με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται η αναστολή καταβολής της μίας εκ των δύο συντάξεων, κατόπιν επιλογής των ενδιαφερομένων.

Άρθρο 22 παρ. 2: Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4151/2013, ορίστηκε ότι προκειμένου να ενσωματωθεί στο συντάξιμο μισθό των Προϊσταμένων

Οργανικών Μονάδων, το επίδομα θέσης ευθύνης, πρέπει τα πρόσωπα αυτά να έχουν ασκήσει καθήκοντα Προϊσταμένου για μια τουλάχιστον διετία.

Επειδή κατά την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων διαπιστώθηκε ότι σε πολλές περιπτώσεις υπήρξε άσκηση καθηκόντων Προϊσταμένου διαφορετικής βαθμίδας (λ.χ. Προϊσταμένου Τμήματος και Δ/ντή), χωρίς να συμπληρώνεται η ανωτέρω διετία σε καμία από αυτές, με αποτέλεσμα για τον κανονισμό της σύνταξης να μη μπορεί να ληφθεί υπόψη κανένα από τα επιδόματα θέσης ευθύνης, με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται ότι σε περίπτωση που έχουν ασκηθεί καθήκοντα Προϊσταμένου Οργανικής Μονάδας διαφορετικής βαθμίδας και έχει συμπληρωθεί αθροιστικά η προβλεπόμενη διετία, λαμβάνεται υπόψη για τον κανονισμό της σύνταξης το επίδομα θέσης την οποία κατείχε ο υπάλληλος για περισσότερο χρόνο.

Επιπλέον με τις ίδιες διατάξεις, σε εφαρμογή όσων έγιναν δεκτά με τη γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά τη δεύτερη Ειδική Συνεδρίαση της Ολομέλειάς του την 29^η Οκτωβρίου 2014, οι προαναφερόμενες διατάξεις καθώς και αυτές της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4151/2013 ενσωματώνονται, για νομοτεχνικούς λόγους, ως εδάφια στην περ. 1 της παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ. 169/2007 (Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων), με κατάργηση των προαναφερομένων διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4151/2013.

Άρθρο 22, παρ. 3: Ορίζεται ρητά ότι για τη συμπλήρωση του απαραίτητου χρόνου των 12 ετών, προκειμένου να αναγνωρισθεί, ως συντάξιμος ο χρόνος σπουδών, λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός χρόνος ασφάλισης και όχι μόνον ο χρόνος δημόσιας υπηρεσίας.

Άρθρο 22, παρ. 4α: Αναγνωρίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης που εκτίθηκε μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2510/1997 (136 Α') για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, στο οποίο υπέπεσαν στρατεύσιμοι που αρνήθηκαν την εκπλήρωση της στρατιωτικής υπηρεσίας επικαλούμενοι τις θρησκευτικές ή ιδεολογικές τους πεποιθήσεις (αντιρρησίες συνείδησης).

Η θέσπιση της αναγνώρισης ως συντάξιμου του προαναφερόμενου χρόνου κρίθηκε επιβεβλημένη, αφού ήδη στους καταταγόμενους στο στρατό από 27-6-1997 (ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 2510/1997) παρέχεται η δυνατότητα στους

αντιρρησίες συνείδησης να υπηρετούν άοπλη στρατιωτική θητεία ή εναλλακτική πολιτική θητεία.

Άρθρο 22, παρ. 5: Με τις διατάξεις της περ. γ' της παρ.1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προβλέπεται η συνταξιοδότηση των στρατιωτικών που απομακρύνονται αυτεπαγγέλτως από την Υπηρεσία, χωρίς τη θέλησή τους, με τη συμπλήρωση 15 ετών υπηρεσίας και ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας. Με τις προτεινόμενες διατάξεις επαναδιατυπώνονται οι ανωτέρω διατάξεις, έτσι ώστε να έχουν εφαρμογή μόνο για όσους απομακρύνονται χωρίς υπαιτιότητά τους και όχι και για περιπτώσεις που ο στρατιωτικός αποτάσσεται ή απομακρύνεται της Υπηρεσίας για πειθαρχικά παραπτώματα κλπ.

Άρθρο 22, παρ. 6: Επαναδιατυπώνεται η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 41 του π.δ. 169/2007, ώστε να υπάρξει ρητή πρόβλεψη ότι ο διπλασιασμός του χρόνου ~~υπηρεσίας των στρατιωτικών λόγω εξαμηνών πτητικής ενέργειας ή ενέργειας αλεξιπτωτιστή ή υποβρυχίου καταστροφέα ή καταδυτικών εξαμηνών, αφορά όλα τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, που έχουν χρόνο υπηρεσίας στις θέσεις αυτές~~

Άρθρο 22, παρ. 7: Ορίζεται ότι για τους υπαλλήλους – λειτουργούς του Δημοσίου που απολύονται για πειθαρχικούς λόγους, η σύνταξή τους καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Τα πρόσωπα αυτά, εκ παραδρομής είχαν παραλειφθεί από τις οικείες διατάξεις της υποπαραγράφου Β.2 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με τις οποίες θεσπίστηκε ως γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης το 67^ο έτος της ηλικίας για όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01.01.2013 και μετά.

Άρθρο 22, παρ. 8: Προκειμένου να μην υπάρχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση, προβλέπεται ρητά ότι ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Συντάξεων, ο οποίος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 57 Α του π.δ. 169/2007, μπορεί να διακόπτει την καταβολή της προκαταβολής της σύνταξης εφόσον διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την καταβολή της, είναι αρμόδιος για την έκδοση καταλογιστικής πράξης με την οποία θα αναζητούνται τα αχρεωστήτως καταβληθέντα στην περίπτωση αυτή ποσά προκαταβολής σύνταξης.

Άρθρο 22, παρ. 9: Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 60 του π.δ. 169/2007 προβλέπεται ότι δεν μπορεί να αναγνωρισθούν αναδρομικά οικονομικά δικαιώματα από συντάξεις για χρονικό διάστημα πέραν των 3 ετών. Επειδή λόγω της αθρόας εξόδου των υπαλλήλων του Δημοσίου κατά τα τελευταία έτη, παρατηρήθηκε υπέρμετρη καθυστέρηση στην απονομή των συντάξεων, ειδικά στις περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης, όπου για τον προσδιορισμό του τελικού ποσού σύνταξης μεσολαβούν και άλλοι ασφαλιστικοί φορείς, με αποτέλεσμα σε αρκετές περιπτώσεις η αναδρομικότητα των συντάξεων να ανατρέχει πέραν της τριετίας, με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται ότι ο υφιστάμενος περιορισμός τριών (3) ετών ως προς την καταβολή αναδρομικών συντάξεων αυξάνεται σε πέντε (5) έτη, δηλαδή επιμηκώνεται κατά δύο (2) έτη.

Άρθρο 22 παρ. 10: Διορθώνεται φράση της διάταξης της παρ. 12 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007, στην οποία εκ παραδρομής αναγράφεται «στην παράγραφο 2β» αντί της σωστής φράσης «στην παράγραφο 2α», με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Άρθρο 23 παρ. 1: Με τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 2703/1999 ρυθμίζεται η συνταξιοδοτική αντιμετώπιση των μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ που τελούν σε αναστολή άσκησης καθικόντων τους. Επειδή πλέον μπορούν να τελούν σε αναστολή άσκησης καθικόντων και τα μέλη του Επιστημονικού Προσωπικού των ΤΕΙ, με τις προτεινόμενες διατάξεις επεκτείνεται η προαναφερόμενη ρύθμιση και στα πρόσωπα αυτά.

Άρθρο 23 παρ. 2: Ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2703/1999, οι οποίες ρυθμίζουν το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς των Προέδρων και των Μελών των Ανεξαρτήτων Αρχών (εξακολούθηση υπαγωγής στο ασφαλιστικό καθεστώς που υπάγονταν πριν από το διορισμό τους στις θέσεις αυτές, ασφαλιστικές εισφορές κλπ) έχουν εφαρμογή και για τους υπαλλήλους ή λειτουργούς του Δημοσίου και τους υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., που τοποθετούνται ως Διοικητές και Υποδιοικητές των Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και των δημοσίων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος. Η διάταξη κρίνεται επιβεβλημένη προκειμένου να διευκολυνθεί η κινητικότητα ως προς την κάλυψη των προαναφερόμενων θέσεων μέσω της μη διάψευσης των συνταξιοδοτικών προσδοκιών των προσώπων αυτών.

Άρθρο 23 παρ. 3: Προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσό της σύνταξης που θα περικοπεί σε περίπτωση εργασίας του συνταξιούχου, ορίζεται ότι λαμβάνεται υπόψη για το σχετικό υπολογισμό το ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη όπως αυτό ίσχυε την 31-12-2011 επειδή έκτοτε το ημερομίσθιο αυτό μειώθηκε, προκειμένου να αποφευχθεί υψηλότερη περικοπή του ποσού της σύνταξης των εργαζόμενων συνταξιούχων του Δημοσίου και να υπάρξει εναρμόνιση με τις διατάξεις που ισχύουν για τους εργαζόμενους συνταξιούχους όλων των Ταμείων κύριας ασφάλισης της Χώρας

Άρθρο 23 παρ. 4: α. Με τη διάταξη της περ. γ' της παρ. 16 του άρθρου 6 του ν. 4002/2011 ορίζεται ότι «Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών προσδιορίζεται το μέγεθος και τα κριτήρια του δείγματος των ελέγχων που διενεργεί η Διεύθυνση Μεταβολών και Δειγματοληπτικών Ελέγχων.»

~~Επειδή διαπιστώθηκε από την ανωτέρω Διεύθυνση ότι ο καθορισμός του ως άνω δείγματος σε ετήσια βάση είναι ιδιαίτερα δυσχερής, με τις προτεινόμενες διατάξεις η απαλείφεται η λέξη «ετησίως», έτσι ώστε να γίνει χρονικά πιο ευέλικτος ο προαναφερόμενος καθορισμός (περ. α').~~

β. Με δικαστικές αποφάσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου έγινε δεκτό ότι οι διατάξεις του άρθρου 57 του ν.3691/2008 πρέπει να έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα πρόσωπα που έχουν δικαιωθεί σύνταξη από το Δημόσιο, με βάση τις διατάξεις του ν.δ. 99/1974. Επειδή έκτοτε έχει εκδοθεί σωρεία τελεσίδικων αποφάσεων σχετικών με το προαναφερόμενο θέμα, οι οποίες με βάση πρακτικά του Τριμελούς Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου πρέπει να εκτελεσθούν άμεσα, γεγονός που επιφέρει ξαφνική και ιδιαίτερα σημαντική δαπάνη του Κρατικού Προϋπολογισμού, με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται ότι ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία καταβολής των αναδρομικών που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή της σύνταξης των ανωτέρω προσώπων, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, θα καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία ώστε να μετριασθεί ο αιφνιδιασμός του Κρατικού Προϋπολογισμού από τη δαπάνη που συνεπάγεται η εφαρμογή των ανωτέρω αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου (περ. β').

Άρθρο 23 παρ. 5: Ικανοποιείται πάγιο αίτημα των ενδιαφερομένων, προκειμένου η γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρία (ΚΕΠΑ) να λαμβάνεται εξίσου υπόψη για την εξαίρεση από τις μειώσεις του άρθρου

11 του ν. 3865/2010, της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011, της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 και του άρθρου 1 του ν. 4051/2012, έτσι ώστε να αποφεύγεται η επανεξέταση από την Α.Σ.Υ.Ε. και η διπλή ταλαιπωρία του αναπήρου, σε περίπτωση που έχει ήδη εξετασθεί από το ΚΕ.Π.Α. και έχει τη σχετική γνωμάτευση αυτού.

Η ρύθμιση αυτή ήδη ισχύει προκειμένου να εξαιρεθεί ο συνταξιούχος από τη μείωση του ν. 4093/2012.

Άρθρο 23 παρ. 6: Προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις που για οποιονδήποτε λόγο παρακρατήθηκαν εσφαλμένα από τις αποδοχές ενέργειας του υπαλλήλου μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη υπέρ Δημοσίου, το επιπλέον οφειλόμενο ποσό καταβάλλεται από τον υπάλληλο σε μηνιαίες ισόποσες δόσεις, η κάθε μία από τις οποίες δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/6 των αποδοχών του.

Οι διατάξεις αυτές κρίνονται επιβεβλημένες προκειμένου αφενός να εξασφαλισθεί η είσπραξη των οφειλομένων ποσών και αφετέρου να διευκολυνθεί ο υπάλληλος στην εξόφληση του κατά τα ανωτέρω οφειλόμενου ποσού.

Άρθρο 24 : Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, προτείνεται η υπαγωγή του τακτικού προσωπικού του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων – Ο.Δ.Α.Ζ., στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (άρθρο 11 του ν.δ. 4277/1962).

Βασικός λόγος για την ένταξη των ανωτέρω προσώπων στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ είναι αφενός λειτουργικά και οικονομικά προβλήματα του εν λόγω Ν.Π.Δ.Δ., καθώς αποτελούσε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 6302/34 ασφαλιστικό φορέα για το τακτικό προσωπικό του και αφετέρου δε λόγοι ισότητας με τους αντίστοιχους τακτικούς υπαλλήλους άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που υπάγονται στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Οι εν λόγω διατάξεις έχουν εφαρμογή και για το πρώην τακτικό προσωπικό του Ο.Δ.Α.Ζ. το οποίο έχει μεταταχθεί ή μεταφερθεί σε θέσεις άλλων υπηρεσιών.

Υπόχρεο για την κρίση των αιτήσεων συνταξιοδότησης τακτικών υπαλλήλων του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων – Ο.Δ.Α.Ζ., και για την καταβολή των συντάξεων είναι το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς) από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού και μετά.

Άρθρο 25: Με τις διατάξεις του ν. 4239/1962, προβλεπόταν η συνταξιοδότηση των τακτικών υπαλλήλων του ΤΑΔΚΥ από το ίδιο το Ταμείο, εφαρμοζόμενων αναλογικά των διατάξεων συνταξιοδότησης των δημοτικών υπαλλήλων.

Με τις διατάξεις του αρ. 84 του ν. 3655/2008, ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ) εντάχθηκε στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΕΑΔΥ), ως Τομέας Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ), ενώ με το αρ. 115 του ίδιου νόμου ο Κλάδος Πρόνοιας του Ταμείου Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων εντάχθηκε στο Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ), ως Τομέας Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Με τις διατάξεις του αρ. 91 του ως άνω νόμου, προβλέφθηκε η μεταφορά του ½ από το προσωπικό που υπηρετούσε στο ΤΑΔΚΥ κατά το χρόνο ένταξης στο ΤΕΑΔΥ και του λοιπού προσωπικού στο ΤΠΔΥ.

Με τις διατάξεις του αρ. 4 παρ. 2 του ν. 4002/2011, προβλέφθηκε ότι στον Τομέα Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΕΑΔΥ και στον Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ αντίστοιχα, θα καταβάλλονται εφεξής οι ασφαλιστικές εισφορές για τον κλάδο κύριας σύνταξης των υπαλλήλων του Ταμείου, οι οποίοι υπηρετούσαν σε αυτό κατά την έναρξη εφαρμογής των διατάξεων του ν. 3655/2008 και οι ίδιοι Τομείς θα βαρύνονται και με την καταβολή των συντάξεων τόσο των υπηρετούντων υπαλλήλων, όσο και εκείνων που έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί.

Επιπλέον, προβλεπόταν ότι, για τους υπαλλήλους που είχαν ήδη μεταταγεί ή μεταφερθεί σε άλλες υπηρεσίες πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3655/2008 και είχαν διατηρήσει το προηγούμενο καθεστώς ασφάλισης, οι εισφορές τους για τον κλάδο κύριας ασφάλισης καταβάλλονται στον Τομέα Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΕΑΔΥ, ο οποίος βαρύνεται και με την καταβολή της σύνταξής τους (νυν ΕΤΕΑ).

Κατόπιν των ανωτέρω, το ΕΤΕΑ, στο οποίο -από τη σύστασή του με τις διατάξεις του ν. 4052/2012- έχει ενταχθεί -μεταξύ άλλων επικουρικών ταμείων- το ΤΕΑΔΥ και ο Τομέας Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, χορηγεί συντάξεις στους ήδη συνταξιούχους του πρώην ΤΑΔΚΥ και η μεν απόφαση συνταξιοδότησης εκδίδεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, η δε δαπάνη βαρύνει το ίδιο το

ΕΤΕΑ. Επιπλέον, ο Τομέας Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ, χορηγεί σύνταξη στους τακτικούς υπαλλήλους του πρώην ΤΑΔΚΥ και η απόφαση συνταξιοδότησης εκδίδεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, η δε δαπάνη επίσης βαρύνει τον ίδιο τον Τομέα.

Επειδή, ωστόσο, το ΕΤΕΑ είναι φορέας αποκλειστικά επικουρικής ασφάλισης, με κύριο αντικείμενο την απονομή επικουρικής σύνταξης στους ασφαλισμένους του, το δε ΤΠΔΥ είναι φορέας Πρόνοιας με κύριο αντικείμενο αντίστοιχα την απονομή εφάπαξ παροχών και όχι την απονομή κύριων συντάξεων και δεδομένου ότι η συντριπτική πλειοψηφία των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπάγονται στις διατάξεις του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ (ν. 3163/1955, ν.δ. 4277/1962), με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται ότι οι τακτικοί υπάλληλοι των ΕΤΕΑ και του ΤΠΔΥ, οι οποίοι προέρχονται από το πρώην ΤΑΔΚΥ, ασφαλιζονται σε φορέα αποκλειστικά κύριας ασφάλισης, ο οποίος και θα βαρύνεται με την καταβολή των συντάξεών τους, καθώς και με την καταβολή των συντάξεων των ήδη συνταξιούχων υπαλλήλων του πρώην ΤΑΔΚΥ.

Άρθρο 26: Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων του παρόντος κεφαλαίου. Συγκεκριμένα οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (Α' 276).

Άρθρο 29: Με το προτεινόμενο άρθρο επιχειρείται να αντιμετωπιστεί νομοθετικά το πρόβλημα της παρατηρούμενης, συχνά μεγάλης, καθυστέρησης κατά την έκδοση των αποφάσεων συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και της συνακόλουθης δυσκολίας από μέρους τους να ανταποκριθούν οικονομικά στις ανάγκες διαβίωσής τους, κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης μέχρι την έκδοση της απόφασης συνταξιοδότησης.

Άρθρο 31: Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας ή λόγω θανάτου στις περιπτώσεις ατυχήματος, διαφοροποιούνται μεταξύ των ασφαλισμένων (παλαιών και νέων ασφαλισμένων), ανάλογα με τον φορέα ασφάλισης προέλευσης. Για παράδειγμα οι Τομείς του ΕΤΑΑ χορηγούν σύνταξη λόγω θανάτου στα δικαιούχα πρόσωπα ανεξαρτήτως χρόνου ασφάλισης (δηλαδή αρκεί μία ημέρα ασφάλισης), εφόσον ο θάνατος οφείλεται σε βίαιο συμβάν, χωρίς να γίνεται διάκριση εάν πρόκειται για εργατικό ή μη ατύχημα. Στο πλαίσιο της αναμόρφωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, θα πρέπει να ανακαθοριστούν οι όροι χορήγησης σύνταξης αναπηρίας ή θανάτου σε περίπτωση ατυχήματος, κοινοί για το σύνολο των ασφαλισμένων, ανεξαρτήτως φορέα προέλευσης.

Άρθρο 32: Οι χορηγούμενες παροχές σε χρήμα ποικίλλουν από φορέα σε φορέα, ακόμη και μεταξύ φορέων που ασφαλίζουν ομοειδείς επαγγελματικές ομάδες, μεταξύ εργαζομένων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και είναι ακόμα εντονότερες μεταξύ ελευθέρων επαγγελματιών και μισθωτών ή αγροτών, με αποτέλεσμα τη δημιουργία αισθήματος άνισης αντιμετώπισης μεταξύ των ασφαλισμένων.

Άρθρο 35: Το πλαίσιο των φορέων πρόνοιας, έχει καταστεί ιδιαίτερα περίπλοκο και δαπανηρό με την λειτουργία μεγάλου αριθμού φορέων και τομέων - κλάδων πρόνοιας. Ο κατακερματισμός των φορέων πρόνοιας, που υφίστατο έως σήμερα, είχε ως αναπόφευκτη συνέπεια την πολυνομία και κατ' επέκταση την πολυπλοκότητα στην εφαρμογή των διατάξεων, με αποτέλεσμα το ύψος της τελικά χορηγούμενης από τον κάθε επιμέρους φορέα εφάπαξ παροχής να ποικίλλει ριζικά υπολογιζόμενος με τρόπους που σε πολλές περιπτώσεις δεν υπακούουν στην κοινωνική δικαιοσύνη.

Επιπλέον, στην πλειονότητά τους οι φορείς-τομείς-κλάδοι-λογαριασμοί πρόνοιας έχουν συσσωρευμένα ελλείμματα και αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα.

Σε ό,τι αφορά στον υπολογισμό του εφάπαξ βοηθήματος, λόγω της ενσωμάτωσης συντελεστή βιωσιμότητας στην Νέα Τεχνική Βάση, παρουσιάζεται ιδιαίτερη δυσχέρεια στην εφαρμογή της και θα επέφερε σημαντικές μειώσεις στο τελικό ύψος της παροχής.

Άρθρο 38, παρ. 1,2,4,5,7,8: Οι εισφορές κλάδου σύνταξης των μισθωτών ποικίλλουν από φορέα σε φορέα, αλλά και μεταξύ ίδιων φορέων υπάρχουν μισθωτοί

ασφαλισμένοι με διαφορετικά ποσοστά εισφορών, συναρτώμενα συνήθως με διαφορετικά όρια ηλικίας συνταξιοδότησής τους. Παράλληλα, ως προς το ανώτατο όριο μηνιαίων ασφαλιστέων αποδοχών των μισθωτών εξακολουθούν να υπάρχουν διαφορετικές προβλέψεις, ενώ, επιπλέον, για τους δημοσίους υπαλλήλους που υπάγονται σήμερα στην ασφαλιστική – συνταξιοδοτική προστασία του Δημοσίου δεν υπάρχει υποχρέωση δήλωσης στην ΑΠΔ.

παρ. 3, περίπτωση β και ε : Το καθεστώς ασφάλισης των μισθωτών ασφαλισμένων του ΕΤΑΑ (ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ, Τομέας Ασφάλισης Νομικών) διαφοροποιείται μεταξύ παλαιών και νέων ασφαλισμένων και μεταξύ των Τομέων. Οι μισθωτοί, παλαιοί ασφαλισμένοι, του ΤΣΑΥ καταβάλλουν ως εισφορά για τον κλάδο κύριας ασφάλισης ένα σταθερό ποσό (σήμερα €188), ανεξαρτήτως του ύψους των αποδοχών. Επίσης, οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή, παρόλο που παρέχουν εξαρτημένη εργασία, καταβάλλουν την προβλεπόμενη εισφορά για τον ελεύθερο επαγγελματία δικηγόρο, με την εισφορά να επιμερίζεται μεταξύ ασφαλισμένου και εργοδότη κατά 1/3 και 2/3 αντίστοιχα. Οι δικαστικοί λειτουργοί και οι δικαστικοί υπάλληλοι, παλαιοί ασφαλισμένοι, καταβάλλουν μηνιαίως το 42% της εισφοράς του ελεύθερου επαγγελματία, ανεξαρτήτως του ύψους των αποδοχών. Στο πλαίσιο της δημιουργίας ενιαίων όρων ως προς το καθεστώς εισφορών των μισθωτών, απαιτείται ο ανακαθορισμός των εισφορών για τα ανωτέρω πρόσωπα με βάση τα ισχύοντα για τους μισθωτούς του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ.

Άρθρο 39:

Για τον ΟΑΕΕ:

παρ. 1 - 3: Οι ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές ύψους 20% για τον κλάδο κύριας σύνταξης επί των 10 υποχρεωτικών ασφαλιστικών κατηγοριών και σε εθελοντική βάση επί των 4 προαιρετικών του άρθρου 5 του πδ 258/2005, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 του πδ 5/2007. Η αλλαγή ασφαλιστικής κατηγορίας γίνεται υποχρεωτικά ανά τριετία, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό ετήσιο εισόδημα από την ασκούμενη επαγγελματική δραστηριότητα. Μόνη δυνατότητα, σε περίπτωση αδυναμίας ανταπόκρισης στην καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών είναι η παρεχόμενη από τις διατάξεις του νόμου 4321/2015 δυνατότητα επιλογής καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών επί κατώτερης ασφαλιστικής κατηγορίας και μέχρι 3 κατώτερες από την κατηγορία κατάταξης. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται υπό συγκεκριμένους όρους, και

προϋποθέσεις μέχρι 31.12.2016. Η ανωτέρω δυνατότητα φυσικά δεν ισχύει για τους πρωτοεισερχόμενους στην ασφάλιση του Οργανισμού, οι οποίοι καταβάλλουν υποχρεωτικά ασφαλιστικές εισφορές (20%) επί της πρώτης ασφαλιστικής κατηγορίας, ανεξάρτητα από το ύψος του εισοδήματος τους και χωρίς να αναγνωρίζονται οι ιδιαίτερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν κατά την ένταξη μιας νέας επιχείρησης στην πραγματική οικονομία την παρούσα συγκυρία.

παρ.3: Η καθιερούμενη από 1.1.2017 νέα βάση υπολογισμού των εισφορών των ελεύθερων επαγγελματιών, δηλαδή το φορολογητέο εισόδημα αντί των ασφαλιστικών κατηγοριών, επί της οποίας υπολογίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές από την προαναφερόμενη ημερομηνία και εφεξής καθιστά απαραίτητο τον ακριβή προσδιορισμό του εισοδήματος που θα αποτελεί βάση υπολογισμού των εισφορών για τις περιπτώσεις οικογενειακών επιχειρήσεων στις οποίες απασχολούνται σύζυγοι και ενήλικα παιδιά.

παρ.6: Οι υπαγόμενοι στην ασφάλιση του ΤΑΝΠΥ ελεύθεροι επαγγελματίες καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές (20%) επί των ασφαλιστικών κλάσεων 10-28 του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ προκειμένου για παλαιούς ασφαλισμένους, ενώ οι ασφαλισμένοι από 1/1/1993 και εφεξής επί των ασφαλιστικών κλάσεων 1-14, εκ των οποίων οι τρίτες πρώτες είναι υποχρεωτικές.

Οι νέοι ασφαλισμένοι καταβάλλουν εισφορές στην πρώτη ασφαλιστική κατηγορία και μετατάσσονται στην δεύτερη μετά την παρέλευση ενός έτους, και στην τρίτη μετά 2 χρόνια παραμονής στην δεύτερη. Η αλλαγή κλάσης πέραν της τρίτης έγκειται στη βούλησή τους. Οι ιδιαιτερότητες αυτές στην καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών μεταξύ νέων και παλαιών ασφαλισμένων όσο και μεταξύ μισθωτών και ελεύθερων επαγγελματιών έχουν ως αποτέλεσμα μια άναρχη νομοθεσία που εξομοιώνει μισθωτούς και ελεύθερους επαγγελματίες και η οποία δεν λαμβάνει υπόψη της το πραγματικό εισόδημα των ελευθέρων επαγγελματιών.

παρ.7: Η ένταξη του ΟΑΕΕ στον ΕΦΚΑ και η αλλαγή στη βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών των ελευθέρων επαγγελματιών απαιτεί την σαφή οριοθέτηση των προσώπων που θεωρούνται ελεύθεροι επαγγελματίες και υποχρεούνται στην καταβολή των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών.

παρ.8: Συγκεκριμένη κατηγορία ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ καταβάλλει μικρότερο ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών για τον κλάδο κύριας σύνταξης. Η διαφοροποίηση αυτή συνιστά διακριτική μεταχείριση υπέρ των ασφαλισμένων και δεν έχει θέση σε ένα σύστημα με ενιαίους κανόνες εισφορών –παροχών.

παρ.12: Ο ΟΑΕΕ σήμερα εισπράττει τόσο τις εισφορές υπέρ κλάδου σύνταξης και ασθένειας όσο και τις εισφορές υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας των Αυτοτελώς και Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Κλάδος ΟΑΕΕ. Μετά την ένταξη του στον ΕΦΚΑ είναι αναγκαίος ο νομοθετικός προσδιορισμός του νέου φορέα ως υπεύθυνου από 1.1.2017 είσπραξης των ανωτέρω εισφορών.

παρ.14: Προσδιορίζεται ο χρόνος συνέχισης (μέχρι 31.12.2016.) του σημερινού τρόπου υπολογισμού των εισφορών για τους υπαγόμενους στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ και του ΤΑΝΠΥ.

Για το ΕΤΑΑ :

Σήμερα η μηνιαία εισφορά για την κύρια ασφάλιση των ελευθέρων επαγγελματιών, ασφαλισμένων στο ΕΤΑΑ (ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ, Τομέας Ασφάλισης Νομικών), για τους παλαιούς ασφαλισμένους είναι σταθερό ποσό, για τους νέους ασφαλισμένους είναι συνάρτηση της ασφαλιστικής κατηγορίας στην οποία υπάγονται, δηλαδή ενός τεκμαρτού μηνιαίου μισθού.

Από τη Συμφωνία Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (άρθρο 3, παράγραφος Γ, του ν.4336/2016) προβλέπεται η διεύρυνση και ο εκσυγχρονισμός της βάσης εισφορών και συντάξεων για όλα τα αυτοαπασχολούμενα άτομα με μετάβαση από το ονομαστικό στο πραγματικό εισόδημα υπό τον όρο της τήρησης των κανόνων για τις ελάχιστες απαιτούμενες εισφορές.

Επιπλέον, ορισμένες κατηγορίες ασφαλισμένων (υγειονομικοί που αμείβονται κατά πράξη και περίπτωση, δικηγόροι σε αναστολή) έχουν ιδιότυπο καθεστώς εισφορών, χωρίς να καταβάλλουν αμιγώς εισφορές ελεύθερου επαγγελματία ή μισθωτού. Συγκεκριμένα, οι υγειονομικοί κατά πράξη και περίπτωση καταβάλλουν μηνιαία εισφορά ως ελεύθεροι επαγγελματίες και οι εργοδότες που τους απασχολούν βάσει των αποδοχών. Οι δικηγόροι σε αναστολή καταβάλλουν εισφορά ύψους 4% επί των αποδοχών, η οποία δεν μπορεί να υπολείπεται της εισφοράς του ελεύθερου επαγγελματία και του διπλάσιου αυτή για τους παλαιούς ασφαλισμένους.

Στο πλαίσιο της δημιουργίας ενιαίων κανόνων ασφάλισης για το σύνολο των ελευθέρων επαγγελματιών, κρίνεται αναγκαία η αναμόρφωση του καθεστώτος των ασφαλιστικών εισφορών για τα πρόσωπα που προέρχονται από το ΕΤΑΑ και ασκούν ελεύθερο επάγγελμα.

Άρθρο 40, παρ. 1 και 2: Σήμερα οι ασφαλιστικές εισφορές των προσώπων που υπάγονται στον ΟΓΑ υπολογίζονται επί ασφαλιστικών κατηγοριών, δηλαδή επί ενός

τεκμαρτού μηνιαίου μισθού. Από τη Συμφωνία Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (άρθρο 3, παράγραφος Γ, του ν.4336/2016) προβλέπεται η διεύρυνση και ο εκσυγχρονισμός της βάσης εισφορών και συντάξεων για όλα τα αυτοαπασχολούμενα άτομα με μετάβαση από το ονομαστικό στο πραγματικό εισόδημα υπό τον όρο της τήρησης των κανόνων για τις ελάχιστες απαιτούμενες εισφορές.

παρ. 3 έως 7: Στην ασφάλιση του ΟΓΑ, πέραν των κατ' επάγγελμα αγροτών, ασφαλιζονται και άλλες κατηγορίες απασχολούμενων, όπως οι ιδιοκτήτες καφενείων και κουρείων σε περιοχές κάτω των 2.000 κατοίκων (εξαιρούμενοι από την ασφάλιση του ΟΑΕΕ), οι μισθωτοί – ανειδίκευτοι εργάτες, μετακλητοί πολίτες τρίτων χωρών, πρώην ασφαλισμένοι του ΟΓΑ που έχουν ενταχθεί σε επενδυτικά προγράμματα για την αγροτική ανάπτυξη (όπως αυτά του αγροτουρισμού και της αγροβιοτεχνίας), οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες που είναι παράλληλα μέλη Αγροτικών

Συνεταιρισμών, οι αγρεργάτες που απασχολούνται σε παραγωγούς αγροτικών προϊόντων, οι λιανοπωλητές σε λαϊκές αγορές, οι πρώην ασφαλισμένοι του ΟΓΑ που απασχολούνται για χρονικό διάστημα μέχρι 6 μήνες σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, μεταποίησης, τυποποίησης και διακίνησης προϊόντων εδάφους, κτηνοτροφίας, αλιείας, δασοπονίας κ.λπ.

Για τις ανωτέρω κατηγορίες ασφαλισμένων, το ύψος των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών και η βάση υπολογισμού τους διαφοροποιείται σε σχέση με τα γενικότερα ισχύοντα για τους μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους που υπάγονται στους αντίστοιχους φορείς ασφάλισης.

παρ. 9: Σε εφαρμογή Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1096/88 προβλέπεται η πρόιμη παύση της γεωργικής δραστηριότητας, με αποτέλεσμα να προκύπτει ζήτημα ως προς τη δυνατότητα ασφάλισης στον ΟΓΑ, δεδομένου ότι δεν ασκείται αγροτική δραστηριότητα.

παρ. 10: Σήμερα η εισφορά για τον Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας (ΛΑΕ), είναι σταθερό ποσό (€2,05 για τους αυτοαπασχολούμενους που υπάγονται στην 1^η έως 4^η ασφαλιστική κατηγορία και €3,08 για τους αυτοαπασχολούμενους που υπάγονται στην 5^η έως 7^η ασφαλιστική κατηγορία και για τους μισθωτούς – ανειδίκευτους εργάτες και μετακλητούς υπαλλήλους τρίτων χωρών). Επίσης, προβλέπεται κρατική επιχορήγηση, ίση με το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών του κλάδου σύνταξης. Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης των ασφαλιστικών εισφορών, και τη διασύνδεσή τους με το πραγματικό εισόδημα απαιτείται η επανεξέταση των εισφορών του Λογαριασμού.

παρ. 11: Από τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν.1140/1981 προβλέπεται η εξαίρεση από την ασφάλιση του ΟΓΑ για τα πρόσωπα που ασκούν αγροτική δραστηριότητα, όμως υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου ή άλλων φορέων κύριας ασφάλισης ή συνταξιοδοτούνται από αυτούς. Αποτέλεσμα της ρύθμισης αυτής είναι άτομα που ασκούν αγροτική δραστηριότητα και έχουν έσοδα να εξαιρούνται της υποχρεωτικής πολλαπλής ασφάλισης, εάν πρόκειται για παλαιούς ασφαλισμένους, ή να μην καταβάλλουν ασφαλιστική εισφορά στον ΟΓΑ και να λαμβάνουν τη σύνταξή τους, εάν πρόκειται για συνταξιούχους.

Άρθρο 41: Τα ποσοστά εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ποικίλλουν από φορέα σε φορέα, ακόμη και μεταξύ φορέων που ασφαλίζουν ομοειδείς επαγγελματικές ομάδες. Ακόμη, σε κάποιους φορείς προβλέπεται επιπλέον εισφορά υγειονομικής περίθαλψης για την ασφάλιση μελών οικογένειας.

Άρθρο 42: Η ρύθμιση διευκολύνει τους αγρότες να εκπληρώσουν την κοινωνικοασφαλιστική υποχρέωση προς τους αγρεργάτες.

Άρθρο 43: Ο χρόνος καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών διαφοροποιείται μεταξύ των ασφαλιστικών οργανισμών, καθώς και μεταξύ εμμίσθων και ελεύθερων επαγγελματιών (ανά δίμηνο για τους ασφαλισμένους του ΟΑΕΕ, ανά εξάμηνο για τους ελεύθερους επαγγελματίες του ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ και ΕΤΑΑ – ΤΣΑΥ, ετήσια για τους ελεύθερους επαγγελματίες του ΕΤΑΑ – Τομέας Ασφάλισης Νομικών, μηνιαίως για τους μισθωτούς του ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ, ΕΤΑΑ – ΤΣΑΥ, ΕΤΑΑ – Τομέας Ασφάλισης Νομικών, ανά εξάμηνο για τον ΟΓΑ). Στο πλαίσιο της δημιουργίας ενιαίου πλαισίου εισφορών από 1/1/2017, θα πρέπει να εξεταστεί η προθεσμία καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών

Άρθρο 44: Έως σήμερα οι συνταξιούχοι που υπάγονταν στην ασφάλιση για υγειονομική περίθαλψη σε διαφορετικούς φορείς ασθένειας, λόγω λήψης διπλής σύνταξης από δικό τους δικαίωμα ή λόγω θανάτου ή λόγω απασχόλησης, είχαν δικαίωμα επιλογής ενός φορέα ασθένειας καταβάλλοντας την αντίστοιχη εισφορά και εξαιρούμενοι από την ασφάλιση του άλλου φορέα. Ως αποτέλεσμα επέλεξαν τον φορέα με την χαμηλότερη εισφορά υγειονομικής περίθαλψης.

Άρθρο 45: Η εισφοροδιαφυγή και η φοροδιαφυγή πλήττουν την εύρυθμη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης για πολλές δεκαετίες.

Άρθρο 46: Η ανασφάλιστη εργασία αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες παθογένειες της ελληνικής οικονομίας, καθώς αποστερεί τα ασφαλιστικά ταμεία από σημαντικούς πόρους αποδυναμώνοντας τη χρηματοδοτική επάρκεια του ασφαλιστικού συστήματος, ενώ, την ίδια στιγμή, αποτελεί μια από τις πιο ακραίες μορφές παραβατικότητας στην αγορά εργασίας παραβιάζοντας θεμελιώδη δικαιώματα των εργαζομένων. Βάσει των εκτιμήσεων επιστημονικών φορέων, αλλά και του γραφείου προϋπολογισμού της Βουλής, οι απώλειες εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων, λόγω της εισφοροδιαφυγής ανέρχονται από 6 έως 8 δις ευρώ ετησίως. Εκτός της παραβίασης της εργασιακής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, η ανασφάλιστη εργασία στρεβλώνει τον ανταγωνισμό αποτελώντας τροχοπέδη για την αναπτυξιακή προοπτική της ελληνικής οικονομίας.

Άρθρο 47: Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται για το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ) καθώς και τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Αεροπορίας και Ναυτικού (ΜΤΣ, ΜΤΑ, ΜΤΝ) να υποβάλλουν υποχρεωτικά, μέχρι 30 Οκτωβρίου κάθε έτους, στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή (Ε.Α.Α.), αναλογιστική μελέτη και οικονομικές καταστάσεις για έλεγχο βιωσιμότητας, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία ετησίων ελλειμμάτων σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση. Με τον έλεγχο αυτό από την Ε.Α.Α. επιδιώκεται αφενός η διασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας των Ταμείων αυτών που χορηγούν μέρος στους μετόχους τους και αφετέρου η εξασφάλιση της μελλοντικής συνέχισης καταβολής του μερίσματος στους δικαιούχους.

Με την προτεινόμενη διάταξη θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη, έτσι ώστε, με απόφαση του οικείου Υπουργού, μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου οργάνου εκάστου Ταμείου, να καθορίζονται οι τεχνικές παράμετροι, προκειμένου να αναπροσαρμόζονται κατά το αναγκαίο μέτρο οι χορηγούμενες παροχές, ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα εκάστου Ταμείου.

Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται ότι, η χορήγηση των παροχών από το Μ.Τ.Π.Υ. και τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Αεροπορίας και Ναυτικού χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τις καταθέσεις των μετόχων και από τα περιουσιακά στοιχεία των ταμείων και αποκλείεται οποιαδήποτε μεταφορά πόρων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 48: Με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου αυτού προτείνεται νέος τρόπος υπολογισμού του μερίσματος από 1.1.2016, για τους μετόχους του ΜΤΠΥ, ενώ παράλληλα προβλέπεται η αναπροσαρμογή των μερισμάτων των ήδη μερισματούχων του, με απόφαση Δ.Σ., καταργώντας και το κατώτατο όριο, με σκοπό να επέλθει η δικαιοσύνη μεταξύ των μερισματούχων του Ταμείου, να αντιμετωπισθούν τα ελλείμματα του και να εξασφαλισθεί η μακροχρόνια βιωσιμότητα του.

Επιπλέον με τις διατάξεις της παρ.2 και 3 προτείνεται αφενός, η προσαύξηση του ποσοστού εισφοράς για αναγνώριση χρόνου συμμετοχής στο Ταμείο και αφετέρου η επιστροφή των κατ' αναλογία καταβληθεισών καταθέσεων του μετόχου με τη μορφή του εφάπαξ βοηθήματος, με ελάχιστο όριο συμμετοχής τα 3 έτη, εφόσον ο μέτοχος δεν έχει συμπληρώσει το ελάχιστο όριο συμμετοχής στο ΜΤΠΥ και εφόσον δεν έχει ζητηθεί η εφαρμογή των διατάξεων περί διαδοχικής ασφάλισης. Με τον τρόπο αυτό,

αποκαθίσταται ο ανταποδοτικός σκοπός του Ταμείου.

Επιπροσθέτως με τις διατάξεις των παρ. 4 έως και την παρ. 10 καταργούνται οι διατάξεις που προέβλεπαν τη χορήγηση μερίσματος στους γονείς και αδελφούς άγαμων μετόχων καθώς και στις ενήλικες άγαμες θυγατέρες. Ειδικότερα, ως μέλη ορφανικής οικογένειας ορίζονται, η σύζυγος και τα προστατευόμενα τέκνα – ανήλικα φοιτούντα/σπουδάζοντα και ανάπηρα επιτυγχάνοντας τον εξορθολογισμό και τον εκσυγχρονισμό των ισχυουσών μέχρι σήμερα διατάξεων.

Επιπλέον παύει να λογίζεται κατά τον υπολογισμό του χρόνου υπηρεσίας το υπέρ-εξάμηνο ως πλήρες έτος, ενώ πλέον απαιτείται ο πραγματικός χρόνος καταβολής εισφορών για τη λήψη μερίσματος.

Άρθρο 91: Με τον προτεινόμενο νόμο ανακαθορίζονται οι όροι χορήγησης του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ) και η σύνταξη σε ανασφάλιστους υπερήλικες. Οι ανωτέρω παροχές, σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς, χορηγούνται από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και τον ΟΓΑ αντίστοιχα και βαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 92: Από τη Συμφωνία Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (ν. 4336/2015), προβλέπεται –μεταξύ άλλων μέτρων για την αναμόρφωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης- η σταδιακή κατάργηση του ΕΚΑΣ για όλους τους δικαιούχους συνταξιούχους έως την 31.12.2019.

Άρθρο 93: Με τις διατάξεις του ν.1296/1982, όπως τροποποιήθηκαν με το ν.4093/2012 (περίπτωση 5, υποπαράγραφος ΙΑ.6, παράγραφος ΙΑ, άρθρο πρώτο), προβλέπεται η χορήγηση σύνταξης στους ανασφάλιστους υπερήλικες από τον ΟΓΑ. Μετά την ισχύ του ν.4093/2012 αυστηροποιήθηκαν οι προϋποθέσεις χορήγησης της εν λόγω παροχής, με βασική διαφοροποίηση την εισαγωγή ως κριτηρίου τη μη λήψη ασφαλιστικής παροχής από την Ελλάδα ή από το εξωτερικό ανεξαρτήτως ποσού. Αποτέλεσμα της θέσπισης της ανωτέρω προϋπόθεσης ήταν η διακοπή χορήγησης της σύνταξης ανασφαλιστών σε μεγάλο αριθμό Ελλήνων ομογενών από την Αλβανία και την πρώην Σοβιετική Ένωση, καθώς και σε μικρό αριθμό ανασφαλιστών υπερηλίκων, που λάμβαναν μικρό ποσό σύνταξης από την Ελλάδα ή την αλλοδαπή. Επιπλέον, έχει προκύψει ζήτημα με περιπτώσεις ανασφαλιστών υπερηλίκων που έλαβαν τη σχετική συνταξιοδοτική παροχή και στη συνέχεια διεκόπη αναδρομικά μετά την ισχύ του ν.4093/2012.

Άρθρο 94

παρ. 1,2,3: Σήμερα εκκρεμεί ένας μεγάλος αριθμός εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης..

Παράλληλα, ο νέος τρόπος υπολογισμού της σύνταξης επιφέρει σε αρκετές περιπτώσεις μικρότερες σε ύψος συντάξεις και σύμφωνα με πάγια αρχή τα ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα πρέπει να προστατεύονται.

παρ. 4: Η Ειδική Προσαύξηση του ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ, η οποία αντικατέστησε τον Ειδικό Λογαριασμό Προσθέτων Παροχών (ΕΛΠΠ) ως προς την καταβολή της μηνιαίας σύνταξης (άρθρο 2 του ν.3518/2006), είναι ελλειμματική λόγω της αναλογίας εισφορών – παροχών, με αποτέλεσμα να εμφανίζεται αντίστοιχο έλλειμμα στον κλάδο κύριας ασφάλισης καθώς οικονομικά βαρύνει αυτόν. Η εν λόγω παροχή αφορά μόνο τους ασφαλισμένους του ΤΣΜΕΔΕ (μηχανικούς, αρχιτέκτονες κ.λπ.) και αποτελεί ειδική συνταξιοδοτική παροχή. Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης θα πρέπει να εξεταστεί η λειτουργία της.

παρ. 5: Ο Κλάδος Μονοσυνταξιούχων του ΤΣΑΥ είναι προαιρετικός και έχει ως σκοπό τη χορήγηση πρόσθετης σύνταξης στους υγειονομικούς, εφόσον δεν υπάγονται παράλληλα και σε άλλον φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, με την προϋπόθεση καταβολής πρόσθετης εισφοράς. Η λειτουργία του Κλάδου είναι προβληματική καθώς δεν υπάρχει ενδιαφέρον για υπαγωγή των ασφαλισμένων σε αυτό, ενώ δεκάδες

ασφαλισμένων που έχουν υπαχθεί σε αυτόν έχουν αιτηθεί τη διαγραφή τους και την επιστροφή των ασφαλιστικών εισφορών που έχουν καταβληθεί. Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης θα πρέπει να εξεταστεί η λειτουργία του Κλάδου.

Άρθρο 95: Δεδομένου ότι με τον παρόντα νόμο λαμβάνει χώρα για πρώτη φορά η ουσιαστική ενοποίηση των υφιστάμενων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και προκειμένου η ένταξή τους στον ΕΦΚΑ να πραγματοποιηθεί χωρίς λειτουργικά και οργανωτικά προβλήματα, στο παρόν άρθρο ορίζεται το νομικό πλαίσιο που θα ισχύει για το διάστημα που θα μεσολαβήσει από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας της ενοποίησης με την έκδοση των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων.

Άρθρο 96: Με τις διατάξεις του άρθρου 96 ρυθμίζεται κατά τρόπο ενιαίο ο υπολογισμός της επικουρικής σύνταξης για όλους τους ασφαλισμένους του ΕΤΕΑ, παλαιούς και νέους, εργαζόμενους είτε στον ιδιωτικό είτε στο δημόσιο τομέα, με τη θέσπιση ενιαίων, κοινών κανόνων υπολογισμού της επικουρικής σύνταξης, καταργώντας τις οικείες διατάξεις των ενταχθέντων στο ΕΤΕΑ φορέων επικουρικής ασφάλισης, προκειμένου να εξαιρεθούν οι ανισοροπίες στο σύστημα επικουρικής σύνταξης και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του Ταμείου.

Άρθρο 97: Με τις διατάξεις του άρθρου 97 προβλέπεται αύξηση του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών στο ΕΤΕΑ από 1-6-2016 και μέχρι την 31-5-2019, για όλους τους μισθωτούς, αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες, ασφαλισμένους πριν και μετά την 1-1-1993, για την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων του Ταμείου και τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς του.

Άρθρο 98: Με τη διασύνδεση των ασφαλιστικών εισφορών των ελευθέρων επαγγελματιών του ΕΤΑΑ με το πραγματικό εισόδημα από την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας σε ορισμένες περιπτώσεις προκύπτει επιβάρυνση των ασφαλισμένων, σε σχέση με τα προβλεπόμενα από το ισχύον καθεστώς. Η παρούσα ρύθμιση λαμβάνει υπόψη της τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και αποσκοπεί στην ελάφρυνση των ανωτέρω κατηγοριών.

Άρθρο 99: Από το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται μεταβολές στο καθεστώς των ασφαλιστικών εισφορών, με τη διασύνδεση των εισφορών από 1/1/2017 με το πραγματικό εισόδημα. Επιπλέον, με τις διατάξεις των προτεινόμενων άρθρων 7 και 8 προβλέπεται η εισαγωγή νέου συστήματος υπολογισμού της σύνταξης, η οποία αποτελεί άθροισμα της εθνικής σύνταξης (συνδεδεμένη με το χρόνο διαμονής στην Ελλάδα) και την ανταποδοτική σύνταξη (συνδεδεμένη με το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών που έχουν καταβληθεί από τον ασφαλισμένο στο σύνολο του ασφαλιστικού του βίου). Δεδομένου ότι για τους ασφαλισμένους προερχόμενους από τον ΟΓΑ προβλέπονται από το προτεινόμενο άρθρο 40 μεταβατικές ρυθμίσεις για την σταδιακή προσαρμογή των ασφαλιστικών εισφορών των αγροτών, αντίστοιχα θα πρέπει να υπάρξει αντίστοιχο μεταβατικό στάδιο στο καθεστώς της εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης.

Άρθρο 102: Η συγκεκριμένη ρύθμιση στοχεύει στην οικονομική αυτάρκεια των συλλογικών οργάνων εκπροσώπησης των συνταξιούχων χωρίς την ανάγκη κρατικής χρηματοδότησης

Άρθρο 103: Η συγκεκριμένη ρύθμιση απομειώνει το επιτόκιο επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών από 5% σε 3% ώστε να υπάρξει εναρμόνιση με την γενική πτωτική τάση των επιτοκίων του τραπεζικού τομέα. Επίσης, με τη διάταξη αυτή καταργείται η επιβάρυνση με το επιτόκιο του ποσού που καλούνται να επιστρέψουν οι καλόπιστα λαβόντες αχρεώστητα όταν το ποσό ζητείται μετά την πάροδο ενός ευλόγου χρονικού διαστήματος.

Άρθρο 104: Η συγκεκριμένη ρύθμιση εξορθολογίζει το επιτόκιο επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Άρθρο 105: Η διάταξη αυτή καλείται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της ασφαλιστικής ενημερότητας που αντιμετωπίζουν οι κοινωφελείς επιχειρήσεις των ΟΤΑ λόγω της καθυστέρησης των μεταβιβαστικών πληρωμών.

Άρθρο 106: Με τη ρύθμιση αυτή χορηγείται φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα στην ΕΑΣ Α.Β.Ε.Ε και στην ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε.» (ΜΒΗ Α.Ε.).

Άρθρο 107: Η διάταξη αυτή στοχεύει στην επέκταση του προστατευτικού των Επιθεωρητών Εργασίας στους υπαλλήλους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που ασκούν ελέγχους στην αγορά εργασίας.

Άρθρο 108: Η διάταξη αυτή στοχεύει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του ΚΕΑΟ μέσω της δυνατότητας πρόσβασής του στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 109: Με το άρθρο 109 θεσμοθετείται η διαδικασία εκκαθάρισης των επί σειρά ετών σωρευμένων ληξιπροθέσμων οφειλών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης από εκείνες που πραγματικά και εμπειριστατωμένα θεωρούνται επισφαλείς, προκειμένου οι φορείς να διαθέτουν μια ολοκληρωμένη, διαφανή, αποτελεσματική και ελέγξιμη διαδικασία είσπραξης των οφειλών, βάσει της οποίας θέτουν στόχους και λογοδοτούν.

Άρθρο 110: Με τη διάταξη αυτή προβλέπεται η δυνατότητα διαγραφής ληξιπροθέσμων οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης είτε αυτές έχουν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες είσπραξης είτε όχι, ορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι διαγραφής τους, η διαδικασία καταχώρισης τους σε ειδικά βιβλία διαγραφών με απόφαση του αρμόδιου οργάνου καθώς και οι συνέπειες από την καταχώριση της οφειλής στα εν λόγω βιβλία.

Άρθρο 111 : Με την συγκεκριμένη διάταξη παρέχεται στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος η δυνατότητα παραμονής στην υπηρεσία πέραν του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Σύμφωνα με την παρ. 6 του αρ. 49 του Π.Δ. 24/1997 (Α 24), όπως προστέθηκε με το αρ. 2 του Π.Δ. 164/2013 (Α 264), παρέχεται η δυνατότητα στους αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας που φέρουν βαθμό μέχρι Αστυνομικού Διευθυντή να παραμείνουν στην υπηρεσία για ένα (1) επιπλέον έτος μετά τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων. Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του αρ. 1 του Π.Δ. 128/2010 (Α 221), Ανθυπαστυνόμοι και Αρχιφύλακες της Ελληνικής Αστυνομίας, που καταλαμβάνονται από το όριο ηλικίας που προβλέπει η παρ. 1 του

αρ. 25 του ν. 1481/1994 (Α 152), μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία πέραν του ορίου ηλικίας και κατ' ανώτατο όριο μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους, κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων. Αντιστοίχως στο Λιμενικό Σώμα, σύμφωνα με την παρ. 5 του αρ. 45 του Ν. 3079/2002 (Α 311), όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του αρ. 56 του Ν. 4310/2014 (Α 258), οι Αξιωματικοί μέχρι το βαθμό του Πλοιάρχου μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία για δύο (2) επιπλέον έτη μετά τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων.

Η απουσία αντίστοιχων διατάξεων για το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος αποτελεί δυσμενή διάκριση σε βάρος του εν λόγω προσωπικού που δεν δικαιολογείται από κάποιο αποχρώντα λόγο. Συνεπώς, προς το σκοπό ίσης μεταχείρισης του προσωπικού των τριών Σωμάτων Ασφαλείας παρέχεται και στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος η παραπάνω δυνατότητα παραμονής στην

υπηρεσία πέραν του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Επιπροσθέτως, πρέπει να σημειωθεί πως η παραμονή του ως άνω προσωπικού στην υπηρεσία για επιπλέον έτη συμβάλλει στη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, καθώς το ως άνω προσωπικό συνεχίζει να καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές αντί να συνταξιοδοτείται και να εισπράττει συνταξιοδοτικές παροχές.

Άρθρο 112: Με την προτεινόμενη διάταξη αναγνωρίζεται θεσμικά και αναβαθμίζεται ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, ως η πλέον αντιπροσωπευτική οργάνωση των κοινωνικών λειτουργών της χώρας, συμμετέχει ενεργά ως πλήρες μέλος στη Διεθνή Ομοσπονδία Κοινωνικών Λειτουργών και στην Ένωση Κοινωνικών Λειτουργών των Εθνικών Συνδέσμων των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπροσθέτως, συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για θέματα Κοινωνικής Εργασίας.

Το διευρυμένο αντικείμενο των επιστημονικών θεματικών ενασχόλησης των κοινωνικών λειτουργών, η πολύτιμη προσφορά τους στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και η ανάγκη θεσμικής κατοχύρωσης αντιπροσωπευτικού οργάνου καθιστούν επιβεβλημένη την παρούσα ρύθμιση. Η νομοθετική αναγνώριση του συλλογικού χαρακτήρα των κοινωνικών λειτουργών εξασφαλίζει ένα αξιόπιστο πλαίσιο καταγραφής των επαγγελματιών κοινωνικών λειτουργών και εποπτείας της τήρησης των όρων κτήσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος, διευκολύνει τον κλάδο

στην προάσπιση των επαγγελματικών του δικαιωμάτων και στη διεκδίκηση των εργασιακών αιτημάτων του και ενισχύει το κύρος και τη ρυθμιστική παρέμβαση του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος.

Η κοινωνική εργασία αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και ευημερίας ενός ατόμου, μίας ομάδας ή κοινότητας. Προασπίζεται συνταγματικά δικαιώματα και ελευθερίες προσώπων ή ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Επιδιώκει τη διευθέτηση και επίλυση προσωπικών προβλημάτων, καθώς και ευρύτερων κοινωνικών ζητημάτων, όπως είναι η ένδεια, η ανεργία ή η ενδοοικογενειακή βία. Οι παρεμβάσεις της κοινωνικής εργασίας καλύπτουν ένα διευρυμένο πεδίο δράσεων συμβουλευτικής, ψυχοθεραπείας, σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής μέριμνας και συνεισφοράς στη διαμόρφωση κοινωνικών πολιτικών.

Στο πλαίσιο αυτό, ο κοινωνικός λειτουργός καλείται να εκπληρώσει το ρόλο του παρέχοντας εξειδικευμένες υπηρεσίες σε πολλαπλούς τομείς, ήτοι σε δομές κοινωνικής φροντίδας, στην εκπαίδευση, στην υγεία, στην τοπική αυτοδιοίκηση, στο σωφρονιστικό σύστημα και γενικότερα στον κοινωνικό σχεδιασμό.

Επιπλέον, με την προτεινόμενη ρύθμιση καταγράφονται οι σκοποί του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος και ενδεικτικά η διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών του, η εφαρμογή των αρχών και μεθόδων της κοινωνικής εργασίας και η βελτίωση της εκπαίδευσής στην κοινωνική εργασία, στην κατοχύρωση του ρόλου του κοινωνικού λειτουργού στα διάφορα πλαίσια δουλειάς, στη συνεργασία με τους φορείς κοινωνικής εργασίας για την βελτίωση της προσφοράς των υπηρεσιών τους.

Τέλος, με την συγκεκριμένη διάταξη ορίζεται ότι με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθορίζονται οι κατηγορίες των μελών του ΣΚΛΕ, οι διαδικασίες εγγραφής, οι πόροι και τα όργανα διοίκησης του Συνδέσμου και γενικώς κάθε θέμα συναφές με τη λειτουργία του ΣΚΛΕ.

Άρθρο 113: Με το άρθρο αυτό η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) προστίθεται στα νομικά πρόσωπα που μπορούν να υπογράφουν την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Γ.Σ.Ε.Ε., Σ.Ε.Β., ΓΣΕΒΕΕ, Ε.Σ.Ε.Ε.) προς ενίσχυση του θεσμού της διαφάνειας και την κοινωνικής αλληλεγγύης.

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

Άρθρο 3: Λόγω της πολυπλοκότητας του ασφαλιστικού συστήματος κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη ενός συμβουλευτικού οργάνου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης. Το όργανο αυτό θα λειτουργεί επικουρικά για την αποτελεσματικότερη χάραξη της εθνικής πολιτικής.

Άρθρο 4 παρ.1: Προκειμένου να υπάρξουν οικονομίες κλίμακας, έτσι ώστε να μειωθεί κατά τρόπο απολύτως ανώδυνο για τους ενδιαφερόμενους η συνταξιοδοτική δαπάνη, ορίζεται ότι από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του άρθρου αυτού, οι

τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α' και β' βαθμίδας, των ιερέων και των υπαλλήλων των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, υπάγονται στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Ε.Φ.Κ.Α. Επιπλέον με την υπαγωγή αυτή διασφαλίζεται η ισότητα ως προς την ασφαλιστική αντιμετώπιση των ανωτέρω προσώπων με τους ασφαλισμένους των Φορέων Κύριας Ασφάλισης της Χώρας.

Άρθρο 4 παρ.2. Προβλέπεται ότι μέχρι την 31-12-2016 και την πλήρη λειτουργία του ΕΦΚΑ, το Δημόσιο εξακολουθεί να εισπράττει τις ασφαλιστικές εισφορές των προσώπων της παραγράφου 1 και να καταβάλλει όσες συντάξεις έχουν κανονισθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή. Επίσης το Δημόσιο εξακολουθεί να κανονίζει τις συντάξεις όσων έχουν αποχωρήσει από την Υπηρεσία από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού και μέχρι την 31-12-2016 με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου. (περ. α και β).

Οι καταβαλλόμενες από το Δημόσιο συντάξεις, κατά την ημερομηνία έναρξης πλήρους λειτουργίας του ΕΦΚΑ, καθώς και οι συντάξεις που θα κανονισθούν σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β, μεταφέρονται στον ΕΦΚΑ και καταβάλλονται από αυτόν, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων περί ανωτάτου ορίου σύνταξης του άρθρου 13 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 4 παρ.3. Εξαιρούνται από την υπαγωγή στον ΕΦΚΑ, τα πρόσωπα που ρητά αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, λόγω των απολύτως ιδιαίτερων συνθηκών ασφάλισης/συνταξιοδότησής τους, αφού εκ των πραγμάτων τυχόν υπαγωγή τους στον ΕΦΚΑ θα δημιουργήσει επί του παρόντος μείζονα διαχειριστικά προβλήματα. Συγκεκριμένα τα πρόσωπα που εξαιρούνται σύμφωνα με τα ανωτέρω είναι τα ακόλουθα:

- α. οι παθόντες από τρομοκρατική ενέργεια ή βίαιο συμβάν.
- β. όσοι δικαιούνται πολεμική σύνταξη ή σύνταξη αναπήρου οπλίτη ειρηνικής περιόδου ή σύνταξη Εθνικής Αντίστασης ΟΓΑ. ή ανασφάλιστου Αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης
- γ. οι λογοτέχνες – καλλιτέχνες που δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο
- ε. όσοι λαμβάνουν προσωπικές συντάξεις καθώς και

στ. όσοι δικαιούνται σύνταξη αναπηρίας η οποία προήλθε εξαιτίας της Υπηρεσίας και ένεκα ταύτης.

Τα ανωτέρω πρόσωπα εξακολουθούν να υπάγονται στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου και οι συντάξεις τους κανονίζονται και καταβάλλονται από το Δημόσιο.

Η υπαγωγή στον προαναφερόμενο φορέα και των προσώπων αυτών θα εξετασθεί σε δεύτερη φάση και αφού εξασφαλισθεί η ομαλή ένταξή τους σε αυτόν.

Άρθρο 4 παρ.4. Επειδή το εγχείρημα της υπαγωγής στον ΕΦΚΑ των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων του Δημοσίου είναι ιδιαίτερα σημαντικό, δεδομένου ότι αφορά ασφαλισμένους και συνταξιούχους που προσεγγίζουν τις 900.000, με ιδιαίτερες ανά κατηγορία ασφαλιστικές/συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις, ορίζεται ότι με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θα ορισθεί κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προεκτεθεισών διατάξεων.

Άρθρο 5. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αναφερόμενη στο άρθρο 4 ίση αντιμετώπιση των ασφαλισμένων του Δημοσίου με τους ασφαλισμένους των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, ορίζονται ταυτόσημοι κανόνες ασφάλισης και παροχών και συγκεκριμένα:

Άρθρο 5 παρ.1: Ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης στον ΕΦΚΑ ασφαλισμένου και εργοδότη, το οποίο ορίζεται σε ποσοστό 20% επί των μηνιαίων αποδοχών των προαναφερόμενων προσώπων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας το οποίο κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος του ασφαλισμένου και κατά 13,33% σε βάρος του εργοδότη και εν προκειμένω του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 5 παρ.2: Ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς των μισθωτών και των εργοδοτών που συνίσταται στο δέκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, το οποίο ισχύει και επί πολλαπλής μισθωτής απασχόλησης ή έμμισθης εντολής όσον αφορά την εισφορά ασφαλισμένου.

Άρθρο 6: Διασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση των ασφαλισμένων του Δημοσίου στο νέο συνταξιοδοτικό καθεστώς. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι:

Άρθρο 6 παρ.1α: Οι συντάξεις όσων αποχωρούν από την Υπηρεσία, με ταυτόχρονη υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης, μέχρι και την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου όπως αυτές ίσχυαν κατά την 31-12-2014, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων του άρθρου 13 περί ανωτάτου ορίου σύνταξης.

Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή για όσα από τα προαναφερόμενα πρόσωπα δεν πληρούν, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, τις προϋποθέσεις άμεσης καταβολής της σύνταξής τους. Τα πρόσωπα αυτά υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 6 παρ.1β: Όσοι αποχωρούν από την Υπηρεσία εντός του έτους 2016, σε περίπτωση κατά την οποία το ακαθάριστο ποσό της κανονιζόμενης σύνταξης υπολείπεται κατά ποσοστό άνω του 20% του ποσού της σύνταξης που θα ελάμβαναν με βάση τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου όπως αυτές ισχύουν κατά την 31-12-2014, το ήμισυ της διαφοράς αυτής καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 13, ενώ για όσους θα αποχωρήσουν εντός του έτους 2017 ή εντός του έτους 2018, η κατά τα

ανωτέρω προσωπική διαφορά, ανέρχεται στο ένα τρίτο (1/3) της διαφοράς και στο ένα τέταρτο (1/4) αυτής αντίστοιχα.

Άρθρο 6 παρ.2: Συνταξιούχοι του Δημοσίου που κατά την ημερομηνία ένταξής τους στον ΕΦΚΑ λαμβάνουν και δεύτερη σύνταξη για την ίδια αιτία, από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης, δικαιούνται από τον ΕΦΚΑ σύνταξη ίση με το άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων. Σε περίπτωση που οι συντάξεις προέρχονται από διαφορετική αιτία, ο ΕΦΚΑ εξακολουθεί να καταβάλλει αυτές χωριστά.

Άρθρο 9: Προβλέπεται ότι η προσωρινή σύνταξη για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου θα εξακολουθήσει να καταβάλλεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 57 Α του π.δ. 169/2007 όπως αυτές προστέθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4151/2013. Επίσης, τροποποιούνται οι προαναφερόμενες διατάξεις του π.δ. 169/2007

κατά το μέρος που αυτές αφορούν τις περιπτώσεις μη καταβολής προσωρινής σύνταξης. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι δεν καταβάλλεται προσωρινή σύνταξη και:

α) στην περίπτωση της ταυτόχρονης λήψης και άλλης σύνταξης από οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης και β) στην περίπτωση που, προκειμένου να θεμελιωθεί το σχετικό συνταξιοδοτικό δικαίωμα είναι απαραίτητη η προηγούμενη αναγνώριση χρόνων ασφάλισης.

Η προσθήκη των ανωτέρω περιπτώσεων μη καταβολής προσωρινής σύνταξης κρίθηκε επιβεβλημένη αφού και στις δύο περιπτώσεις η τελική θετική κρίση ως προς την απονομή της σύνταξης είναι επισφαλής με ότι αυτό συνεπάγεται για την αναζήτηση ως αχρεωστήτως καταβληθέντων των ποσών που θα έχει λάβει ο ενδιαφερόμενος ως προσωρινή σύνταξη.

Η εξακολούθηση του οικείου τρόπου καταβολής προσωρινής σύνταξη για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου κρίθηκε αναγκαία, αφού με βάση τα ισχύοντα και την πλήρη μηχανογραφική υποστήριξη της σχετικής εφαρμογής, η προσωρινή σύνταξη καταβάλλεται στους ασφαλισμένους του Δημοσίου σε χρονικό διάστημα που κυμαίνεται από 10 έως 40 ημέρες.

Άρθρο 10, παρ. 1 και 2: Στους παλαιούς ασφαλισμένους, η προσαύξηση σύνταξης λόγω τέκνων αφορά στους φορείς μισθωτών (ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, τ. Ειδικών Ταμείων κ.λπ.). Αντίθετα, οι φορείς αυτοαπασχολουμένων δεν χορηγούν προσαύξηση της σύνταξης λόγω τέκνων. Για τους νέους ασφαλισμένους προβλέπεται προσαύξηση της

σύνταξης, ανεξαρτήτως φορέα ασφάλισης. Στο πλαίσιο της δημιουργίας ενιαίων κανόνων, θα πρέπει αντίστοιχα να υιοθετηθούν ενιαίοι κανόνες για τη χορήγηση προσαύξησης σύνταξης λόγω τέκνων σε όσους καθίστανται συνταξιούχοι με βάση το νέο καθεστώς, με ταυτόχρονη μέριμνα για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ήδη συνταξιούχων.

παρ. 2: Οι μισθωτοί, ασφαλισμένοι κυρίως στα τέως Ειδικά Ταμεία, καταβάλλουν υψηλότερες ασφαλιστικές εισφορές σε σχέση με τους μισθωτούς ασφαλισμένους στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ. Για τους ανωτέρω, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την προστασία των ασφαλιστικών δικαιωμάτων.

Άρθρο 11, παρ. 1 και 2: Οι προϋποθέσεις χορήγησης σύνταξης αναπηρίας στους παλαιούς ασφαλισμένους, διαφοροποιούνται μεταξύ των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, τόσο ως προς τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης, όσο και ως προς τον απαιτούμενο βαθμό αναπηρίας. Για τους νέους ασφαλισμένους το πλαίσιο χορήγησης αναπηρικής σύνταξης είναι ενιαίο για όλους τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης (άρθρο 25 του ν.2084/1992).

Επιπλέον, από τις γενικές διατάξεις του άρθρου 42 παρ. 3 του ν.1140/1982, προβλέπεται η προσαύξηση της σύνταξης αναπηρίας (και σε ορισμένες περιπτώσεις η σύνταξη λόγω γήρατος) σε συνταξιούχους που χρήζουν συμπαραστάσης έτερου προσώπου (επίδομα απολύτου αναπηρίας).

Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, απαιτείται ο ανακαθορισμός των όρων χορήγησης σύνταξης αναπηρίας και του επιδόματος απολύτου αναπηρίας, κοινό για το σύνολο των ασφαλισμένων, ανεξαρτήτως φορέα προέλευσης.

Άρθρο 12: Σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, τα δικαιοδόχα πρόσωπα, τα ποσοστά επιμερισμού της σύνταξης και οι λόγοι διακοπής συνταξιοδότησης διαφοροποιούνται μεταξύ παλαιών και νέων ασφαλισμένων, και ανάλογα με τον φορέα προέλευσης. Για τους νέους ασφαλισμένους τα ανωτέρω θέματα ρυθμίζονται συνολικά για το σύνολο των φορέων ασφάλισης (άρθρο 27 και 31 του ν.2084/1992). Όσον αφορά στους όρους χορήγησης σύνταξης στον επιζώντα σύζυγο και συνέχισης καταβολής της σε περίπτωση που ο επιζών σύζυγος απασχολείται ή συνταξιοδοτείται έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν.3863/2010 και του άρθρου 62 του ν.2676/1999 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν.3863/2010). Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του συστήματος κοινωνικής

ασφάλισης πρέπει να εισαχθούν ενιαίες αρχές για το σύνολο των ασφαλισμένων, ανεξαρτήτως φορέα προέλευσης, ως προς τους όρους χορήγησης σύνταξης λόγω θανάτου.

Άρθρο 13: Το ανώτατο όριο της καταβαλλόμενης σύνταξης για τους παλιούς ασφαλισμένους ποικίλλει από φορέα σε φορέα, ακόμη και εντός του ίδιου του φορέα. Παράλληλα, διαφοροποίηση στο πλαφόν της ατομικής σύνταξης παρατηρείται και με κριτήριο το χρονικό σημείο εισόδου στην αγορά εργασίας-ασφάλισης. Τέλος, η διατύπωση της «ενιαίας» διάταξης περί πλαφόν αθροίσματος συντάξεων ουσιαστικά εξαιρούσε κατηγορίες ασφαλισμένων.

Άρθρο 15 παρ 1,2: Οι πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης διαφοροποιούνται με βάση τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων (πριν ή μετά την 1.01.2011). Ο χρόνος προαιρετικής ασφάλισης, όπου αυτός προβλέπεται, διαφοροποιείται μεταξύ παλαιών και νέων ασφαλισμένων, ενώ παράλληλα στο υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο υπάρχουν και άλλα καθεστώτα προαιρετικής ασφάλισης π.χ. για τους υπαγόμενους στα πρώην ειδικά ταμεία, τέως ΤΣΑΥ. Η εξαγορά του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας, υπολογίζεται επί των αποδοχών του τελευταίου μήνα πλήρους απασχόλησης, πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης αναγνώρισης. Επίσης διαφοροποιείται η βάση υπολογισμού του ποσού της εξαγοράς των πλασματικών χρόνων, τόσο του αρ. 40 του ν. 2084/1992, όσο και των αρ. 39 και 40 του ν. 3996/2011.

Άρθρο 16: Η ρύθμιση έρχεται σε εφαρμογή του ν. 4356/2015, και συγκεκριμένα του άρθρου 12 αυτού, σύμφωνα με το οποίο αναγνωρίζονται οικογενειακοί δεσμοί μεταξύ των μερών του συμφώνου συμβίωσης και περαιτέρω αναγνωρίζονται και κατοχυρώνονται δικαιώματα, ενυπάρχοντα σε όλη την εθνική έννομη τάξη και σε πληθώρα διατάξεων και κλάδων δικαίου, μεταξύ αυτού και του ασφαλιστικού, τα οποία μέχρι σήμερα δεν απολάμβαναν.

Άρθρο 19: Η διάταξη περί ασφαλισμένων με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, αντιμετωπίζει το ζήτημα της υπαγωγής των ασφαλισμένων με χρόνο διαδοχικής ασφάλισης σε περισσότερους τους ενός εκ των εντασσομένων Κλάδων, στον ενιαίο φορέα (Ε.Φ.Κ.Α.), στον Κλάδο όπου εντάχθηκε

ο κάθε πρώην φορέας με βάση τη δραστηριότητα του ασφαλισμένου, ακολουθώντας τις αντίστοιχες κατά περίπτωση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του πρώην φορέα.

Για τους διαδοχικά ασφαλισμένους τόσο η υπαγωγή στον αντίστοιχο Κλάδο-φορέα του Ε.Φ.Κ.Α. όσο και ο εντοπισμός των προβλεπόμενων προϋποθέσεων συνταξιοδότησης από τον αρμόδιο – απονέμοντα Φορέα-Κλάδο, ορίζεται με βάση τους προϋπάρχοντες κανόνες και ρυθμίσεις εναρμονίζοντάς τους στο νέο πλαίσιο λειτουργίας ενός μόνο πλέον Φορέα κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α..

Με τη προτεινόμενη διάταξη, επίσης, υιοθετείται ένας ενιαίος τρόπος υπολογισμού του ποσού της σύνταξης, καθώς μέχρι σήμερα οι υπολογισμός της σύνταξης των διαδοχικά ασφαλισμένων πραγματοποιείτο με τρεις διαφορετικούς τρόπους. Με την προτεινόμενη διάταξη επιδιώκεται η απλούστευση των διαδικασιών, μειώνοντας το διοικητικό βάρος και την ταλαιπωρία των ασφαλισμένων, με αποτέλεσμα τη διεκπεραίωση των συνταξιοδοτικών υποθέσεων σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 22 παρ. 1: Με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Β5 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, η καταβολή της σύνταξης των αγάμων ή διαζευγμένων θυγατέρων αναστέλλεται, εάν όπως προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου οικονομικού έτους, έχουν και άλλα εισοδήματα, εκτός από την κύρια και επικουρική σύνταξή τους, τα οποία υπερβαίνουν το αναγόμενο σε ετήσια βάση ποσό των 720€ δηλαδή το ποσό των 8.640€. Εάν τα εισοδήματα αυτά δεν υπερβαίνουν το ποσό των 8.640€ τότε το μηνιαίο ποσό της σύνταξης (720€) μειώνεται κατά το υπερβάλλον ποσό αναγομένου αυτού σε μηνιαία βάση.

Κατά την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, παρουσιάστηκε το οριακό φαινόμενο στην περίπτωση καταβολής στο ίδιο πρόσωπο δύο κατά μεταβίβαση συντάξεων, κατά τον έλεγχο των εισοδημάτων να αναστέλλεται ταυτόχρονα η καταβολή και των δύο, αφού το ετήσιο ποσό της μίας αποτελεί το εισόδημα που ελέγχεται για την καταβολή της άλλης. Για το λόγο αυτό και προκειμένου να αποφευχθεί το προαναφερόμενο φαινόμενο και να εξασφαλισθεί ότι τα πρόσωπα αυτά θα λαμβάνουν τουλάχιστον μία σύνταξη, με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται η αναστολή καταβολής της μίας εκ των δύο συντάξεων, κατόπιν επιλογής των ενδιαφερομένων.

Άρθρο 22 παρ. 2: Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4151/2013, ορίστηκε ότι προκειμένου να ενσωματωθεί στο συντάξιμο μισθό των Προϊσταμένων

Οργανικών Μονάδων, το επίδομα θέσης ευθύνης, πρέπει τα πρόσωπα αυτά να έχουν ασκήσει καθήκοντα Προϊσταμένου για μια τουλάχιστον διετία.

Επειδή κατά την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων διαπιστώθηκε ότι σε πολλές περιπτώσεις υπήρξε άσκηση καθηκόντων Προϊσταμένου διαφορετικής βαθμίδας (λ.χ. Προϊσταμένου Τμήματος και Δ/ντή), χωρίς να συμπληρώνεται η ανωτέρω διετία σε καμία από αυτές, με αποτέλεσμα για τον κανονισμό της σύνταξης να μη μπορεί να ληφθεί υπόψη κανένα από τα επιδόματα θέσης ευθύνης, με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται ότι σε περίπτωση που έχουν ασκηθεί καθήκοντα Προϊσταμένου Οργανικής Μονάδας διαφορετικής βαθμίδας και έχει συμπληρωθεί αθροιστικά η προβλεπόμενη διετία, λαμβάνεται υπόψη για τον κανονισμό της σύνταξης το επίδομα θέσης την οποία κατείχε ο υπάλληλος για περισσότερο χρόνο.

Επιπλέον με τις ίδιες διατάξεις, σε εφαρμογή όσων έγιναν δεκτά με τη γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά τη δεύτερη Ειδική Συνεδρίαση της Ολομέλειάς του την 29^η Οκτωβρίου 2014, οι προαναφερόμενες διατάξεις καθώς και αυτές της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4151/2013 ενσωματώνονται, για νομοτεχνικούς λόγους, ως εδάφια στην περ. ι της παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ. 169/2007 (Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων), με κατάργηση των προαναφερομένων διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4151/2013.

Άρθρο 22, παρ. 3: Ορίζεται ρητά ότι για τη συμπλήρωση του απαραίτητου χρόνου των 12 ετών, προκειμένου να αναγνωρισθεί, ως συντάξιμος ο χρόνος σπουδών, λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός χρόνος ασφάλισης και όχι μόνον ο χρόνος δημόσιας υπηρεσίας.

Άρθρο 22, παρ. 4α: Αναγνωρίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης που εκτίθηκε μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2510/1997 (136 Α') για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, στο οποίο υπέπεσαν στρατεύσιμοι που αρνήθηκαν την εκπλήρωση της στρατιωτικής υπηρεσίας επικαλούμενοι τις θρησκευτικές ή ιδεολογικές τους πεποιθήσεις (αντιρρησίες συνείδησης).

Η θέσπιση της αναγνώρισης ως συντάξιμου του προαναφερόμενου χρόνου κρίθηκε επιβεβλημένη, αφού ήδη στους καταταγόμενους στο στρατό από 27-6-1997 (ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 2510/1997) παρέχεται η δυνατότητα στους

αντιρρησίες συνείδησης να υπηρετούν άοπλη στρατιωτική θητεία ή εναλλακτική πολιτική θητεία.

Άρθρο 22, παρ. 5: Με τις διατάξεις της περ. γ' της παρ.1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προβλέπεται η συνταξιοδότηση των στρατιωτικών που απομακρύνονται αυτεπαγγέλτως από την Υπηρεσία, χωρίς τη θέλησή τους, με τη συμπλήρωση 15 ετών υπηρεσίας και ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας. Με τις προτεινόμενες διατάξεις επαναδιατυπώνονται οι ανωτέρω διατάξεις, έτσι ώστε να έχουν εφαρμογή μόνο για όσους απομακρύνονται χωρίς υπαιτιότητά τους και όχι και για περιπτώσεις που ο στρατιωτικός αποτάσσεται ή απομακρύνεται της Υπηρεσίας για πειθαρχικά παραπτώματα κλπ.

Άρθρο 22, παρ. 6: Επαναδιατυπώνεται η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 41 του π.δ. 169/2007, ώστε να υπάρξει ρητή πρόβλεψη ότι ο διπλασιασμός του χρόνου υπηρεσίας των στρατιωτικών λόγω εξαμηνών πτητικής ενέργειας ή ενέργειας αλεξιπτωτιστή ή υποβρυχίου καταστροφέα ή καταδυτικών εξαμηνών, αφορά όλα τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, που έχουν χρόνο υπηρεσίας στις θέσεις αυτές

Άρθρο 22, παρ. 7: Ορίζεται ότι για τους υπαλλήλους – λειτουργούς του Δημοσίου που απολύονται για πειθαρχικούς λόγους, η σύνταξή τους καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Τα πρόσωπα αυτά, εκ παραδρομής είχαν παραλειφθεί από τις οικείες διατάξεις της υποπαραγράφου Β.2 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με τις οποίες θεσπίστηκε ως γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης το 67^ο έτος της ηλικίας για όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01.01.2013 και μετά.

Άρθρο 22, παρ. 8: Προκειμένου να μην υπάρχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση, προβλέπεται ρητά ότι ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Συντάξεων, ο οποίος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 57 Α του π.δ. 169/2007, μπορεί να διακόπτει την καταβολή της προκαταβολής της σύνταξης εφόσον διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την καταβολή της, είναι αρμόδιος για την έκδοση καταλογιστικής πράξης με την οποία θα αναζητούνται τα αχρεωστήτως καταβληθέντα στην περίπτωση αυτή ποσά προκαταβολής σύνταξης.

Άρθρο 22, παρ. 9: Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 60 του π.δ. 169/2007 προβλέπεται ότι δεν μπορεί να αναγνωρισθούν αναδρομικά οικονομικά δικαιώματα από συντάξεις για χρονικό διάστημα πέραν των 3 ετών. Επειδή λόγω της αθρόας εξόδου των υπαλλήλων του Δημοσίου κατά τα τελευταία έτη, παρατηρήθηκε υπέρμετρη καθυστέρηση στην απονομή των συντάξεων, ειδικά στις περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης, όπου για τον προσδιορισμό του τελικού ποσού σύνταξης μεσολαβούν και άλλοι ασφαλιστικοί φορείς, με αποτέλεσμα σε αρκετές περιπτώσεις η αναδρομικότητα των συντάξεων να ανατρέχει πέραν της τριετίας, με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται ότι ο υφιστάμενος περιορισμός τριών (3) ετών ως προς την καταβολή αναδρομικών συντάξεων αυξάνεται σε πέντε (5) έτη, δηλαδή επιμηκώνεται κατά δύο (2) έτη.

Άρθρο 22 παρ. 10: Διορθώνεται φράση της διάταξης της παρ. 12 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007, στην οποία εκ παραδρομής αναγράφεται «στην παράγραφο 2β» αντί της σωστής φράσης «στην παράγραφο 2α», με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Άρθρο 23 παρ. 1: Με τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 2703/1999 ρυθμίζεται η συνταξιοδοτική αντιμετώπιση των μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ που τελούν σε αναστολή άσκησης καθηκόντων τους. Επειδή πλέον μπορούν να τελούν σε αναστολή άσκησης καθηκόντων και τα μέλη του Επιστημονικού Προσωπικού των ΤΕΙ, με τις προτεινόμενες διατάξεις επεκτείνεται η προαναφερόμενη ρύθμιση και στα πρόσωπα αυτά.

Άρθρο 23 παρ. 2: Ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2703/1999, οι οποίες ρυθμίζουν το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς των Προέδρων και των Μελών των Ανεξαρτήτων Αρχών (εξακολούθηση υπαγωγής στο ασφαλιστικό καθεστώς που υπάγονταν πριν από το διορισμό τους στις θέσεις αυτές, ασφαλιστικές εισφορές κλπ) έχουν εφαρμογή και για τους υπαλλήλους ή λειτουργούς του Δημοσίου και τους υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., που τοποθετούνται ως Διοικητές και Υποδιοικητές των Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και των δημοσίων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος. Η διάταξη κρίνεται επιβεβλημένη προκειμένου να διευκολυνθεί η κινητικότητα ως προς την κάλυψη των προαναφερόμενων θέσεων μέσω της μη διάγνωσης των συνταξιοδοτικών προσδοκιών των προσώπων αυτών.

Άρθρο 23 παρ. 3: Προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσό της σύνταξης που θα περικοπεί σε περίπτωση εργασίας του συνταξιούχου, ορίζεται ότι λαμβάνεται υπόψη για το σχετικό υπολογισμό το ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη όπως αυτό ίσχυε την 31-12-2011 επειδή έκτοτε το ημερομίσθιο αυτό μειώθηκε, προκειμένου να αποφευχθεί υψηλότερη περικοπή του ποσού της σύνταξης των εργαζόμενων συνταξιούχων του Δημοσίου και να υπάρξει εναρμόνιση με τις διατάξεις που ισχύουν για τους εργαζόμενους συνταξιούχους όλων των Ταμείων κύριας ασφάλισης της Χώρας.

Άρθρο 23 παρ. 4: α. Με τη διάταξη της περ. γ' της παρ. 16 του άρθρου 6 του ν. 4002/2011 ορίζεται ότι «Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών προσδιορίζεται το μέγεθος και τα κριτήρια του δείγματος των ελέγχων που διενεργεί η Διεύθυνση Μεταβολών και Δείγματοληπτικών Ελέγχων.»

Επειδή διαπιστώθηκε από την ανωτέρω Διεύθυνση ότι ο καθορισμός του ως άνω δείγματος σε ετήσια βάση είναι ιδιαίτερα δυσχερής, με τις προτεινόμενες διατάξεις η απαλείφεται η λέξη «ετησίως», έτσι ώστε να γίνει χρονικά πιο ευέλικτος ο προαναφερόμενος καθορισμός (περ. α').

β. Με δικαστικές αποφάσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου έγινε δεκτό ότι οι διατάξεις του άρθρου 57 του ν.3691/2008 πρέπει να έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα πρόσωπα που έχουν δικαιωθεί σύνταξη από το Δημόσιο, με βάση τις διατάξεις του ν.δ. 99/1974. Επειδή έκτοτε έχει εκδοθεί σωρεία τελεσίδικων αποφάσεων σχετικών με το προαναφερόμενο θέμα, οι οποίες με βάση πρακτικά του Τριμελούς Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου πρέπει να εκτελεσθούν άμεσα, γεγονός που επιφέρει ξαφνική και ιδιαίτερα σημαντική δαπάνη του Κρατικού Προϋπολογισμού, με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται ότι ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία καταβολής των αναδρομικών που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή της σύνταξης των ανωτέρω προσώπων, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, θα καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία ώστε να μετριασθεί ο αιφνιδιασμός του Κρατικού Προϋπολογισμού από τη δαπάνη που συνεπάγεται η εφαρμογή των ανωτέρω αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου (περ. β').

Άρθρο 23 παρ. 5: Ικανοποιείται πάγιο αίτημα των ενδιαφερομένων, προκειμένου η γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρία (ΚΕΠΑ) να λαμβάνεται εξίσου υπόψη για την εξαίρεση από τις μειώσεις του άρθρου

11 του ν. 3865/2010, της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011, της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 και του άρθρου 1 του ν. 4051/2012, έτσι ώστε να αποφεύγεται η επανεξέταση από την Α.Σ.Υ.Ε. και η διπλή ταλαιπωρία του αναπήρου, σε περίπτωση που έχει ήδη εξετασθεί από το ΚΕ.Π.Α. και έχει τη σχετική γνωμάτευση αυτού.

Η ρύθμιση αυτή ήδη ισχύει προκειμένου να εξαιρεθεί ο συνταξιούχος από τη μείωση του ν. 4093/2012.

Άρθρο 23 παρ. 6: Προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις που για οποιονδήποτε λόγο παρακρατήθηκαν ασφαλιμένα από τις αποδοχές ενέργειας του υπαλλήλου μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη υπέρ Δημοσίου, το επιπλέον οφειλόμενο ποσό καταβάλλεται από τον υπάλληλο σε μηνιαίες ισόποσες δόσεις, η κάθε μία από τις οποίες δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/6 των αποδοχών του.

Οι διατάξεις αυτές κρίνονται επιβεβλημένες προκειμένου αφενός να εξασφαλισθεί η είσπραξη των οφειλομένων ποσών και αφετέρου να διευκολυνθεί ο υπάλληλος στην εξόφληση του κατά τα ανωτέρω οφειλόμενου ποσού.

Άρθρο 24 : Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, προτείνεται η υπαγωγή του τακτικού προσωπικού του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων – Ο.Δ.Α.Ζ., στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (άρθρο 11 του ν.δ. 4277/1962).

Βασικός λόγος για την ένταξη των ανωτέρω προσώπων στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ είναι αφενός λειτουργικά και οικονομικά προβλήματα του εν λόγω Ν.Π.Δ.Δ., καθώς αποτελούσε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 6302/34 ασφαλιστικό φορέα για το τακτικό προσωπικό του και αφετέρου δε λόγοι ισότητας με τους αντίστοιχους τακτικούς υπαλλήλους άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που υπάγονται στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Οι εν λόγω διατάξεις έχουν εφαρμογή και για το πρώην τακτικό προσωπικό του Ο.Δ.Α.Ζ. το οποίο έχει μεταταχθεί ή μεταφερθεί σε θέσεις άλλων υπηρεσιών.

Υπόχρεο για την κρίση των αιτήσεων συνταξιοδότησης τακτικών υπαλλήλων του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων – Ο.Δ.Α.Ζ., και για την καταβολή των συντάξεων είναι το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς) από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού και μετά.

Άρθρο 25: Με τις διατάξεις του ν. 4239/1962, προβλεπόταν η συνταξιοδότηση των τακτικών υπαλλήλων του ΤΑΔΚΥ από το ίδιο το Ταμείο, εφαρμοζόμενων αναλογικά των διατάξεων συνταξιοδότησης των δημοτικών υπαλλήλων.

Με τις διατάξεις του αρ. 84 του ν. 3655/2008, ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ) εντάχθηκε στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΕΑΔΥ), ως Τομέας Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ), ενώ με το αρ. 115 του ίδιου νόμου ο Κλάδος Πρόνοιας του Ταμείου Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων εντάχθηκε στο Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ), ως Τομέας Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Με τις διατάξεις του αρ. 91 του ως άνω νόμου, προβλέφθηκε η μεταφορά του ½ από το προσωπικό που υπηρετούσε στο ΤΑΔΚΥ κατά το χρόνο ένταξης στο ΤΕΑΔΥ και του λοιπού προσωπικού στο ΤΠΔΥ.

Με τις διατάξεις του αρ. 4 παρ. 2 του ν. 4002/2011, προβλέφθηκε ότι στον Τομέα Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΕΑΔΥ και στον Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ αντίστοιχα, θα καταβάλλονται εφεξής οι ασφαλιστικές εισφορές για τον κλάδο κύριας σύνταξης των υπαλλήλων του Ταμείου, οι οποίοι υπηρετούσαν σε αυτό κατά την έναρξη εφαρμογής των διατάξεων του ν. 3655/2008 και οι ίδιοι Τομείς θα βαρύνονται και με την καταβολή των συντάξεων τόσο των υπηρετούντων υπαλλήλων, όσο και εκείνων που έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί.

Επιπλέον, προβλεπόταν ότι, για τους υπαλλήλους που είχαν ήδη μεταταγεί ή μεταφερθεί σε άλλες υπηρεσίες πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3655/2008 και είχαν διατηρήσει το προηγούμενο καθεστώς ασφάλισης, οι εισφορές τους για τον κλάδο κύριας ασφάλισης καταβάλλονται στον Τομέα Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΕΑΔΥ, ο οποίος βαρύνεται και με την καταβολή της σύνταξής τους (νυν ΕΤΕΑ).

Κατόπιν των ανωτέρω, το ΕΤΕΑ, στο οποίο -από τη σύστασή του με τις διατάξεις του ν. 4052/2012- έχει ενταχθεί -μεταξύ άλλων επικουρικών ταμείων- το ΤΕΑΔΥ και ο Τομέας Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, χορηγεί συντάξεις στους ήδη συνταξιούχους του πρώην ΤΑΔΚΥ και η μεν απόφαση συνταξιοδότησης εκδίδεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, η δε δαπάνη βαρύνει το ίδιο το

ΕΤΕΑ. Επιπλέον, ο Τομέας Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ, χορηγεί σύνταξη στους τακτικούς υπαλλήλους του πρώην ΤΑΔΚΥ και η απόφαση συνταξιοδότησης εκδίδεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, η δε δαπάνη επίσης βαρύνει τον ίδιο τον Τομέα.

Επειδή, ωστόσο, το ΕΤΕΑ είναι φορέας αποκλειστικά επικουρικής ασφάλισης, με κύριο αντικείμενο την απονομή επικουρικής σύνταξης στους ασφαλισμένους του, το δε ΤΠΔΥ είναι φορέας Πρόνοιας με κύριο αντικείμενο αντίστοιχα την απονομή εφάπαξ παροχών και όχι την απονομή κύριων συντάξεων και δεδομένου ότι η συντριπτική πλειοψηφία των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπάγονται στις διατάξεις του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ (ν. 3163/1955, ν.δ. 4277/1962), με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται ότι οι τακτικοί υπάλληλοι των ΕΤΕΑ και του ΤΠΔΥ, οι οποίοι προέρχονται από το πρώην ΤΑΔΚΥ, ασφαλίζονται σε φορέα αποκλειστικά κύριας ασφάλισης, ο οποίος και θα βαρύνεται με την καταβολή των συντάξεών τους, καθώς και με την καταβολή των συντάξεων των ήδη συνταξιούχων υπαλλήλων του πρώην ΤΑΔΚΥ.

Άρθρο 26: Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων του παρόντος κεφαλαίου. Συγκεκριμένα οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (Α' 276).

Άρθρο 29: Με τη διάταξη αυτή θεσπίζεται υποχρέωση για τον ΕΦΚΑ να καταβάλλει προσωρινή σύνταξη στους δικαιούχους, μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης συνταξιοδότησης, το ύψος της οποίας υπολογίζεται: για τους μεν μισθωτούς ως το 50 % του μέσου όρου των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου κατά τους δώδεκα μήνες ασφάλισης που προηγούνται της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης, για τους δε ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες, ως το 50% του μέσου μηνιαίου εισοδήματος του τελευταίου πλήρους έτους πριν την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

Άρθρο 31: Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζονται ενιαίοι όροι χορήγησης σύνταξης λόγω αναπηρίας ή θανάτου, για το σύνολο των ασφαλισμένων (παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι).

Άρθρο 32: Με τη διάταξη του άρθρου αυτού εξακολουθούν μέχρι 31.12.2016 να ισχύουν ως προς τις παροχές σε χρήμα οι γενικές και καταστατικές διατάξεις των εντασσόμενων στον ΕΦΚΑ φορέων και Λογαριασμών σε χρήμα και παράλληλα προβλέπεται από 1.1.2017, και αφού προηγηθεί αναλογιστική μελέτη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, ο καθορισμός με ενιαίο τρόπο του είδους, το ύψους των παροχών ασθένειας σε χρήμα, η έκταση αυτών, τα δικαιούχα πρόσωπα, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης αυτών. Έτσι, χορηγείται μεταβατική περίοδος, προκειμένου να μελετηθούν οι κατακερματισμένες σήμερα προϋποθέσεις χορήγησης και οι παροχές σε χρήμα και, τελικά, να θεσπισθούν από 1.1.2007 ενιαίες αρχές και κανόνες για τους ασφαλισμένους της χώρας, στο πλαίσιο εναρμόνισης εισφορών και παροχών και διασφάλισης της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος.

Άρθρο 35: Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου αυτού ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην εφάπαξ παροχή που θα χορηγεί ο Κλάδος Εφάπαξ Παροχών του ΕΦΚΑ, όπως η υπαγωγή στην ασφάλιση, οι πόροι, ο χρόνος ασφάλισης, οι προϋποθέσεις, ο τρόπος υπολογισμού, κλπ.

Καταρχάς, αποτελεί νομική δέσμευση της Πολιτείας η ορθολογικοποίηση της υφιστάμενης κατάστασης στα Ταμεία Πρόνοιας, καθώς με τις διατάξεις του ν. 4046/2012 έχει αναληφθεί η υποχρέωση να γίνουν οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις, ώστε να εξαιρεθούν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές και τα ελλείμματα στα ταμεία πρόνοιας.

Επιπλέον, η ρύθμιση υπαγορεύεται από κοινωνικού χαρακτήρα καταστάσεις, αφού με το υφιστάμενο καθεστώς το ύψος της παροχής ποικίλλει ριζικά και με τρόπους υπολογισμού που δεν υπακούουν στην κοινωνική δικαιοσύνη.

Επισημαίνεται ότι, η ροή καταβολής των εφάπαξ βοηθημάτων στους δικαιούχους έχει διακοπεί για όσους αποχώρησαν μετά την 1-9-2013. Γενικότερα, η χρήση του συντελεστή βιωσιμότητας οδηγεί σε ακρότητες, καθώς η παροχή εξαρτάται από το τυχαίο γεγονός του χρόνου υποβολής της αίτησης και των υποβληθέντων αιτήσεων

συνταξιοδότησης. Έτσι, για ίδια ασφαλιστικά δεδομένα (εισφορές, προϋπηρεσία κλπ.) θα αποδίδονταν διαφορετικά εφάπαξ βοηθήματα. Αυτό επιτείνει την κοινωνική αδικία και οικονομική ανισορροπία και αποτελεί ακρότητα με συνέπεια την δημιουργία κοινωνικού προβλήματος.

Εξάλλου, επειδή στην πλειονότητά τους εντασσόμενοι φορείς-τομείς-κλάδοι-λογαριασμοί πρόνοιας έχουν συσσωρευμένα ελλείμματα και αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα είναι επιτακτική η ανάγκη εισαγωγής ενός ενιαίου τρόπου υπολογισμού, ώστε να υπάρξει αποτελεσματική λύση που θα είναι και βιώσιμη.

Η προτεινόμενη ρύθμιση είναι η κατάλληλη να αντιμετωπίσει τα ανωτέρω, καθώς ενοποιεί τα ταμεία, τομείς-κλάδους, λογαριασμούς σε ένα δημιουργώντας ένα σύστημα, βιώσιμο, εξορθολογισμένο, δομικά απλουστευμένο, και κοινωνικά δίκαιο και με μακροχρόνια προοπτική. Με την εισαγωγή ενός δικαιότερου ενιαίου τρόπου υπολογισμού που θα είναι και λειτουργικός διασφαλίζονται αφενός τα ασφαλιστικά δικαιώματα των ασφαλισμένων και αφετέρου η οικονομική ισορροπία του συστήματος με κοινωνικά αποδεκτό τρόπο.

Άρθρο 38 παρ. 1,2,4,5,7,8: Με τη διάταξη αυτή, καθορίζεται ενιαίο ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη στον ΕΦΚΑ, το οποίο ορίζεται σε ποσοστό 20% , το οποίο κατανέμεται σε 6,67% για τους ασφαλισμένους και 13,33% για τους εργοδότες, συμπεριλαμβανομένου από 1.01.2017 και του Δημοσίου και των ΝΠΔΔ. Επιπλέον, προβλέπεται η ετήσια αναπροσαρμογή από 1.01.2017 των τυχόν χαμηλότερων ή υψηλότερων ποσοστών ασφαλιστικών εισφορών κλάδου σύνταξης, ούτως ώστε από 1.01.2020 να διαμορφωθούν στο ως άνω 20%, με εξαίρεση τα ποσοστά εισφορών των κατηγοριών ασφαλισμένων που εμπίπτουν στις εξαιρέσεις των αυξημένων ορίων ηλικίας της υποπαρ. Ε3 της παρ. Ε του αρ. 2 του ν. 4336, σύμφωνα με την ΥΑ Φ11321/οικ.47523/1570 (ΦΕΚ Β'2311/2015), καθώς και των υπαγόμενων στις διατάξεις των αρ. 20 και 21 του ν. 3863/2010(αμειβόμενοι με εργόσημο). Επίσης, θεσμοθετείται ενιαίο ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών το οποίο διαμορφώνεται στο 10πλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών καθώς και η υποχρέωση όλων των εργοδοτών να δηλώνουν τις εισφορές των μισθωτών που απασχολούν στην Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (ΑΠΔ).

παρ. 3, περίπτωση β και στ : Με την προτεινόμενη ρύθμιση, οι έμμισθοι ασφαλισμένοι του ΤΣΜΕΔΕ, του ΤΣΑΥ και του Τομέα Ασφάλισης Νομικών (δικαστικοί λειτουργοί, δικαστικοί υπάλληλοι), καθώς και οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή, καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τους μισθωτούς ασφαλισμένους στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται ένα ενιαίο καθεστώς ασφάλισης για το σύνολο των εμμίσθων, ανεξαρτήτως του φορέα ασφάλισης από τον οποίο προέρχονται.

Άρθρο 39:

Για τον ΟΑΕΕ:

παρ.1-2: Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των παρ.1-2 προβλέπεται από 1.1.2017 μειωμένο ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών 14% για τους ελεύθερους επαγγελματίες για τα πρώτα τρία χρόνια, από την έναρξη της δραστηριότητας, το οποίο αναπροσαρμόζεται στο 17% για τα επόμενα 2 χρόνια, ούτως ώστε η καταβολή του ολοκληρωμένου ποσοστού 20% να γίνεται από τον 6^ο χρόνο ασφάλισης και εφεξής. Ταυτόχρονα ο υπολογισμός του ανωτέρω ποσοστού γίνεται επί του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος του ελεύθερου επαγγελματία.

Για την διασφάλιση των εσόδων του οργανισμού τίθεται στην παρ.3 κατώτατο όριο ποσού υπολογισμού της μηνιαίας εισφοράς.

παρ.6: Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 6 οι ελεύθεροι επαγγελματίες ασφαλισμένοι του ΤΑΝΠΥ από 1.1.2017 διαχωρίζονται από τους μισθωτούς ασφαλισμένους του τομέα και αντιμετωπίζονται πλέον όπως και οι λοιποί ελεύθεροι επαγγελματίες ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ. Από την παραπάνω ημερομηνία η καταβολή εισφορών γίνεται κατά το ποσοστό που βαίνει σταδιακά αυξανόμενο για τους νεοεισερχόμενους στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ και επί της βάσης του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος τους.

παρ.7: Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ.7 επάναβεβαιώνεται νομοθετικά η υποχρεωτικότητα καταβολής εισφορών ως ελευθέρων επαγγελματιών συγκεκριμένων κατηγοριών προσώπων: α) μέτοχοι ή μέλη Οργανισμών, Κοινοπραξιών, ή κάθε μορφής Εταιρειών β) μέλη ΔΣ ΑΕ με ποσοστό σε ποσοστό 3% και άνω, γ) διαχειριστές ΙΚΕ καθώς και δ) μέτοχοι ΑΕ που μεταφέρουν με ΔΧ αυτοκίνητα πρόσωπα ή πράγματα με κόμιστρο.

παρ.8: Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 8 αναπροσαρμόζονται ισόποσα και σταδιακά τα μειωμένα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών που προβλέπονται για

συγκεκριμένη κατηγορία ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ (ΤΑΠΕΑΠ) καθώς και ανακαθορίζονται (μειώνονται) τα ποσοστά που καταβάλλουν οι νεοεισερχόμενοι στην ασφάλιση του ΤΑΝΠΥ. Η αναπροσαρμογή γίνεται σταδιακά αρχής γενομένης από 1.1.2017, ούτως ώστε από 1.1.2020 να ολοκληρωθεί στο 20%. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται ενιαίο ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών κλάδου κύριας σύνταξης για το σύνολο των αυτοτελώς απασχολούμενων προσώπων που ασφαλίζονται στον ΕΦΚΑ.

παρ.12: Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 12 καθίσταται ο ΕΦΚΑ από 1.1.2017 αρμόδιος φορέας εισπραξης όλων των εισφορών που κατά νόμο σήμερα εισπράττει ο ΟΑΕΕ, ο οποίος με τον παρόντα νόμο εντάσσεται στον ΕΦΚΑ.

παρ. 14: Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ.14 ορίζεται ότι μέχρι και την 31.12.2016 εξακολουθούν να καταβάλλονται οι ασφαλιστικές εισφορές προς τον ΟΑΕΕ και το ΤΑΝΠΥ σύμφωνα με την ισχύουσα σήμερα νομοθεσία.

Για το ΕΤΑΑ:

Με την προτεινόμενη ρύθμιση διαμορφώνεται από 1/1/2017 νέο καθεστώς υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών των ελευθέρων επαγγελματιών του ΕΤΑΑ, με διασύνδεση των εισφορών με το πραγματικό εισόδημα (είτε με βάση το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα του προηγούμενου φορολογικού έτους είτε με βάση την καθαρή αξία των παρεχόμενων υπηρεσιών για τα οποία εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών ή τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης). Το ύψος του ασφαλιστρού καθορίζεται σε 14% έως 20% ανάλογα με τα έτη ασφάλισης, προκειμένου να προστατευθούν οι νεοεισερχόμενοι στο επάγγελμα, ενώ, αφενός για τη διασφάλιση των εσόδων του φορέα, αφετέρου για την προστασία των ασφαλισμένων και τη διατήρηση της βιωσιμότητας του συστήματος, εισάγεται ανώτατο και κατώτατο όριο εισοδήματος.

Ειδικά για τους δικηγόρους προβλέπεται η κατάργηση καταβολής ποσών μέσω ενσήμων.

Επιπλέον, προβλέπεται ότι οι υγειονομικοί που αμείβονται κατά πράξη και περίπτωση και οι δικηγόροι σε αναστολή θα αντιμετωπίζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες, με την πρόβλεψη ότι τυχόν μεταβολές στο ύψος του ασφαλιστρού υλοποιούνται σταδιακά και ισόποσα μέχρι 31/12/2019.

Μέχρι 31/12/2016 εξακολουθεί να εφαρμόζεται το ισχύον καθεστώς.

Άρθρο 40, παρ. 1 και 2: Με την προτεινόμενη ρύθμιση οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται από τους αυτοαπασχολούμενους, υπαγόμενους στην ασφάλιση του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του ΟΓΑ, συνδέονται με το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, με ειδική ρύθμιση για την περίπτωση οικογενειακής αγροτικής εκμετάλλευσης, ενώ εισάγεται κατώτατο και ανώτατο όριο εισοδήματος. Το ύψος του ασφαλιστρού αναπροσαρμόζεται σταδιακά στο ύψος του προβλεπόμενου για τους λοιπούς ελεύθερους επαγγελματίες, ασφαλισμένους του ΟΑΕΕ και του ΕΤΑΑ (20%). Επίσης προβλέπεται δυνατότητα καταβολής χαμηλότερων ασφαλιστικών εισφορών.

παρ. 3 έως 7: Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται το καθεστώς ασφαλιστικών εισφορών για συγκεκριμένες κατηγορίες απασχολούμενων στον αγροτικό τομέα. Ειδικότερα, καθορίζεται ότι οι υπαγόμενοι στην ασφάλιση του ΟΓΑ βάσει πληθυσμιακών ή εισοδηματικών κριτηρίων (ιδιοκτήτες καφενείων, κουρείων κ.λπ. εξαιρούμενοι από την ασφάλιση του ΟΑΕΕ), οι εντασσόμενοι σε επενδυτικά προγράμματα για την αγροτική ανάπτυξη, οι αγρότες που είναι μέλη Αγροτικών Συνεταιρισμών, οι αγρεργάτες απασχολούμενοι σε παραγωγούς, οι λιανοπωλητές σε λαϊκές αγορές, οι εποχικά απασχολούμενοι καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές, όπως οι κατ' επάγγελμα αγρότες. Δικαίωμα επιλογής καταβολής χαμηλότερων ασφαλιστικών εισφορών δεν έχουν όσοι έχουν ενταχθεί σε επενδυτικά προγράμματα για την αγροτική ανάπτυξη.

Οι μισθωτοί – ανειδίκευτοι εργάτες, μετακλητοί πολίτες τρίτων χωρών, καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές μισθωτού, όπως ισχύουν για του μισθωτούς προερχόμενους από το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, με σταδιακή προσαρμογή του ασφαλιστρού.

παρ. 9: Με την προτεινόμενη ρύθμιση, αναγνωρίζεται ότι η πρόωπη παύση αγροτικής δραστηριότητας στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1096/88 δεν αποτελεί αιτία διακοπής ασφάλισης στον ΕΦΚΑ μέχρι τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας. Καταβάλλονται οι εισφορές του κατ' επάγγελμα αγρότη, με δικαίωμα καταβολής μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών.

παρ. 10: Με την προτεινόμενη ρύθμιση, ανακαθορίζεται η ασφαλιστική εισφορά του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας (ΛΑΕ) ώστε να διασυνδεθεί με το πραγματικό εισόδημα. Ειδικότερα, η μηνιαία ασφαλιστική εισφορά θα ανέρχεται σε 0,25% επί του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, με ταυτόχρονη κατάργηση της κρατικής επιχορήγησης.

παρ. 11: Με την προτεινόμενη ρύθμιση, καταργείται η εξαίρεση από την ασφάλιση του ΟΓΑ όσων είναι ασφαλισμένοι σε άλλον φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο ή λαμβάνουν σύνταξη, και διαμορφώνεται ενιαίο καθεστώς ασφάλισης για το σύνολο των ασφαλισμένων και συνταξιούχων, ανεξαρτήτως φορέα.

Άρθρο 41:

Παρ. 1 & 2: Η διάταξη είναι αναγκαία προκειμένου να καθοριστεί το ποσοστό εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ενιαία ανά κατηγορία ασφαλισμένων-μισθωτών, ελευθέρων επαγγελματιών, ανεξάρτητα απασχολούμενων και αγροτών και να κατανεμηθεί για παροχές σε είδος και παροχές σε χρήμα. Ακόμη είναι αναγκαία η κατάργηση κάθε επιπλέον προβλεπόμενου ποσοστού εισφοράς για την ασφάλιση των μελών οικογένειας.

~~**Παρ. 3:** Για τα πέντε (5) πρώτα έτη της επαγγελματικής τους δραστηριότητας οι υπαγόμενοι για πρώτη φορά στην ασφάλιση ελεύθεροι επαγγελματίες και ανεξάρτητα απασχολούμενοι καταβάλουν μειωμένο ποσοστό εισφοράς, ώστε να εξισοροποιηθούν τυχόν χαμηλές εισοδηματικές εισροές~~

Παρ. 4: Η σταδιακή αύξηση του ποσοστού εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης στους αγρότες κρίνεται αναγκαία, ώστε να εξομαλυνθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στο εισόδημα των αγροτών.

Άρθρο 42: Για τους απασχολούμενους ως εργάτες γης προβλέπεται η έκδοση ειδικού παραβόλου αγοράς ασφαλιστικών εισφορών, στο οποίο θα περιλαμβάνεται το ποσό της εισφοράς υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 43: Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ενιαίος χρόνος καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών από 1/1/2017, παράλληλα με τις αλλαγές που προτείνονται στο νόμο στο καθεστώς των ασφαλιστικών εισφορών και τη διασύνδεσή τους με το πραγματικό εισόδημα. Ειδικότερα, προβλέπεται σε όλες τις περιπτώσεις, μισθωτών και ελευθέρων επαγγελματιών του ΕΤΑΑ και του ΟΑΕΕ καταβολή ασφαλιστικών εισφορών ανά τρίμηνο.

Άρθρο 44: Η διάταξη είναι αναγκαία προκειμένου να καθοριστεί ενιαία το ποσοστό εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των συνταξιούχων λόγω της υπαγωγής τους στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.

Άρθρο 45: Η θεσμοθέτηση κοινού μητρώου εισφορών και φόρου εισοδήματος διευκολύνει την διασταύρωση των φορολογικών και εν γένει οικονομικών στοιχείων των ασφαλισμένων προς αποφυγή χρονοβόρων διαδικασιών που επιβαρύνουν την Δημόσια Διοίκηση και συγχρόνως συμβάλλει στην καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής και φοροδιαφυγής που πλήττουν την εύρυθμη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης για πολλές δεκαετίες.

Άρθρο 46: Οι μέχρι σήμερα νομοθετικές ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της ανασφάλιστης εργασίας λειτουργούσαν αποκλειστικά κατασταλτικά, χωρίς την παραγωγή ουσιαστικών αποτελεσμάτων. Ακόμα και η σημαντική αύξηση του προστίμου για την ανασφάλιστη εργασία δεν επέφερε αξιοσημείωτα αποτελέσματα, καθώς η εισπραξιμότητα του προστίμου παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα, μόλις στο 20-25%, ενώ είναι συχνό το φαινόμενο οι εργοδότες να καταφεύγουν στην πρακτική των νομιμοφανών προσλήψεων συμμορφούμενοι με την ελάχιστη νομιμότητα προκειμένου και να αποφεύγουν την επιβολή του προστίμου και να αποφεύγουν την καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών.

Με το παρόν άρθρο επιχειρείται για πρώτη φορά η θέσπιση ενός εκ των προτέρων μηχανισμού ελέγχου της αγοράς εργασίας. Με υπουργική απόφαση προβλέπεται ένας ελάχιστος αριθμός εργαζομένων για κατηγορίες ή κλάδους επιχειρήσεων, μέσω της καθιέρωσης ενός ελάχιστου απαιτούμενου αριθμού ημερομισθίων και ποσού εισφορών για αυτές. Ο υπολογισμός των ελαχίστων καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών ανά επιχείρηση θα λαμβάνει υπόψη του το είδος της επιχείρησης, το μέγεθος της εγκατάστασης, το ωράριο λειτουργίας, την τυχόν εποχιακή φύση της λειτουργίας της επιχείρησης, τον κύκλο εργασιών, τις αναγκαιότητες για την εκτέλεση των εργασιών ειδικότητες, τη γεωγραφική θέση της επιχείρησης, καθώς και την τυχόν εισφορά προσωπικής απασχόλησης από τον εργοδότη ή τους εταίρους εργοδοτικής επιχείρησης.

Άρθρο 47: Με τη διάταξη αυτή το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ) καθώς και τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Αεροπορίας και Ναυτικού

υποβάλλουν υποχρεωτικά, μέχρι 30 Οκτωβρίου κάθε έτους, στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή (Ε.Α.Α.), αναλογιστική μελέτη και οικονομικές καταστάσεις για έλεγχο βιωσιμότητας, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία ετησίων ελλειμμάτων σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση. Επιπλέον, προβλέπεται η έκδοση απόφασης του οικείου Υπουργού, μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου οργάνου εκάστου Ταμείου, με την οποία καθορίζονται οι τεχνικές παράμετροι προκειμένου να αναπροσαρμόζονται κατά το αναγκαίο μέτρο οι χορηγούμενες παροχές, ώστε να εξασφαλίζεται η μακροχρόνια βιωσιμότητα εκάστου Ταμείου. Η έκδοση της εν λόγω απόφασης είναι αναγκαία προκειμένου να αποφεύγεται η δημιουργία στο μέλλον νέων ελλειμμάτων και να εξασφαλίζεται η μελλοντική συνέχιση καταβολής του μερίσματος στους δικαιούχους. Με την εν λόγω ρύθμιση, προβλέπεται η χορήγηση των παροχών από τα εν λόγω Ταμεία να χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τις καταθέσεις των μετόχων και από τα περιουσιακά στοιχεία των ταμείων. Στόχος της ρύθμισης είναι να αποκλειστεί οποιαδήποτε μεταφορά πόρων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 49: Προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα ελλείμματα του Ταμείου, ώστε να εξασφαλισθεί σε βάθος χρόνου η βιωσιμότητα του και να επέλθει δικαιοσύνη μεταξύ των σημερινών και μελλοντικών μερισματούχων με την παρ.1, προτείνεται ενιαίος τρόπος υπολογισμού του μερίσματος για όλους τους μερισματούχους. Ειδικότερα, το μηνιαίο μέρισμα από 1.1.2016 καθορίζεται ίσο με το συντάξιμο μισθό επί τον χρόνο συμμετοχής στην ασφάλιση του Ταμείου, αναγόμενο σε έτη επί τον συντελεστή προσαρμογής. Επιπλέον ο συντάξιμος μισθός που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό του μερίσματος εναρμονίζεται με αυτόν που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της κύριας σύνταξης.

Ο συντελεστής προσαρμογής δύναται να αυξομειώνεται με απόφαση του Υπουργού Έργασιας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής με την οποία θα καθοριστούν οι τεχνικές παράμετροι με σκοπό την αναπροσαρμογή των χορηγούμενων μερισμάτων.

Η διάταξη της παρ.2 με την οποία προτείνεται προσαύξηση του ποσοστού εισφοράς για αναγνώριση χρόνου συμμετοχής στο Ταμείο, αποσκοπεί στη συσσώρευση ενός ικανοποιητικού κεφαλαίου προς ανταπόδοση ενός βιώσιμου μερίσματος.

Με την παρ.3 με την οποία προβλέπεται η επιστροφή των κατ' αναλογία καταβληθεισών καταθέσεων του μετόχου με τη μορφή του εφάπαξ βοηθήματος,

αποκαθίσταται ο ανταποδοτικός σκοπός του Ταμείου. Ο τρόπος υπολογισμού καθώς και ο τρόπος καταβολής του εφάπαξ βοηθήματος θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής με την οποία θα καθοριστούν οι τεχνικές παράμετροι.

Επιπλέον, με τις διατάξεις των παρ.4 έως και την παρ. 10 περιορίζονται τα μέλη της ορφανικής οικογένειας τα οποία δικαιούνται μέρισμα με σκοπό την κατάργηση των αναχρονιστικών διατάξεων του ΜΤΠΥ. Τέλος, παύει να λογίζεται κατά τον υπολογισμό του χρόνου υπηρεσίας το υπέρ-εξάμηνο ως πλήρες έτος, ενώ πλέον απαιτείται ο πραγματικός χρόνος καταβολής εισφορών για τη λήψη μερίσματος με σκοπό την ανταποδοτικότητα.

Άρθρο 91: Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζεται ότι τα ειδικά προνοιακά επιδόματα των άρθρων 92 και 93 του προτεινόμενου νόμου, δηλαδή το ΕΚΑΣ και το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων, βαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 92: Με τη διάταξη αυτή τίθενται νέα χαμηλότερα εισοδηματικά κριτήρια χορήγησης του και προβλέπεται η αναπροσαρμογή τους με ΚΥΑ των Υπουργών Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών για κάθε έτος για το διάστημα 2017-2019 και τελικώς η κατάργηση του την 1.1.2020. Επίσης, αναπροσαρμόζονται και τα ποσά του επιδόματος που καταβάλλονται στους συνταξιούχους που δεν θεμελιώνουν αυτοτελές δικαίωμα συνταξιοδότησης με χρόνους ασφάλισης που έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα. Έτσι, επιτυγχάνεται δημοσιονομικό όφελος για τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 93: Με την προτεινόμενη ρύθμιση ανακαθορίζονται οι όροι χορήγησης της σύνταξης ανασφάλιστων υπερηλίκων, η οποία μετονομάζεται σε Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων, με σκοπό τον εξορθολογισμό των προϋποθέσεων χορήγησης του στους ανασφάλιστους υπερηλικες και στους ασφαλισμένους που δεν πληρούν προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, με γνώμονα την κοινωνική δικαιοσύνη και την βιωσιμότητα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Ειδικότερα, τίθεται πλέον ως προϋπόθεση για τη χορήγηση του επιδόματος η μη λήψη συνταξιοδοτικής ή προνοιακής παροχής από την Ελλάδα ή το εξωτερικό,

μεγαλύτερη του μηνιαίου επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφαλιστών υπερηλίκων (ύψους €360).

Επιπλέον, δεν αναζητούνται ποσά συντάξεων που έχουν αχρεωστήτως καταβληθεί σε ανασφάλιστους υπερηλίκους, καθώς δεν πληρούσαν τις τιθέμενες από το ν.4093/2012 προϋποθέσεις και καθυστέρησε ο σχετικός έλεγχος.

Άρθρο 94

Παρ.1,2,3: Με τις διατάξεις αυτές, διευκρινίζεται ότι οι εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης κρίνονται ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης σύμφωνα με τις διατάξεις, γενικές και καταστατικές, που ίσχυαν σε κάθε φορέα ασφάλισης κατά την 31.12.2014. Έτσι, καθίσταται σαφές ότι δεν εφαρμόζεται ο ν. 3863/2010 και οι φορείς δύνανται να εκδίδουν άμεσα, μετά την ψήφιση του νόμου αυτού, αποφάσεις επί των εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης.

Παράλληλα, προκειμένου να προστατευτούν τα ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα, δηλαδή τα δικαιώματα ασφαλισμένων που βρίσκονται κοντά στη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, διευκρινίζεται ότι το ποσό της σύνταξης όσων καταθέτουν αίτηση από την ψήφιση του νόμου αυτού μέχρι και το 2018 προστατεύονται, αφού διατηρούν μέρος της προσωπικής διαφοράς που προκύπτει από τον παλιό και νέο τρόπο υπολογισμού της σύνταξης,, ο οποίος, βέβαια, βαίνει σταδιακά μειούμενος.

παρ. 4: Με την ασφαλιστική μεταρρύθμιση επιχειρείται μία συνολική αναδιάρθρωση του ασφαλιστικού συστήματος, με την εξάλειψη υφιστάμενων διαφοροποιήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, ειδικού τύπου παροχές, όπως είναι η Ειδική Προσαύξηση, κρίνεται σκόπιμο να καταργηθούν ώστε να περιοριστούν οι αποκλίσεις από το γενικό πλαίσιο της εθνικής – ανταποδοτικής σύνταξης. Συγχρόνως αντιμετωπίζονται τα υφιστάμενα προβλήματα λόγω της ελλειμματικότητας που εμφανίζει.

παρ. 5: Με την ασφαλιστική μεταρρύθμιση επιχειρείται μία συνολική αναδιάρθρωση του ασφαλιστικού συστήματος, με την εξάλειψη υφιστάμενων διαφοροποιήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, ειδικού τύπου παροχές, όπως η σύνταξη που χορηγεί ο Κλάδος Μονοσυνταξιούχων, κρίνεται σκόπιμο να καταργηθούν ώστε να περιοριστούν οι αποκλίσεις από το γενικό πλαίσιο της εθνικής – ανταποδοτικής σύνταξης. Συγχρόνως αντιμετωπίζονται τα υφιστάμενα προβλήματα λόγω της έλλειψης ενδιαφέροντος υπαγωγής στην ασφάλιση του Κλάδου.

Άρθρο 95: Στο παρόν άρθρο ορίζεται το νομικό πλαίσιο που θα ισχύει για το διάστημα που θα μεσολαβήσει από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας της ενοποίησης με την έκδοση των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων, προκειμένου η ένταξη των υφιστάμενων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης στον ΕΦΚΑ να πραγματοποιηθεί χωρίς λειτουργικά και οργανωτικά προβλήματα.

Άρθρο 96: Για τη μακροπρόθεσμη διασφάλιση του συστήματος επικουρικής σύνταξης ορίζεται ότι το ποσό της καταβαλλομένης σύνταξης διαμορφώνεται, από τη θέση του νόμου σε ισχύ, για τους ασφαλισμένους στο ΕΤΕΑ από 1-1-2014 και εφεξής με βάση τα δημογραφικά δεδομένα και το πλασματικό ποσοστό επιστροφής, που θα εφαρμόζεται στις συνολικά καταβληθείσες εισφορές, το οποίο θα προκύπτει από την ποσοστιαία μεταβολή των συνταξίμων αποδοχών των ασφαλισμένων και προβλέπεται η έκδοση σχετικής Υπουργικής Απόφασης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, με την οποία θα καθορισθούν οι τεχνικές παράμετροι εφαρμογής των ανωτέρω.

Ρυθμίζεται, επίσης, κατά τρόπο ενιαίο ο υπολογισμός του ποσού της επικουρικής σύνταξης για τους ασφαλισμένους μέχρι 31-12-2013, οι οποίοι καταθέτουν αίτηση συνταξιοδότησης από 1-1-2015 και μετά, ούτως ώστε το τμήμα της σύνταξής τους για χρόνο ασφάλισης μέχρι 31-12-2014 να υπολογίζεται με ενιαίο ποσοστό αναπλήρωσης 0,45% για κάθε χρόνο ασφάλισης επί των συνταξίμων αποδοχών κάθε ασφαλισμένου, όπως αυτές υπολογίζονται και για την έκδοση της κύριας σύνταξης και το τμήμα της σύνταξης για χρόνο ασφάλισης από 1-1-2015 και μετά να υπολογίζεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τους ασφαλισμένους στο ΕΤΕΑ από 1-1-2014 και μετά.

Άρθρο 97: Το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς των μισθωτών αυξάνεται από 1-6-2016 και μέχρι την 31-5-2019 από το ισχύον σήμερα ποσοστό 3% για ασφαλισμένους και εργοδότες σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη, επί των πάσης φύσεως αποδοχών του εργαζόμενου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 2084/1992, όπως ισχύει και προβλέπεται ότι μετά το πέρας της προαναφερόμενης τριετίας το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς στο ΕΤΕΑ θα επανέλθει στο ύψος που ίσχυε κατά την 31-12-2015. Για τους ασφαλισμένους στο ΕΤΕΑ αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες το

ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς τους στο Ταμείο για το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα, από 1-6-2016 και μέχρι την 31-5-2019, υπολογίζεται σε ποσοστό 7,0% επί του εισοδήματος, όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στο άρθρο 38 του παρόντος για την εισφορά για κύρια σύνταξη. Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα μείωσης αναλόγως του ύψους των εισφορών των ασφαλισμένων μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων εντός του διαστήματος της προαναφερόμενης τριετίας, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ανάλογα με την αύξηση της εισπραξιμότητας των εισφορών αυτών και ορίζεται ρητά ότι εισφορές που έχουν καταβληθεί νόμιμα στο ΕΤΕΑ δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 98: Προτείνεται η εισαγωγή μεταβατικής ισχύος ρύθμισης (από 1/1/2017 μέχρι 31/12/2020), με την οποία προβλέπεται μείωση της καταβαλλόμενης εισφοράς από τους ελευθέρους επαγγελματίες ασφαλισμένους του ΕΤΑΑ, το ύψος της οποίας διαφοροποιείται ανάλογα με το πραγματικό εισόδημα, προκειμένου να υπάρξει ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών με βάση το πραγματικό εισόδημα. Το ύψος της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών είναι αντιστρόφως ανάλογο της εισοδηματικής κλίμακας που υπάγεται ο ασφαλισμένος, ώστε η ελάφρυνση να είναι μεγαλύτερη στα χαμηλά εισοδήματα, σύμφωνα με τις αρχές της αναδιανεμητικότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Άρθρο 99: Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται μεταβατικό καθεστώς υπολογισμού της σύνταξης των ασφαλισμένων προερχόμενων από τον ΟΓΑ για αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται μέχρι 31/12/2030, ανάλογα με το έτος υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης, και την υπαγωγή ή μη του ασφαλισμένου στο καθεστώς καταβολής μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών. Ειδικότερα, προβλέπεται ο υπολογισμός της σύνταξης με βάση το ισχύον καθεστώς, και στο ποσό που προκύπτει προστίθεται το ποσό που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο ποσοστό επί της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης, σύμφωνα με τον Πίνακα που ακολουθεί. Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές, τα κατωτέρω ποσοστά υπολογίζονται επί του 80% της υπολογιζόμενης ανταποδοτικής σύνταξης.

Έτος υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης	Πλήρης Καταβολή Εισφορών		Καταβολή μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών	
	Ποσοστό επί της Εθνικής Σύνταξης	Ποσοστό επί της Ανταποδοτική ς Σύνταξης	Ποσοστό επί της Εθνικής Σύνταξης	Ποσοστό επί του 80% της Ανταποδοτική ς Σύνταξης
2017	44%	10%	36%	10%
2018	47%	20%	47%	20%
2019	51%	30%	51%	30%
2020	56%	40%	56%	40%
2021	61%	50%	61%	50%
2022	68%	60%	68%	60%
2023	75%	70%	75%	70%
2024	82%	80%	82%	80%
2025	91%	90%	91%	90%

Άρθρο 102: Με τη διάταξη αυτή θα υπάρξουν εκείνοι οι πόροι που θα επιτρέψουν την λειτουργία των συλλογικών οργάνων εκπροσώπησης των συνταξιούχων χωρίς να βαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός

Άρθρο 103: Η διάταξη αυτή είναι αναγκαία προκειμένου να υπάρξει εναρμόνιση των επιτοκίων επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με την πτωτική τάση των επιτοκίων του τραπεζικού τομέα. Επιπλέον, με τη διάταξη αυτή θα υπάρξει εναρμόνιση με τη σχετική νομολογία των Δικαστηρίων για κατάργηση της επιβάρυνσης με το ορισθέν επιτόκιο του ποσού που οφείλει να επιστρέψει ο καλόπιστα λαβών την παροχή όταν η επιστροφή ζητηθεί με το πέρας ευλόγου χρονικού διαστήματος.

Άρθρο 104: Η συγκεκριμένη ρύθμιση στοχεύει στην εναρμόνιση του επιτοκίου επιστροφής από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ των αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών σε αυτό με την γενική πτωτική τάση των επιτοκίων του τραπεζικού τομέα.

Άρθρο 105: Η συγκεκριμένη ρύθμιση είναι αναγκαία προκειμένου να ομαλοποιηθεί η χρηματοδοτική ροή των κοινωφελών επιχειρήσεων των ΟΤΑ ώστε αυτές να είναι σε θέση να εκπληρώσουν τις νόμιμες υποχρεώσεις τους απέναντι σε εργαζομένους και κρατικούς φορείς.

Άρθρο 106: Με τη ρύθμιση αυτή χορηγείται φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα στην ΕΑΣ Α.Β.Ε.Ε και στην ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε.» (ΜΒΗ Α.Ε.) έως την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Άρθρο 107: Η ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία προκειμένου να ενισχυθεί το προστατευτικό πλαίσιο των ελεγκτών της παραβατικότητας στην αγορά εργασίας

Άρθρο 108: Με βάση το σκοπό του και λόγω του δημόσιου χαρακτήρα του, το ΚΕΑΟ πρέπει να συμπεριληφθεί μεταξύ των φορέων που έχουν αυτοματοποιημένη πρόσβαση στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών (Σ.Μ.Τ.Λ.&Λ.Π.), με στόχο την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εκτέλεση του έργου για το οποίο συστάθηκε.

Άρθρο 109: Με το άρθρο αυτό ορίζονται οι προϋποθέσεις για το χαρακτηρισμό των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ως ανεπίδεκτες, η διαδικασία καταχώρισης τους σε ειδικά βιβλία ανεπίδεκτων εισπραξης με απόφαση του αρμόδιου οργάνου καθώς και οι συνέπειες από την καταχώριση της οφειλής στα εν λόγω βιβλία.

Άρθρο 110: Η παρούσα διάταξη παρέχει στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, με βάση συγκεκριμένους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες, τη δυνατότητα να προχωρήσουν σε διαγραφή παλαιών απαιτήσεων, οι οποίες πρακτικά είναι αδύνατον να εισπραχθούν.

Άρθρο 111 : Με την συγκεκριμένη διάταξη παρέχεται στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος η δυνατότητα παραμονής στην υπηρεσία πέραν του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Σύμφωνα με την παρ. 6 του αρ. 49 του Π.Δ. 24/1997 (Α 24), όπως προστέθηκε με το αρ. 2 του Π.Δ. 164/2013 (Α 264), παρέχεται η

δυνατότητα στους αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας που φέρουν βαθμό μέχρι Αστυνομικού Διευθυντή να παραμείνουν στην υπηρεσία για ένα (1) επιπλέον έτος μετά τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων. Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του αρ. 1 του Π.Δ. 128/2010 (Α 221), Ανθυπαστυνόμοι και Αρχιφύλακες της Ελληνικής Αστυνομίας, που καταλαμβάνονται από το όριο ηλικίας που προβλέπει η παρ. 1 του αρ. 25 του ν. 1481/1994 (Α 152), μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία πέραν του ορίου ηλικίας και κατ' ανώτατο όριο μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους, κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων. Αντιστοίχως στο Λιμενικό Σώμα, σύμφωνα με την παρ. 5 του αρ. 45 του Ν. 3079/2002 (Α 311), όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του αρ. 56 του Ν. 4310/2014 (Α 258), οι Αξιωματικοί μέχρι το βαθμό του Πλοιάρχου μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία για δύο (2) επιπλέον έτη μετά τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων.

Η απουσία αντίστοιχων διατάξεων για το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος αποτελεί δυσμενή διάκριση σε βάρος του εν λόγω προσωπικού που δεν δικαιολογείται από κάποιον αποχρώντα λόγο. Συνεπώς, προς το σκοπό ίσης μεταχείρισης του προσωπικού των τριών Σωμάτων Ασφαλείας παρέχεται και στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος η παραπάνω δυνατότητα παραμονής στην υπηρεσία πέραν του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Επιπροσθέτως, πρέπει να σημειωθεί πως η παραμονή του ως άνω προσωπικού στην υπηρεσία για επιπλέον έτη συμβάλλει στη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, καθώς το ως άνω προσωπικό συνεχίζει να καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές αντί να συνταξιοδοτείται και να εισπράττει συνταξιοδοτικές παροχές.

Άρθρο 112: Με την προτεινόμενη διάταξη αναγνωρίζεται θεσμικά και αναβαθμίζεται ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, ως η πλέον αντιπροσωπευτική οργάνωση των κοινωνικών λειτουργών της χώρας, συμμετέχει ενεργά ως πλήρες μέλος στη Διεθνή Ομοσπονδία Κοινωνικών Λειτουργών και στην Ένωση Κοινωνικών Λειτουργών των Εθνικών Συνδέσμων των μελών της

Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπροσθέτως, συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για θέματα Κοινωνικής Εργασίας.

Το διευρυμένο αντικείμενο των επιστημονικών θεματικών ενασχόλησης των κοινωνικών λειτουργών, η πολύτιμη προσφορά τους στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και η ανάγκη θεσμικής κατοχύρωσης αντιπροσωπευτικού οργάνου καθιστούν επιβεβλημένη την παρούσα ρύθμιση. Η νομοθετική αναγνώριση του συλλογικού χαρακτήρα των κοινωνικών λειτουργών εξασφαλίζει ένα αξιόπιστο πλαίσιο κατάγραφής των επαγγελματιών κοινωνικών λειτουργών και εποπτείας της τήρησης των όρων κτήσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος, διευκολύνει τον κλάδο στην προώθηση των επαγγελματικών του δικαιωμάτων και στη διεκδίκηση των εργασιακών αιτημάτων του και ενισχύει το κύρος και τη ρυθμιστική παρέμβαση του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος.

Η κοινωνική εργασία αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και ευημερίας ενός ατόμου, μίας ομάδας ή κοινότητας. Προασπίζεται συνταγματικά δικαιώματα και ελευθερίες προσώπων ή εύλωτων πληθυσμιακών ομάδων, που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Επιδιώκει τη διευθέτηση και επίλυση προσωπικών προβλημάτων, καθώς και ευρύτερων κοινωνικών ζητημάτων, όπως είναι η ένδεια, η ανεργία ή η ενδοοικογενειακή βία. Οι παρεμβάσεις της κοινωνικής εργασίας καλύπτουν ένα διευρυμένο πεδίο δράσεων συμβουλευτικής, ψυχοθεραπείας, σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής μέριμνας και συνεισφοράς στη διαμόρφωση κοινωνικών πολιτικών.

Στο πλαίσιο αυτό, ο κοινωνικός λειτουργός καλείται να εκπληρώσει το ρόλο του παρέχοντας εξειδικευμένες υπηρεσίες σε πολλαπλούς τομείς, ήτοι σε δομές κοινωνικής φροντίδας, στην εκπαίδευση, στην υγεία, στην τοπική αυτοδιοίκηση, στο σωφρονιστικό σύστημα και γενικότερα στον κοινωνικό σχεδιασμό.

Επιπλέον, με την προτεινόμενη ρύθμιση καταγράφονται οι σκοποί του Συνδέσμου Λειτουργών Ελλάδος και ενδεικτικά η διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών του, η εφαρμογή των αρχών και μεθόδων της κοινωνικής εργασίας και η βελτίωση της εκπαίδευσής στην κοινωνική εργασία, στην κατοχύρωση του ρόλου του κοινωνικού λειτουργού στα διάφορα πλαίσια δουλειάς, στη συνεργασία με τους φορείς κοινωνικής εργασίας για την βελτίωση της προσφοράς των υπηρεσιών τους.

Τέλος, με την συγκεκριμένη διάταξη ορίζεται ότι με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και

Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθορίζονται οι κατηγορίες των μελών του ΣΚΛΕ, οι διαδικασίες εγγραφής, οι πόροι και τα όργανα διοίκησης του Συνδέσμου και γενικώς κάθε θέμα συναφές με τη λειτουργία του ΣΚΛΕ.

Άρθρο 113: Με το άρθρο αυτό η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) προστίθεται στα νομικά πρόσωπα που μπορούν να υπογράψουν την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Γ.Σ.Ε.Ε., Σ.Ε.Β., ΓΣΕΒΕΕ, Ε.Σ.Ε.Ε.) προς ενίσχυση του θεσμού της διαφάνειας και την κοινωνικής αλληλεγγύης.

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου.

Άρθρο 3: Η ύπαρξη Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.ΣΥ.ΚΑ.), το οποίο θα απαρτίζεται, τόσο από εξειδικευμένο σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό που βρίσκεται σε θέσεις εγνωσμένου κύρους, όσο και από εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων, καθώς και των συνταξιούχων και των Ατόμων με Αναπηρία, θα έχει ως αποτέλεσμα κατά τη χάραξη της πολιτικής, να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων.

Άρθρα 4, 5 & 6: Υπαγωγή των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων του Δημοσίου στον ΕΦΚΑ & τους κανόνες που διέπουν το Φορέα αυτό, δεδομένου ότι η κύρια ρύθμιση του παρόντος νομοσχεδίου είναι ακριβώς αυτή (Ιδρυτικός Νόμος του ΕΦΚΑ και ενιαίοι ασφαλιστικοί – συνταξιοδοτικοί κανόνες για όλους τους ασφαλισμένους της Χώρας).

Άρθρο 9: Εξακολούθηση της καταβολής προσωρινής σύνταξης στις περιπτώσεις των ασφαλισμένων του Δημοσίου σύμφωνα με το προγενέστερο του ΕΦΚΑ τρόπο, για τους λόγους που αναφέρονται στο ανωτέρω πεδίο 11.1 για το άρθρο αυτό.

Άρθρο 20 - 23: Μεταβατικές ρυθμίσεις προβλημάτων που υπάρχουν στο ήδη υπάρχον ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό σύστημα του Δημοσίου, η εξάλειψη των οποίων είναι αναγκαία μέχρι να τεθεί πλήρως σε εφαρμογή το περιεχόμενο της κύριας ρύθμισης του παρόντος νομοσχεδίου.

Άρθρο 29: Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται τα θέματα της προσωρινής σύνταξης.

Άρθρο 31: Αποτελεί συνταξιοδοτική ρύθμιση με σκοπό τη δημιουργία ενιαίου πλαισίου χορήγησης σύνταξης αναπηρίας ή θανάτου σε περίπτωση ατυχήματος.

Άρθρο 32: Με το νομοσχέδιο αυτό ρυθμίζονται ζητήματα των παροχών ασθένειας σε χρήμα.

Άρθρο 35: Το άρθρο αυτό ρυθμίζει τα προβλήματα χορήγησης των εφάπαξ παροχών που προέκυψαν από προγενέστερες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Λόγω της δυσχέρειας υπολογισμού του Συντελεστή Βιωσιμότητας, κανένας φορέας δεν έχει προχωρήσει στον υπολογισμό του εφάπαξ βοηθήματος, με αποτέλεσμα την συσσώρευση των αιτημάτων που αφορούν πρόσωπα που οι αποχωρήσεις τους είναι μετά την 1-9-2013.

Άρθρο 38: Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται το καθεστώς ασφαλιστικών εισφορών των μισθωτών ασφαλισμένων του ΕΤΑΑ με την υπαγωγή τους στο εφαρμοζόμενο για τους μισθωτούς προερχόμενος από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ καθεστώς εισφορών.

Άρθρο 39:

Για τον ΟΑΕΕ:

Παρ. 1-3, 5,7,8,9,13-14 :

Όλες οι προτεινόμενες ρυθμίσεις του άρθρου ενιαιοποιούν και απλουστεύουν το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών των ελευθέρων επαγγελματιών, με θετικές συνέπειες τόσο για τον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα (ΕΦΚΑ), όσο και για το σύνολο των ασφαλισμένων.

Για το ΕΤΑΑ:

Ρυθμίζεται το καθεστώς ασφαλιστικών εισφορών των ελευθέρων επαγγελματιών του ΕΤΑΑ, με την διασύνδεση των εισφορών με το πραγματικό εισόδημα. Συγχρόνως, επιλύονται θέματα που αφορούν στο καθεστώς ασφαλιστικών εισφορών συγκεκριμένων κατηγοριών ασφαλισμένων (υγειονομικοί που αμείβονται κατά πράξη και περίπτωση, δικηγόροι σε αναστολή), για τους οποίους υφίσταται σήμερα ιδιότυπο καθεστώς εισφορών.

Άρθρο 40, παρ. 1 και 2: Αναμορφώνεται το καθεστώς ασφαλιστικών εισφορών των αυτοαπασχολούμενων του ΟΓΑ στο πλαίσιο της προσπάθειας για την γενικότερη αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος.

παρ. 3 έως 7: Αποσαφηνίζεται το καθεστώς καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών για συγκεκριμένες κατηγορίες απασχολούμενων στον αγροτικό τομέα.

παρ. 9: Ρυθμίζεται το καθεστώς συνέχισης της ασφάλισης στον ΕΦΚΑ, των αγροτών που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς πρόωγης παύσης της αγροτικής δραστηριότητας βάσει του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1096/88.

παρ. 10: Αναμορφώνεται το καθεστώς ασφαλιστικών εισφορών του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας (ΛΑΕ).

παρ. 11: Διαμορφώνεται ενιαίο καθεστώς ασφάλισης για το σύνολο των ασφαλισμένων, με την κατάργηση των προβλεπόμενων εξαιρέσεων από την ασφάλιση του ΟΓΑ ατόμων που ασκούν αγροτική δραστηριότητα.

Άρθρο 41: Με διατάξεις αυτές ρυθμίζονται τα ζητήματα των εισφορών για υγειονομική περίθαλψη.

Άρθρο 42: Για τους απασχολούμενους ως εργάτες γης προβλέπεται η έκδοση ειδικού παραβόλου αγοράς ασφαλιστικών εισφορών, στο οποίο θα περιλαμβάνεται το ποσό της εισφοράς υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 43: Εισάγει ενιαίο χρόνο καταβολής ασφαλιστικών εισφορών για τους ασφαλισμένους του ΟΑΕΕ, του ΕΤΑΑ (μισθωτούς και ελεύθερους επαγγελματίες) και τον ΟΓΑ.

Άρθρο 44: Με τις διατάξεις αυτές ρυθμίζονται ζητήματα ασφάλισης για υγειονομική περίθαλψη συνταξιούχων που αφορούν στο Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης.

Άρθρο 45: Πρόκειται για ρύθμιση που αφορά στην καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών και στη δημιουργία ενιαίου μητρώου εισφορών και φόρου εισοδήματος.

Άρθρο 46: Με το παρόν άρθρο επιχειρείται για πρώτη φορά η θέσπιση ενός εκ των προτέρων μηχανισμού ελέγχου της αγοράς εργασίας.

Άρθρο 47: Οι λόγοι θέσπισης της διάταξης αυτής είναι η διασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ) και των Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Αεροπορίας και Ναυτικού, έτσι ώστε να μη δημιουργούν νέα ελλείμματα, αποκλείοντας συγχρόνως οποιαδήποτε μεταφορά πόρων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 48: Προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα ελλείμματα του Ταμείου ώστε να εξασφαλισθεί σε βάθος χρόνου η βιωσιμότητα του, να επέλθει δικαιοσύνη μεταξύ των σημερινών και μελλοντικών μερισματούχων του και να αποκατασταθεί ο ανταποδοτικός σκοπός του Ταμείου, με τις διατάξεις των παρ.1 έως και 3 προτείνεται, α) ενιαίος τρόπος υπολογισμού του μερίσματος για όλους τους μερισματούχους, β) προσαύξηση του ποσοστού εισφοράς για αναγνώριση χρόνου συμμετοχής στο Ταμείο με σκοπό τη συσσώρευση ενός ικανοποιητικού κεφαλαίου προς ανταπόδοση ενός βιώσιμου μερίσματος και γ) επιστροφή των κατ' αναλογία καταβληθεισών καταθέσεων του μετόχου με τη μορφή του εφάπαξ βοηθήματος.

Τέλος, με σκοπό την κατάργηση των αναχρονιστικών διατάξεων του ΜΤΠΥ με τις διατάξεις των παρ.4 έως και την παρ. 10 περιορίζονται τα μέλη της ορφανικής οικογένειας που δικαιούνται μέρισμα και παύει να λογίζεται κατά τον υπολογισμό του χρόνου υπηρεσίας το υπέρ-εξάμηνο ως πλήρες έτος, ενώ πλέον απαιτείται ο πραγματικός χρόνος καταβολής εισφορών για τη λήψη μερίσματος με σκοπό την ανταποδοτικότητα.

Άρθρο 49: Στη διάταξη αυτή προβλέπονται οι πόροι του Ε.Φ.Κ.Α συμπεριλαμβάνονται τα ποσά των επιβληθέντων προστίμων των άρθρων 23 και 24 του Ν. 3996/2011, εξαιρουμένων των ποσών που λαμβάνει το Σ.Ε.Π.Ε. και το 20% των εσόδων που προκύπτουν από την εκποίηση και εκμετάλλευση ακινήτων του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. ή των δημοσίων επιχειρήσεων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ., εξαιρουμένων όσων έχουν μεταβιβαστεί στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Ελληνικού Δημοσίου.

Άρθρο 91: Ρυθμίζει το καθεστώς χρηματοδότησης του ΕΚΑΣ και του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων.

Άρθρο 92: Το άρθρο αυτό αναμορφώνει το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο που αφορά την καταβολή του ΕΚΑΣ

Άρθρο 93: Αναμορφώνει το καθεστώς χορήγησης σύνταξης στους ανασφάλιστους υπερήλικες, η οποία μετονομάζεται σε Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων.

Άρθρο 95: Στο παρόν άρθρο ορίζεται το νομικό πλαίσιο που θα ισχύει για το διάστημα που θα μεσολαβήσει από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας της ενοποίησης με την έκδοση των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων, προκειμένου η ένταξη των υφιστάμενων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης στον ΕΦΚΑ να πραγματοποιηθεί χωρίς λειτουργικά και οργανωτικά προβλήματα.

Άρθρο 96: Με τις διατάξεις του άρθρου 96 ρυθμίζεται κατά τρόπο ενιαίο ο υπολογισμός της επικουρικής σύνταξης για όλους τους ασφαλισμένους του ΕΤΕΑ, παλαιούς και νέους, εργαζόμενους είτε στον ιδιωτικό είτε στο δημόσιο τομέα, με τη θέσπιση ενιαίων, κοινών κανόνων υπολογισμού της επικουρικής σύνταξης, καταργώντας τις οικείες διατάξεις των ενταχθέντων στο ΕΤΕΑ φορέων επικουρικής ασφάλισης, προκειμένου να εξαλειφθούν οι ανισοροπίες στο σύστημα επικουρικής σύνταξης και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του Ταμείου.

Άρθρο 97: Σκοπός της αύξησης των εισφορών επικουρικής ασφάλισης είναι η μείωση των ελλειμμάτων του ΕΤΕΑ, κατ'εφαρμογή του άρθρου 38 του παρόντος, και προς αποφυγή νέων οριζόντιων περικοπών στις επικουρικές συντάξεις.

Άρθρο 99: Ρυθμίζεται το καθεστώς υπολογισμού της σύνταξης για τους ασφαλισμένους, προερχόμενους από τον ΟΓΑ, που πρόκειται να υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης μέχρι 31/12/2025.

Άρθρο 101: Πρόκειται για μεταβατικής ισχύος ρύθμιση (από 1/1/2017 μέχρι 31/12/2019), συμπληρωματική ως προς τις ρυθμίσεις του άρθρου 39, για την ομαλή μετάβαση των ελευθέρων επαγγελματιών του ΕΤΑΑ στο νέο καθεστώς εισφορών.

Άρθρο 102: Η διάταξη αυτή επιδιώκει να καλύψει το χρηματοδοτικό κενό που προέκυψε από την κατάργηση του συνόλου των υφιστάμενων πόρων των συλλογικών οργάνων των συνταξιοχικών οργανώσεων.

Άρθρο 103: Η διάταξη αυτή έχει σκοπό την απομείωση του επιτοκίου των ποσών επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών. Επιπλέον στοχεύει στην εναρμόνιση με τη γενική αρχή του κοινωνικοασφαλιστικού δικαίου της χρηστής διοίκησης.

Άρθρο 104: Η διάταξη αυτή έχει στόχο την εναρμόνιση του επιτοκίου επιστροφής από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με αυτό της Τράπεζας της Ελλάδος.

Άρθρο 105: Η διάταξη αυτή στοχεύει στην ομαλοποίηση της χρηματοδοτικής ροής των κοινωφελών επιχειρήσεων των ΟΤΑ ώστε αυτές να μπορούν αφενός να εκπληρώσουν τους λειτουργικούς τους σκοπούς και αφετέρου να είναι συνεπείς στις νόμιμες υποχρεώσεις τους.

Άρθρο 106: Με την παρ.1 χορηγείται φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητας στην ΕΑΣ Α.Β.Ε.Ε έως την 31 Δεκεμβρίου 2016, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα είσπραξης οφειλομένων από το Ελληνικό Δημόσιο αλλά και η δυνατότητα συμμετοχής της σε δημόσιους διαγωνισμούς, εξασφαλίζοντας έτσι τις ελάχιστες αρχικές προϋποθέσεις προκειμένου να διαμορφωθούν οι συνθήκες διάσωσης και ανασυγκρότησης της εταιρείας στο πλαίσιο του άρθρου 346 ΣΛΑΕ.

Με την παρ 2: χορηγείται φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε.» (ΜΒΗ Α.Ε.), προκειμένου να εξασφαλιστεί η δυνατότητα εκτέλεσης της σύμβασης που έχει συναφθεί με την πρώτη, για την παραγωγή υλικών τα οποία αποτελούν απαραίτητο μέρος πυρομαχικών, τα οποία προορίζονται για την κάλυψη επείγουσών επιχειρησιακών αναγκών των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, στο πλαίσιο και κατά την έννοια του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 107: Δεδομένου οι Επιθεωρητές Εργασίας του ΣΕΠΕ και τα ελεγκτικά όργανα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αντιμετωπίζουν τους ίδιους κινδύνους και χρήζουν της ίδιας προστασίας κρίνεται σκόπιμη η επέκταση εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 17 του Ν.3996/2011 και για τους υπαλλήλους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που ασκούν ελέγχους της παραβατικότητας στην αγορά εργασίας.

Άρθρο 108: Στο σκοπό του ΚΕΑΟ, όπως καθορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 101 του ν. 4172/2013 περιλαμβάνονται η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης με ενιαίες διαδικασίες, η δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων των οφειλετών των Ασφαλιστικών Οργανισμών (μητρώο οφειλετών), ο προσδιορισμός του ύψους των οφειλόμενων ποσών, της αιτίας και της χρονικής περιόδου που ανάγονται.

Κατά συνέπεια με βάση το σκοπό του και λόγω του δημόσιου χαρακτήρα του, το ΚΕΑΟ πρέπει να συμπεριληφθεί μεταξύ των φορέων που έχουν αυτοματοποιημένη πρόσβαση στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών (Σ.Μ.Τ.Λ.&Λ.Π.), με στόχο την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εκτέλεση του έργου για το οποίο συστάθηκε.

Άρθρο 109: Με το άρθρο 109 θεσμοθετείται η διαδικασία εκκαθάρισης των επί σειρά ετών σωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης από εκείνες που πραγματικά και εμπειριστατωμένα θεωρούνται επισφαλείς, προκειμένου οι φορείς να διαθέτουν μια ολοκληρωμένη, διαφανή, αποτελεσματική και ελέγξιμη διαδικασία είσπραξης των οφειλών, βάσει της οποίας θέτουν στόχους και λογοδοτούν.

Άρθρο 110: Το μεγάλο ύψος των απαιτήσεων σε καθυστέρηση, των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης καταδεικνύει και την αδυναμία τους να διερευνήσουν την πιθανότητα εισπραξιμότητάς τους και να διαγράψουν από τα βιβλία του φορέα όσες απαιτήσεις είναι αντικειμενικά ανέφικτο να εισπραχθούν. Τα ανωτέρω έχουν ως συνέπεια αφενός την αλλοίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων του φορέα, που προέρχεται από την αύξηση του ενεργητικού με απαιτήσεις αμφιβόλου

εισπραξιμότητας αφετέρου την αδυναμία αξιόπιστων προβλέψεων της ταμειακής ρευστότητας του οργανισμού. Η έλλειψη αξιόπιστης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τη θέση του οργανισμού συνεπάγεται και ουσιαστική αδυναμία για το στρατηγικό προγραμματισμό, τη στοχοθεσία καθώς και την εκπλήρωση των σκοπών του.

Άρθρο 111 : Με την συγκεκριμένη διάταξη παρέχεται στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος η δυνατότητα παραμονής στην υπηρεσία πέραν του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Σύμφωνα με την παρ. 6 του αρ. 49 του Π.Δ. 24/1997 (Α 24), όπως προστέθηκε με το αρ. 2 του Π.Δ. 164/2013 (Α 264), παρέχεται η δυνατότητα στους αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας που φέρουν βαθμό μέχρι Αστυνομικού Διευθυντή να παραμείνουν στην υπηρεσία για ένα (1) επιπλέον έτος

μετά τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων. Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του αρ. 1 του Π.Δ. 128/2010 (Α 221), Ανθυπαστυνόμοι και Αρχιφύλακες της Ελληνικής Αστυνομίας, που καταλαμβάνονται από το όριο ηλικίας που προβλέπει η παρ. 1 του αρ. 25 του ν. 1481/1994 (Α 152), μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία πέραν του ορίου ηλικίας και κατ' ανώτατο όριο μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους, κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων. Αντιστοίχως στο Λιμενικό Σώμα, σύμφωνα με την παρ. 5 του αρ. 45 του Ν. 3079/2002 (Α 311), όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του αρ. 56 του Ν. 4310/2014 (Α 258), οι Αξιωματικοί μέχρι το βαθμό του Πλοιάρχου μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία για δύο (2) επιπλέον έτη μετά τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων.

Η απουσία αντίστοιχων διατάξεων για το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος αποτελεί δυσμενή διάκριση σε βάρος του εν λόγω προσωπικού που δεν δικαιολογείται από κάποιον αποχρώντα λόγο. Συνεπώς, προς το σκοπό ίσης μεταχείρισης του προσωπικού των τριών Σωμάτων Ασφαλείας παρέχεται και στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος η παραπάνω δυνατότητα παραμονής στην υπηρεσία πέραν του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Επιπροσθέτως, πρέπει να σημειωθεί πως η παραμονή του ως άνω προσωπικού στην υπηρεσία για επιπλέον έτη συμβάλλει στη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, καθώς το ως άνω προσωπικό

συνεχίζει να καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές αντί να συνταξιοδοτείται και να εισπράττει συνταξιοδοτικές παροχές.

Άρθρο 112: Με την προτεινόμενη διάταξη αναγνωρίζεται θεσμικά και αναβαθμίζεται ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, ως η πλέον αντιπροσωπευτική οργάνωση των κοινωνικών λειτουργών της χώρας, συμμετέχει ενεργά ως πλήρες μέλος στη Διεθνή Ομοσπονδία Κοινωνικών Λειτουργών και στην Ένωση Κοινωνικών Λειτουργών των Εθνικών Συνδέσμων των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπροσθέτως, συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για θέματα Κοινωνικής Εργασίας.

Το διευρυμένο αντικείμενο των επιστημονικών θεματικών ενασχόλησης των κοινωνικών λειτουργών, η πολύτιμη προσφορά τους στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και η ανάγκη θεσμικής κατοχύρωσης αντιπροσωπευτικού οργάνου καθιστούν επιβεβλημένη την παρούσα ρύθμιση. Η νομοθετική αναγνώριση του συλλογικού χαρακτήρα των κοινωνικών λειτουργών εξασφαλίζει ένα αξιόπιστο πλαίσιο καταγραφής των επαγγελματιών κοινωνικών λειτουργών και εποπτείας της τήρησης των όρων κτήσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος, διευκολύνει τον κλάδο στην προάσπιση των επαγγελματικών του δικαιωμάτων και στη διεκδίκηση των εργασιακών αιτημάτων του και ενισχύει το κύρος και τη ρυθμιστική παρέμβαση του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος.

Η κοινωνική εργασία αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και ευημερίας ενός ατόμου, μίας ομάδας ή κοινότητας. Προασπίζεται συνταγματικά δικαιώματα και ελευθερίες προσώπων ή ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Επιδιώκει τη διευθέτηση και επίλυση προσωπικών προβλημάτων, καθώς και ευρύτερων κοινωνικών ζητημάτων, όπως είναι η ένδεια, η ανεργία ή η ενδοοικογενειακή βία. Οι παρεμβάσεις της κοινωνικής εργασίας καλύπτουν ένα διευρυμένο πεδίο δράσεων συμβουλευτικής, ψυχοθεραπείας, σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής μέριμνας και συνεισφοράς στη διαμόρφωση κοινωνικών πολιτικών.

Στο πλαίσιο αυτό, ο κοινωνικός λειτουργός καλείται να εκπληρώσει το ρόλο του παρέχοντας εξειδικευμένες υπηρεσίες σε πολλαπλούς τομείς, ήτοι σε δομές κοινωνικής φροντίδας, στην εκπαίδευση, στην υγεία, στην τοπική αυτοδιοίκηση, στο σωφρονιστικό σύστημα και γενικότερα στον κοινωνικό σχεδιασμό.

Επιπλέον, με την προτεινόμενη ρύθμιση καταγράφονται οι σκοποί του Συνδέσμου Λειτουργών Ελλάδος και ενδεικτικά η διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών του, η εφαρμογή των αρχών και μεθόδων της κοινωνικής εργασίας και η βελτίωση της εκπαίδευσης στην κοινωνική εργασία, στην κατοχύρωση του ρόλου του κοινωνικού λειτουργού στα διάφορα πλαίσια δουλειάς, στη συνεργασία με τους φορείς κοινωνικής εργασίας για την βελτίωση της προσφοράς των υπηρεσιών τους.

Τέλος, με την συγκεκριμένη διάταξη ορίζεται ότι με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθορίζονται οι κατηγορίες των μελών του ΣΚΛΕ, οι διαδικασίες εγγραφής, οι πόροι και τα όργανα διοίκησης του Συνδέσμου και γενικώς κάθε θέμα συναφές με τη λειτουργία του ΣΚΛΕ.

Άρθρο 113: Με το άρθρο αυτό η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) προστίθεται στα νομικά πρόσωπα που μπορούν να υπογράφουν την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Γ.Σ.Ε.Ε., Σ.Ε.Β., ΓΣΕΒΕΕ, Ε.Σ.Ε.Ε.) προς ενίσχυση του θεσμού της διαφάνειας και την κοινωνικής αλληλεγγύης.

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Άρθρο 4 παρ. 1 : Επηρεάζει όλους τους ασφαλισμένους του Δημοσίου, με την υπαγωγή αυτών στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 4 παρ. 2 : Επηρεάζει κατά τρόπο μεταβατικό μέχρι την 31-12-2016 και την πλήρη λειτουργία του ΕΦΚΑ όσους έχουν αποχωρήσει από την Υπηρεσία μέχρι και την προαναφερόμενη ημερομηνία.

Άρθρο 4 παρ. 3 : Επηρεάζει τα ακόλουθα πρόσωπα :

α. τους παθόντες από τρομοκρατική ενέργεια ή βίαιο συμβάν.

β. όσους δικαιούνται πολεμική σύνταξη ή σύνταξη αναπήρου οπλίτη ειρηνικής περιόδου ή σύνταξη Εθνικής Αντίστασης ΟΓΑ. ή ανασφάλιστου Αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης

γ. τους λογοτέχνες – καλλιτέχνες που δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο

δ. όσους λαμβάνουν προσωπικές συντάξεις καθώς και

ε. όσους δικαιούνται σύνταξη αναπηρίας η οποία προήλθε εξαιτίας της Υπηρεσίας και ένεκα τούτης,

με την εξαίρεση της υπαγωγής τους στον ΕΦΚΑ.

Άρθρο 4 παρ. 4 : Δεν επηρεάζει.

Άρθρο 5 : Επηρεάζει τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 3, με τη θέσπιση ταυτόσημων κανόνων ασφάλισης και παροχών μεταξύ των ασφαλισμένων του Δημοσίου με τους ασφαλισμένους των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

Άρθρο 6 παρ. 1-5: Επηρεάζει τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 3 με τη διασφάλιση της ομαλής μετάβασης αυτών στο νέο συνταξιοδοτικό καθεστώς.

Άρθρο 6 παρ. 6: Επηρεάζει τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 4, στους προερχόμενους από το Δημόσιο συνταξιούχους που καταλαμβάνουν μετά τη συνταξιοδότησή τους θέση στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, αφού διατηρούνται σε ισχύ οι ειδικές και αυστηρότερες διατάξεις περικοπής της σύνταξης που αφορούν την κατηγορία αυτή συνταξιούχων – απασχολουμένων.

Άρθρο 9: Επηρεάζει όσους λαμβάνουν προσωρινή σύνταξη από το Δημόσιο.

Άρθρο 22 παρ. 1 : Επηρεάζει τις άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες που λαμβάνουν δύο κατά μεταβίβαση συντάξεις, με τη λήψη μέριμνας αποφυγής αναστολής και των δύο ταυτόχρονα συντάξεων, κατά τον έλεγχο που διενεργείται βάσει των διατάξεων της υποπαραγράφου Β5 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 .

Άρθρο 22 παρ. 2 : Επηρεάζει όσους έχουν ασκήσει καθήκοντα διαφορετικής βαθμίδας Προϊσταμένου Οργανικής Μονάδας χωρίς να έχουν αυτοτελώς συμπληρώσει διετία σε καμία βαθμίδα οι οποίοι όμως έχουν υπερδιετή άσκηση των σχετικών καθηκόντων, ορίζοντας ότι στην περίπτωση αυτή για τον κανονισμό της σύνταξής τους λαμβάνεται υπόψη το επίδομα θέσης την οποία κατείχε ο υπάλληλος για περισσότερο χρόνο.

Άρθρο 22 παρ. 3: Επηρεάζει όσους επιθυμούν να αναγνωρισθεί, ως συντάξιμος ο χρόνος σπουδών τους, αφού ρητά διατυπώνεται ότι προκειμένου να συμπληρωθεί η

12ετία προκειμένου να αναγνωρισθεί ο σχετικός χρόνος, λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός χρόνος ασφάλισης και όχι μόνον ο χρόνος δημόσιας υπηρεσίας.

Άρθρο 22 παρ. 4 : Επηρεάζει όσους έχουν χρόνο προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης που εκτίθηκε μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 2510/1997 (136 Α) για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, στο οποίο υπέπεσαν στρατεύσιμοι που αρνήθηκαν την εκπλήρωση της στρατιωτικής υπηρεσίας επικαλούμενοι τις θρησκευτικές ή ιδεολογικές τους πεποιθήσεις (αντιρρησίες συνείδησης), παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να αναγνωρίσουν ως συντάξιμο τό χρόνο αυτό.

Άρθρο 22 παρ. 5: Επηρεάζει στρατιωτικούς που αποτάσσονται ή απομακρύνονται από την Υπηρεσία για πειθαρχικά κλπ παραπτώματα, με την αποφυγή της καταβολής της σύνταξής τους ανεξαρτήτως του ορίου ηλικίας τους.

~~**Άρθρο 22 παρ. 6 :** Επηρεάζει στελέχη του Ήυροσβεστικού Σώματος που τελούν σε κατάσταση πτητικής ενέργειας.~~

Άρθρο 22 παρ. 7 : Επηρεάζει τους υπαλλήλους – λειτουργούς του Δημοσίου και τους στρατιωτικούς που απολύονται για πειθαρχικούς λόγους, με την αύξηση του ορίου ηλικίας καταβολής της σύνταξής τους στο 67^ο έτος της ηλικίας τους.

Άρθρο 22 παρ. 8: Επηρεάζει όσους λαμβάνουν προκαταβολή σύνταξης χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την καταβολή της, με την ευχερέστερη έκδοση της σχετικής καταλογιστικής πράξης.

Άρθρο 22 παρ. 9: Επηρεάζει όσους η σύνταξή τους κανονίζεται με υπέρμετρη καθυστέρηση (συνήθως περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης), με την κατάργηση του τριετούς χρονικού περιορισμού της καταβολής αναδρομικών συντάξεων των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 60 του π.δ. 169/2007 για τις περιπτώσεις αυτές.

Άρθρο 23 παρ. 1 : Επηρεάζει τα μέλη επιστημονικού προσωπικού των ΤΕΙ που διορίζονται ή εκλέγονται σε θέσεις η κατάληψη των οποίων επιφέρει την αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα με υπεύθυνη δήλωσή τους να παραμείνουν στα ασφαλιστικό καθεστώς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, υγειονομικής περίθαλψης και εφάπαξ βοηθήματος που υπάγονταν μέχρι τον διορισμό ή την εκλογή τους στις θέσεις αυτές.

Άρθρο 23 παρ. 2 : Επηρεάζει τους υπαλλήλους ή λειτουργούς του Δημοσίου και τους υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., που τοποθετούνται ως Διοικητές και Υποδιοικητές των

Ν.Π.Δ.Δ., των Ν.Π.Ι.Δ. καθώς και των δημοσίων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, ορίζοντας την εξακολούθηση της υπαγωγής στο ασφαλιστικό καθεστώς που υπάγονταν πριν από το διορισμό τους στις θέσεις αυτές.

Άρθρο 23 παρ. 3 : Επηρεάζει συνταξιούχους του Δημοσίου που εργάζονται σαν μισθωτοί ή αυτοαπασχολούνται.

Άρθρο 23 παρ. 4 περ. α: Δεν επηρεάζει.

Άρθρο 23 παρ. 4 περ. β: Επηρεάζει όσα πρόσωπα έχουν δικαιωθεί σύνταξης από το Δημόσιο βάσει των διατάξεων του ν.δ. 99/1974 και ασκώντας τα σχετικά ένδικα μέσα προκάλεσαν αποφάσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με τις οποίες έγινε δεκτό ότι οι διατάξεις του άρθρου 57 του ν. 3691/2008 έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα πρόσωπα αυτά.

Άρθρο 23 παρ. 5: Επηρεάζει όσους φέρουν αναπηρία και έχουν εξετασθεί από τα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), αφού προκειμένου να εξαιρεθούν από τις μειώσεις του άρθρου 11 του ν. 3865/2010, της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011, της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 και του άρθρου 1 του ν. 4051/2012 ορίζεται ότι λαμβάνεται υπόψη η γνωμάτευση που έχουν από το ΚΕ.Π.Α., με αποτέλεσμα να αποφεύγεται η επανεξέτασή τους από την Ανωτάτη του Στρατού Υγειονομική Επιτροπή (Α.Σ.Υ.Ε.).

Άρθρο 23 παρ. 6: Επηρεάζει υπαλλήλους στους οποίου παρακρατήθηκαν εσφαλμένα από τις αποδοχές τους μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη, διευκολύνοντάς τους ως προς την καταβολή των επιπλέον εισφορών, αφού τους παρέχει τη δυνατότητα να εξοφλήσουν το σχετικό ποσό σε μηνιαίες ισόποσες δόσεις, η κάθε μία από τις οποίες δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/6 των αποδοχών τους.

Άρθρο 24: Επηρεάζει το προσωπικό του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων – Ο.Δ.Α.Ζ., με την υπαγωγή αυτού στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (άρθρο 11 του ν.δ. 4277/1962).

Άρθρο 25: Επηρεάζει τους τακτικούς υπαλλήλους του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ) καθώς και αυτούς του Ταμείου Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ), που προέρχονται από το πρώην Ταμείο Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ), αφού τους υπαγάγει στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (άρθρο 11 του ν.δ. 4277/1962).

Άρθρο 29: Η διασφάλιση εισοδήματος από τη χορήγηση προσωρινής σύνταξης εξασφαλίζει στους συνταξιούχους τη δυνατότητα, μέχρι να εκδοθεί οριστικά η απόφαση συνταξιοδότησης, να ανταποκρίνονται στις βασικές τους ανάγκες.

Άρθρο 31: Με την προτεινόμενη ρύθμιση δημιουργείται ενιαίο πλαίσιο χορήγησης σύνταξης αναπηρίας ή θανάτου σε περίπτωση ατυχήματος, με ταυτόχρονη κατάργηση των υφιστάμενων διατάξεων. Το υφιστάμενο καθεστώς παραμένει σε ισχύ μόνο για τις ήδη χορηγούμενες συντάξεις. Σε ορισμένους φορείς, όπως είναι το ΕΤΑΑ, η ρύθμιση αυτή εισάγει για πρώτη φορά για τους παλαιούς ασφαλισμένους την έννοια του εργατικού και μη ατυχήματος. Συγκεκριμένα, για τη χορήγηση σύνταξης σε περίπτωση μη εργατικού ατυχήματος σήμερα αρκεί μία ημέρα ασφάλισης, ενώ με το προτεινόμενο καθεστώς απαιτείται το ήμισυ του χρόνου για σύνταξη αναπηρίας.

Άρθρο 32: Η από 1.1.2017 θέσπιση ενιαίων αρχών ως προς το είδος, το ύψος των παροχών ασθένειας σε χρήμα, η έκταση αυτών, τα δικαιούχα πρόσωπα, οι προϋποθέσεις, λαμβανομένων υπόψη τυχόν ιδιαιτεροτήτων διαφόρων ομάδων ασφαλισμένων έναντι άλλων, θα συμβάλλει στην εμπέδωση αισθήματος κοινωνικής δικαιοσύνης και στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος, επομένως, και στην ενίσχυση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών.

Άρθρο 35: Με την ενοποίηση των ταμείων, τομέων-κλάδων, λογαριασμών πρόνοιας και τον ενιαίο τρόπο υπολογισμού θα επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας, δυνατότητα αποδοτικότερου ελέγχου και εποπτείας, θα ξεπεραστούν διοικητικές και οργανωτικές δυσχέρειες και θα μειωθεί το λειτουργικό κόστος. Συνεπώς θα προκύψει οικονομικό όφελος για το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και για την οικονομία γενικότερα.

Παράλληλα, αναμένεται σταδιακή σύντμηση του χρόνου εξυπηρέτησης των ασφαλισμένων, σταδιακή απομείωση των απλήρωτων υποχρεώσεων και μη δημιουργία νέων ελλειμμάτων.

Άρθρο 38

παρ. 1,2,4,5,7,8: Η θέσπιση ενιαίου ποσοστού εισφορών κλάδου σύνταξης για τους μισθωτούς του ΕΦΚΑ, η θέσπιση ενιαίου ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών και η υποχρέωση όλων των εργοδοτών να δηλώνουν τις εισφορές των μισθωτών που

απασχολούν στην Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (ΑΠΔ), θα συμβάλλει στην απλοποίηση του σημερινού συστήματος στο πλαίσιο του οποίου υπάρχει πλήθος διαφορετικών ποσοστών εισφορών, στον εξορθολογισμό και στη δημιουργία ενός κοινωνικά δίκαιου, πλήρως λειτουργικού, ευέλικτου και βιώσιμου συστήματος.

παρ. 3, περίπτωση β και στ: Η θέσπιση της ρύθμισης αυτής εξαλείφει τις υφιστάμενες διαφοροποιήσεις στο καθεστώς ασφάλισης των μισθωτών του ΕΤΑΑ. Για τους μισθωτούς, νέους ασφαλισμένους η προτεινόμενη ρύθμιση έχει ως συνέπεια την κατάργηση του προβλεπόμενου κατωτάτου ορίου αποδοχών, ίσο με το ποσό της 1^{ης} ασφαλιστικής κατηγορίας (€693,35 μηνιαίως), που είχε θεσπιστεί με το άρθρο 61 παρ. 3 του ν.3996/2011. Για τους μισθωτούς, παλαιούς ασφαλισμένους του ΤΣΑΥ, η εισφορά από σταθερό ποσό (€188 μηνιαίως) συνδέεται πλέον με τις μηνιαίες αποδοχές, ενώ εισάγεται και για τον εργοδότη ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών.

~~Για τους δικηγόρους με έμμισθη εντολή, παλαιούς και νέους ασφαλισμένους,~~ καταβάλλονται εισφορές βάσει των αποδοχών και όχι η εισφορά του ελεύθερου επαγγελματία με ταυτόχρονη κατάργηση της πρόσθετης εργοδοτικής εισφοράς (άρθρο 13 ν.1512/1985). Για τους δικαστικούς λειτουργούς και τους δικαστικούς υπαλλήλους, η μηνιαία εισφορά αποσυνδέεται από την εισφορά του ελεύθερου επαγγελματία και υπολογίζεται βάσει των μηνιαίων αποδοχών (όπως και για τους λοιπούς μισθωτούς).

Άρθρο 39:

Για τον ΟΑΕΕ :

παρ. 1-3,5,7,8,9,13-14: Καθιερώνεται ένα ενιαίο πλαίσιο κανόνων καταβολής ασφαλιστικών εισφορών για το σύνολο των ελευθέρων επαγγελματιών που υπάγονται σήμερα στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ και πλέον εντάσσονται στον ΕΦΚΑ. Καθορίζεται συγκεκριμένο ύψος ασφαλιστρού, καταργούνται σταδιακά τα μειωμένα ασφαλιστρα που σήμερα υφίστανται για συγκεκριμένες κατηγορίες ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ, καθιερώνεται μειωμένο ασφαλιστρο για τους νέους ελεύθερους επαγγελματίες κατά τα πρώτα 5 χρόνια από την έναρξη της δραστηριότητας, ενώ καθορίζεται ως βάση υπολογισμού των εισφορών το πραγματικό εισόδημα τους όπως προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση.

Ταυτόχρονα για τη διασφάλιση των εσόδων θεσπίζεται κατώτατο όριο καταβλητέων εισφορών, προσδιορίζεται η βάση υπολογισμού των εισφορών για κάθε μέλος

οικογενειακής επιχείρησης, ενώ ταυτόχρονα διασαφηνίζεται ο κύκλος των προσώπων που θεωρούνται ελεύθεροι επαγγελματίες .

Για το ΕΤΑΑ :

Καταργούνται οι ασφαλιστικές κατηγορίες ως τεκμαρτός μηνιαίος μισθός για τον υπολογισμό των εισφορών των ελευθέρων επαγγελματιών, νέων ασφαλισμένων. Αντίστοιχα καταργούνται οι ασφαλιστικές εισφορές σταθερού ποσού για τους ελεύθερους επαγγελματίες, παλαιούς ασφαλισμένους.

Ορίζεται ενιαίο ασφάλιστρο για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους, το ύψος του οποίου κυμαίνεται από 14% έως 20% ανάλογα με τα έτη ασφάλισης, με ταυτόχρονη κατάργηση της ρύθμισης που προβλέπει καταβολή μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών για τους ασφαλισμένους που δεν έχουν συμπληρώσει 5 έτη ασφάλισης (50% για το ΤΣΜΕΔΕ και τον Τομέα Ασφάλισης Νομικών, 40% για το ΤΣΑΥ).

Επιπλέον, εισάγεται ανώτατο και κατώτατο όριο εισοδήματος για τον υπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών, ενώ προβλέπεται η κατάργηση καταβολής εισφορών μέσω ενσήμων για τους δικηγόρους. Επιπλέον καταργούνται οι πρόσθετες εισφορές που προβλέπονται για τους ασφαλισμένους του Τομέα Ασφάλισης Νομικών (εισφορά διορισμού σε θέση αμίσθου ή εμμίσθου ασφαλισμένου, εισφορά προαγωγής).

Άρθρο 40, παρ. 1 και 2: Καταργούνται οι υφιστάμενες ασφαλιστικές κατηγορίες του ΟΓΑ, και οι εισφορές υπολογίζονται με βάση το πραγματικό εισόδημα, εξασφαλίζοντας τη δίκαιη κατανομή των ασφαλιστικών βαρών, ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα των ασφαλισμένων, με ειδική ρύθμιση για τον υπολογισμό του εισοδήματος σε περιπτώσεις οικογενειακής αγροτικής εκμετάλλευσης. Το ύψος του ασφαλίστρου από 21% σήμερα (7% για τον ασφαλισμένο και 14% για το Κράτος για τους αυτοαπασχολούμενους) ανακαθορίζεται σταδιακά σε 20%, ώστε να μην υπάρξει απότομη επιβάρυνση των ασφαλισμένων, λαμβανομένων υπόψη των εξαιρετικά δυσμενών συνθηκών της ελληνικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό δίνεται επιπλέον η δυνατότητα καταβολής μειωμένης ασφαλιστικής εισφοράς με ανάλογη προσαρμογή των καταβαλλόμενων παροχών.

παρ. 3 έως 5: Για τους απασχολούμενους στον αγροτικό τομέα ως μισθωτοί, από την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται καταβολή εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, ύψους 6,67% και 13,33% αντίστοιχα επί των αποδοχών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τους μισθωτούς προερχόμενους από το ΙΚΑ- ΕΤΑΜ. Με το

σημερινό καθεστώς, ο εργοδότης επιβαρύνεται με το σύνολο της εισφοράς ύψους 14% επί του ποσού της 5^{ης} ασφαλιστικής κατηγορίας, ενώ προβλέπεται κρατική συμμετοχή ύψους 7%.

Για τις λοιπές κατηγορίες, καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τις παρ. 1 και του 2 του ίδιου άρθρου εισφορές, και συνεπώς επέρχονται μεταβολές στο ύψος του ασφαλιστρού και στη βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών.

παρ. 9: Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθίσταται δυνατή η συνέχιση της ασφάλισης στον ΕΦΚΑ των αγροτών που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς πρόωγης παύσης της αγροτικής δραστηριότητας, βάσει του Κανονισμού (ΕΟΚ) 1096/88, γεγονός που επιτρέπει στη συγκεκριμένη κατηγορία την συμπλήρωση των απαιτούμενων προϋποθέσεων για τη λήψη σύνταξης και τη λήψη παροχών ασθένειας.

παρ. 10: Η μηνιαία εισφορά για τον Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας από σταθερό ποσό (€2,05 και €3,08) ανακαθορίζεται σε ποσοστιαία με βάση το πραγματικό εισόδημα (0,25% επί του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα), με συνέπεια να προκύπτουν αυξομειώσεις στο ύψος της καταβαλλόμενης εισφοράς, ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος.

παρ. 11: Με την κατάργηση της εξαίρεσης από την ασφάλιση του ΟΓΑ των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του Δημοσίου και άλλων φορέων κύριας ασφάλισης, αναμένεται να αυξηθεί ο αριθμός των ασφαλισμένων στον ΟΓΑ και συνεπώς τα αντίστοιχα έσοδα από ασφαλιστικές εισφορές. Τα εξαιρούμενα μέχρι την νέα ρύθμιση πρόσωπα θα επιβαρυνθούν με την καταβολή των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών.

Άρθρο 41: Με τη ρύθμιση αυτή προσδιορίζεται το ποσοστό εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης και κατανέμεται για παροχές σε είδος και παροχές σε χρήμα ενιαία ανά κατηγορία ασφαλισμένων- μισθωτών, ελευθέρων επαγγελματιών, ανεξάρτητα απασχολούμενων και αγροτών, δημιουργώντας αίσθημα ισότητας και ισονομίας.

Η καταβολή μειωμένου ποσοστού εισφοράς για τα πέντε (5) πρώτα έτη της επαγγελματικής δραστηριότητας των υπαγόμενων για πρώτη φορά στην ασφάλιση ελευθέρων επαγγελματιών και ανεξάρτητα απασχολούμενων συμβάλλει στην εξισορρόπηση των αβέβαιων οικονομικών συγκυριών κατά την έναρξη της δραστηριότητας αυτών.

Η σταδιακή αύξηση του ποσοστού εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης στους αγρότες εξομαλύνει τις επιπτώσεις στο εισόδημα των αγροτών.

Άρθρο 42: Για τους απασχολούμενους ως εργάτες γης προβλέπεται η έκδοση ειδικού παραβόλου αγοράς ασφαλιστικών εισφορών, στο οποίο θα περιλαμβάνεται το ποσό της εισφοράς υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α.. Τα παράβολα διατίθενται στον εργοδότη από τα κατά τόπους Υποκαταστήματα του Ε.Φ.Κ.Α., από τις συνεργαζόμενες με τον Ε.Φ.Κ.Α. τράπεζες και υποκαταστήματα αυτών, από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία και από οποιονδήποτε άλλον φορέα ή δίκτυο έπειτα από απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με καταβολή του οικείου ποσού της ασφαλιστικής εισφοράς. Οι Τράπεζες και λοιποί φορείς αποδίδουν ανά μήνα στον Ε.Φ.Κ.Α. τα ποσά που εισέπραξαν από την διάθεση του παραβόλου

Άρθρο 43: Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται από 1/1/2017 ενιαίος χρόνος καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών για τον ΟΑΕΕ, το ΕΤΑΑ (για τους ελεύθερους επαγγελματίες) και τον ΟΓΑ, με αποτέλεσμα τον ευχερέστερο έλεγχο των εσόδων και την αποτελεσματικότερη λειτουργία του ΕΦΚΑ.. Στην περίπτωση του ΟΓΑ και του ΕΤΑΑ (ελεύθεροι επαγγελματίες) προκύπτει μείωση του χρόνου καταβολής (για τον ΟΑΕΕ από δίμηνο σε τρίμηνο, για το ΕΤΑΑ – ΤΣΑΥ και ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ από εξάμηνο σε τρίμηνο και για τον ΟΓΑ από εξάμηνο σε τρίμηνο), ενώ για τους μισθωτούς του ΕΤΑΑ αυξάνεται η προθεσμία (από μηνιαία γίνεται τριμηνιαία).

Άρθρο 44: Με τη ρύθμιση αυτή προσδιορίζεται ενιαία το ποσοστό εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των συνταξιούχων δημιουργώντας αίσθημα ισότητας και ισονομίας.

Άρθρο 45: Η θεσμοθέτηση κοινού μητρώου εισφορών και φόρου εισοδήματός τους, διευκολύνει την διασταύρωση των φορολογικών και εν γένει οικονομικών στοιχείων των ασφαλισμένων προς αποφυγή χρονοβόρων διαδικασιών που επιβαρύνουν την Δημόσια Διοίκηση.

Περαιτέρω, η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στο να καταπολεμηθεί αποτελεσματικότερα η εισφοροδιαφυγή και φοροδιαφυγή, που πλήττουν την εύρυθμη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης για πολλές δεκαετίες.

Άρθρο 46: Με το παρόν άρθρο επιχειρείται για πρώτη φορά η θέσπιση ενός εκ των προτέρων μηχανισμού ελέγχου της αγοράς εργασίας. Με υπουργική απόφαση προβλέπεται ένας ελάχιστος αριθμός εργαζομένων για κατηγορίες ή κλάδους επιχειρήσεων, μέσω της καθιέρωσης ενός ελάχιστου απαιτούμενου αριθμού ημερομισθίων και ποσού εισφορών για αυτές. Ο υπολογισμός των ελαχίστων καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών ανά επιχείρηση θα λαμβάνει υπόψη του το είδος της επιχείρησης, το μέγεθος της εγκατάστασης, το ωράριο λειτουργίας, την τυχόν εποχιακή φύση της λειτουργίας της επιχείρησης, τον κύκλο εργασιών, τις αναγκαίες για την εκτέλεση των εργασιών ειδικότητες, τη γεωγραφική θέση της επιχείρησης, καθώς και την τυχόν εισφορά προσωπικής απασχόλησης από τον εργοδότη ή τους εταίρους εργοδοτικής επιχείρησης.

Επειδή η πολυπλοκότητα των παραμέτρων της αγοράς εργασίας είναι δυνατόν να οδηγήσει σε ανεπιεική αποτελέσματα, καθώς οι παράγοντες της αγοράς είναι διαρκώς μεταβαλλόμενοι, προβλέπεται μηχανισμός αμφισβήτησης των ελαχίστων ορίων από τη πλευρά των εργοδοτών. Από την άλλη μεριά, ο ορισμός ελαχίστου αριθμού ημερομισθίων δεν απαλλάσσει τον εργοδότη από τη νόμιμη ευθύνη του για την τήρηση της ασφαλιστικής νομοθεσίας και την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών για το σύνολο των εργαζομένων που απασχολεί.

Άρθρο 47: Με τη ρύθμιση αυτή, το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ) καθώς και τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Αεροπορίας και Ναυτικού δεν θα έχουν νέα ελλείμματα και θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν μακροχρόνια στις υποχρεώσεις τους προς τους μετόχους τους. Επιπλέον, η χορήγηση των παροχών τους θα στηρίζεται αποκλειστικά στις καταθέσεις των μετόχων και τα περιουσιακά στοιχεία των οικείων ταμείων και θα αποκλείεται οποιαδήποτε μεταφορά πόρων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 48: Σκοπός των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι η διασφάλιση της βιωσιμότητας του ΜΤΠΥ με την μείωση των ελλειμμάτων και την αποφυγή

δημιουργίας νέων, η αποκατάσταση της δικαιοσύνης μεταξύ των μερισματούχων του και, τέλος, ο εκσυγχρονισμός και ο εξορθολογισμός των σχετικών με τη λειτουργία του διατάξεων, ώστε να επιτυγχάνεται η απρόσκοπτη καταβολή των μερισμάτων στους μερισματούχους

Άρθρο 49: Στη διάταξη αυτή προβλέπονται οι -επιπλέον των ασφαλιστικών εισφορών- πόροι του Ε.Φ.Κ.Α στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα ποσά των επιβληθέντων προστίμων των άρθρων 23 και 24 του Ν. 3996/2011 και το 20% των εσόδων που προκύπτουν από την εκποίηση και εκμετάλλευση ακινήτων του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. ή των δημοσίων επιχειρήσεων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ, εξαιρουμένων όσων έχουν μεταβιβαστεί στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Ελληνικού Δημοσίου.

Άρθρο 91: Με την προτεινόμενη ρύθμιση δεν επέρχεται μεταβολή, καθώς και σήμερα τόσο το ΕΚΑΣ όσο και το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερήλικων (που αντικαθιστά τη σύνταξη στους ανασφάλιστους υπερήλικες), καταβάλλονται μεν από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και τον ΟΓΑ αντίστοιχα, χρηματοδοτούνται όμως από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 92: Δεδομένου του υψηλού κόστους που συνεπάγονται για την εθνική οικονομία οι δαπάνες και οι παροχές της κοινωνικής ασφάλισης, με την αυστηροποίηση των όρων χορήγησης του ΕΚΑΣ και την σταδιακή κατάργησή του έως 31.12.2019 καθώς και με την αποκατάσταση της στρέβλωσης που παρατηρείται σε σημαντικό ποσοστό συνταξιούχων που δεν θεμελιώνουν αυτοτελές δικαίωμα συνταξιοδότησης στην Ελλάδα και λαμβάνουν το ως άνω επίδομα, θα μειωθούν οι δικαιούχοι του και, ως εκ τούτου, θα επιβληθεί η διασφάλιση της βιωσιμότητας του νέου ΕΦΚΑ και η εξασφάλιση της μελλοντικής συνέχισης της καταβολής των παροχών στους δικαιούχους.

Άρθρο 93: Αναμορφώνεται το καθεστώς χορήγησης σύνταξης στους ανασφάλιστους υπερήλικες. Βασικό στοιχείο της ρύθμισης αποτελεί η αλλαγή στην προϋπόθεση που

είχε τεθεί με το ν. 4093/2012 για τη μη λήψη συνταξιοδοτικής ή προνοιακής παροχής από την Ελλάδα ή την αλλοδαπή, ανεξαρτήτως του ύψους αυτής. Με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθεται πλέον ως προϋπόθεση το ποσό της συνταξιοδοτικής ή προνοιακής παροχής από την Ελλάδα ή την αλλοδαπή να μην υπερβαίνει το ποσό του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, δηλαδή το ποσό των €360. Σε περίπτωση που λαμβάνεται παροχή που υπολείπεται του ποσού των €360, καταβάλλεται η διαφορά. Αποτέλεσμα της ανωτέρω μεταβολής είναι η αύξηση των δικαιούχων.

Επίσης, για τη λήψη της παροχής ο δικαιούχος θα πρέπει να αποδεικνύει πλέον νόμιμη διαμονή στην Ελλάδα για 15 συνεχόμενα έτη ή 15ετία διαμονής μεταξύ του 15^{ου} και του 67^{ου} έτους της ηλικίας, εκ των οποίων 10 συνεχόμενα έτη πριν από την υποβολή της αίτησης, αντί της συνεχόμενης 20ετίας που είχε τεθεί με το ν.4093/2012.

~~Ως προς τα εισοδηματικά κριτήρια (ατομικό και οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα),~~ δεν επέρχονται μεταβολές (€4.320 ατομικό και €8.640 οικογενειακό εισόδημα), στα οποία, όμως, σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση, δεν υπολογίζονται οικονομικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε ΑμεΑ, λόγω της αναπηρίας τους, το διατροφικό επίδομα που χορηγείται στους πάσχοντες από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και στους μεταμοσχευμένους, το επίδομα ανεργίας, καθώς και το ποσό που καταβάλλεται ως διατροφή σε ανήλικο τέκνο.

Επιπλέον, σε σχέση με το προγενέστερο καθεστώς, τίθενται κριτήρια ως προς την περιουσιακή κατάσταση, ακίνητης και κινητής. Ως προς την ακίνητη περιουσία, η συνολική φορολογητέα αξία της δεν πρέπει να υπερβαίνει τα €90.000, ενώ η αντικειμενική δαπάνη της κινητής περιουσίας (επιβατικά ΙΧ, ΜΧ αυτοκίνητα ή δίκυκλα) δεν μπορεί να υπερβαίνει τα €6.000.

Από τη χορήγηση του επιδόματος εξακολουθούν να εξαιρούνται εκείνοι των οποίων οι σύζυγοι λαμβάνουν σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή μεγαλύτερη από το επίδομα, οι μοναχοί/ μοναχές που διαμένουν σε Ιερές Μονές και συντηρούνται σε αυτές, καθώς και όσοι εκτίουν ποινή φυλάκισης.

Ως προς το απαιτούμενο ηλικιακό όριο, διατηρείται το 67^ο έτος της ηλικίας.

Η μη αναδρομική αναζήτηση ποσών συντάξεων που έχουν αχρεωστήτως καταβληθεί μέχρι την εφαρμογή του ν. 4093/2012 έχει ως σκοπό να μην προκύψει υπέρμετρη επιβάρυνση των ανασφάλιστων υπερηλίκων.

Επίσης, προβλέπεται ότι όσοι λαμβάνουν μέχρι 31/12/2015 σύνταξη ανασφάλιστου υπερήλικα, σύμφωνα με το προγενέστερο καθεστώς, θα εξακολουθούν να λαμβάνουν την παροχή σύμφωνα με τα ισχύοντα, εξαιρούμενοι της νέας ρύθμισης.

Άρθρο 94

Με το άρθρο αυτό διευκρινίζεται το νομοθετικό πλαίσιο για τον υπολογισμό της σύνταξης επί των εικρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης

παρ. 4: Με την κατάργηση της Ειδικής Προσαύξησης ενοποιούνται οι συνταξιοδοτικές παροχές με αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός ενιαίου συνταξιοδοτικού συστήματος. Για τους ασφαλισμένους του ΤΣΜΕΔΕ προκύπτει όφελος λόγω της κατάργησης της προβλεπόμενης ασφαλιστικής εισφοράς

παρ. 5: Με την κατάργηση του προαιρετικού Κλάδου Μονοσυνταξιούχων ενιαιοποιούνται οι συνταξιοδοτικές παροχές με αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός ενιαίου συνταξιοδοτικού συστήματος. Για τους ασφαλισμένους του ΤΣΑΥ, προκύπτει όφελος λόγω της κατάργησης της προβλεπόμενης ασφαλιστικής εισφοράς.

Άρθρο 95: Στο παρόν άρθρο ορίζεται το νομικό πλαίσιο που θα διέπει την παραγραφή των αξιώσεων προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που εντάσσονται στον ΕΦΚΑ. Με το άρθρο ορίζεται επίσης το νομοθετικό καθεστώς που θα ισχύει για το διάστημα που θα μεσολαβήσει από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας της ενοποίησης με την έκδοση των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων, προκειμένου η ένταξη των υφιστάμενων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης στον ΕΦΚΑ να πραγματοποιηθεί χωρίς λειτουργικά και οργανωτικά προβλήματα

Άρθρο 96: Με το άρθρο αυτό ορίζονται αφενός ο τρόπος υπολογισμού των επικουρικών συντάξεων και αφετέρου η διαδικασία αναπροσαρμογής των καταβαλλόμενων συντάξεων.

Άρθρο 97: Στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς των μισθωτών αυξάνεται από 1-6-2016 και μέχρι την 31-5-2019 από το ισχύον σήμερα ποσοστό 3% για ασφαλισμένους και εργοδότες σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη, επί των πάσης φύσεως αποδοχών του εργαζόμενου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 2084/1992, όπως ισχύει και προβλέπεται ότι μετά το πέρας της προαναφερόμενης τριετίας το ποσοστό

της μηνιαίας εισφοράς στο ΕΤΕΑ θα επανέλθει στο ύψος που ίσχυε κατά την 31-12-2015. Για τους ασφαλισμένους στο ΕΤΕΑ αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς τους στο Ταμείο για το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα, από 1-6-2019 και μέχρι την 31-5-2022, υπολογίζεται σε ποσοστό 7,0% επί του εισοδήματος. Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα μείωσης αναλόγως του ύψους των εισφορών των ασφαλισμένων μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων εντός του διαστήματος της προαναφερόμενης τριετίας, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ανάλογα με την αύξηση της εισπραξιμότητας των εισφορών αυτών και ορίζεται ρητά ότι εισφορές που έχουν καταβληθεί νόμιμα στο ΕΤΕΑ δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 98: Με τη ρύθμιση αυτή προκύπτει μείωση των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών των ελευθέρων επαγγελματιών του ΕΤΑΑ σε σχέση με τα προβλεπόμενα στον παρόντα νόμο, κυρίως για τα χαμηλότερα εισοδήματα, ώστε η συνολική φορολογική και ασφαλιστική επιβάρυνση των ανωτέρω προσώπων να μην είναι δυσανάλογα μεγάλη και να μην παρέχει αντικίνητρα για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας.

Άρθρο 99: Με τη διάταξη αυτή σκοπείται η ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών για τους ασφαλισμένους του ΟΓΑ.

Άρθρο 102: Με τη διάταξη αυτή τα συλλογικά όργανα εκπροσώπησης των συνταξιούχων θα μπορούν να καλύψουν τις λειτουργικές τους δαπάνες. Η εισφορά θα παρακρατείται μηνιαία από έκαστο συνταξιούχο που το επιθυμεί.

Άρθρο 103: Η διάταξη αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα την οικονομική ελάφρυνση των ασφαλισμένων που εισέπραξαν αχρεωστήτως παροχές από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ λόγω της μείωσης του επιτοκίου επιστροφής καθώς και την εναρμόνιση με τη γενική αρχή της χρηστής διοίκησης του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος.

Άρθρο 104: Η διάταξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απομείωση του επιτοκίου του ποσού επιστροφής των αχρεωστήτως εισπραχθεισών εισφορών.

Άρθρο 105: Η διάταξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα την εκπλήρωση των νόμιμων υποχρεώσεων των κοινωφελών επιχειρήσεων των ΟΤΑ καθώς και την εκπλήρωση των λειτουργικών τους σκοπών.

Άρθρο 106: Η διάταξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα την παροχή ασφαλιστικής ενημερότητας στην ΕΑΣ ΑΕ και στην ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε.» (ΜΒΗ Α.Ε.).

Άρθρο 107: Η διάταξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα οι υπάλληλοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που ασκούν ελέγχους της παραβατικότητας στην αγορά εργασίας να έχουν την ίδια προστασία με τους Επιθεωρητές Εργασίας του ΣΕΠΕ.

Άρθρο 108: Η διάταξη αυτή θα έχει αποτέλεσμα την πρόσβαση του ΚΕΑΟ στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 109: Η διάταξη αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα τη διαδικασία εκκαθάρισης των επί σειρά ετών σωρευμένων ληξιπροθέσμων οφειλών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης από εκείνες που πραγματικά και εμπειριστατωμένα θεωρούνται επισφαλείς, προκειμένου οι φορείς να διαθέτουν μια ολοκληρωμένη, διαφανή, αποτελεσματική και ελέγξιμη διαδικασία είσπραξης των οφειλών, βάσει της οποίας θέτουν στόχους και λογοδοτούν.

Άρθρο 110: Η διάταξη αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, με βάση συγκεκριμένους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες, να έχουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν σε διαγραφή παλαιών απαιτήσεων, οι οποίες πρακτικά είναι αδύνατον να εισπραχτούν.

Άρθρο 111 : Με την συγκεκριμένη διάταξη παρέχεται στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος η δυνατότητα παραμονής στην υπηρεσία πέραν του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Σύμφωνα με την παρ. 6 του αρ. 49 του Π.Δ. 24/1997 (Α 24), όπως προστέθηκε με το αρ. 2 του Π.Δ. 164/2013 (Α 264), παρέχεται η δυνατότητα στους αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας που φέρουν βαθμό μέχρι Αστυνομικού Διευθυντή να παραμείνουν στην υπηρεσία για ένα (1) επιπλέον έτος

μετά τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων. Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του αρ. 1 του Π.Δ. 128/2010 (Α 221), Ανθυπαστυνόμοι και Αρχιφύλακες της Ελληνικής Αστυνομίας, που καταλαμβάνονται από το όριο ηλικίας που προβλέπει η παρ. 1 του αρ. 25 του ν. 1481/1994 (Α 152), μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία πέραν του ορίου ηλικίας και κατ' ανώτατο όριο μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους, κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων. Αντιστοίχως στο Λιμενικό Σώμα, σύμφωνα με την παρ. 5 του αρ. 45 του Ν. 3079/2002 (Α 311), όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του αρ. 56 του Ν. 4310/2014 (Α 258), οι Αξιωματικοί μέχρι το βαθμό του Πλοιάρχου μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία για δύο (2) επιπλέον έτη μετά τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας κατόπιν αίτησης που εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων.

Η απουσία αντίστοιχων διατάξεων για το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος αποτελεί δυσμενή διάκριση σε βάρος του εν λόγω προσωπικού που δεν δικαιολογείται από κάποιον αποχρώντα λόγο. Συνεπώς, προς το σκοπό ίσης μεταχείρισης του προσωπικού των τριών Σωμάτων Ασφαλείας παρέχεται και στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος η παραπάνω δυνατότητα παραμονής στην υπηρεσία πέραν του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Επιπροσθέτως, πρέπει να σημειωθεί πως η παραμονή του ως άνω προσωπικού στην υπηρεσία για επιπλέον έτη συμβάλλει στη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, καθώς το ως άνω προσωπικό συνεχίζει να καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές αντί να συνταξιοδοτείται και να εισπράττει συνταξιοδοτικές παροχές.

Άρθρο 112: Με την προτεινόμενη διάταξη αναγνωρίζεται θεσμικά και αναβαθμίζεται ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, ως η πλέον αντιπροσωπευτική οργάνωση των κοινωνικών λειτουργών της χώρας, συμμετέχει ενεργά ως πλήρες μέλος στη Διεθνή Ομοσπονδία Κοινωνικών Λειτουργών και στην Ένωση Κοινωνικών Λειτουργών των Εθνικών Συνδέσμων των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπροσθέτως, συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης για θέματα Κοινωνικής Εργασίας.

Το διευρυμένο αντικείμενο των επιστημονικών θεματικών ενασχόλησης των κοινωνικών λειτουργών, η πολύτιμη προσφορά τους στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και η ανάγκη θεσμικής κατοχύρωσης αντιπροσωπευτικού οργάνου

καθιστούν επιβεβλημένη την παρούσα ρύθμιση. Η νομοθετική αναγνώριση του συλλογικού χαρακτήρα των κοινωνικών λειτουργών εξασφαλίζει ένα αξιόπιστο πλαίσιο καταγραφής των επαγγελματιών κοινωνικών λειτουργών και εποπτείας της τήρησης των όρων κτήσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος, διευκολύνει τον κλάδο στην προάσπιση των επαγγελματικών του δικαιωμάτων και στη διεκδίκηση των εργασιακών αιτημάτων του και ενισχύει το κύρος και τη ρυθμιστική παρέμβαση του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος.

Η κοινωνική εργασία αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και ευημερίας ενός ατόμου, μίας ομάδας ή κοινότητας. Προασπίζεται συνταγματικά δικαιώματα και ελευθερίες προσώπων ή ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Επιδιώκει τη διευθέτηση και επίλυση προσωπικών προβλημάτων, καθώς και ευρύτερων κοινωνικών ζητημάτων, όπως είναι

η ένδεια, η ανεργία ή η ενδοοικογενειακή βία. Οι παρεμβάσεις της κοινωνικής εργασίας καλύπτουν ένα διευρυμένο πεδίο δράσεων συμβουλευτικής, ψυχοθεραπείας, σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής μέριμνας και συνεισφοράς στη διαμόρφωση κοινωνικών πολιτικών.

Στο πλαίσιο αυτό, ο κοινωνικός λειτουργός καλείται να εκπληρώσει το ρόλο του παρέχοντας εξειδικευμένες υπηρεσίες σε πολλαπλούς τομείς, ήτοι σε δομές κοινωνικής φροντίδας, στην εκπαίδευση, στην υγεία, στην τοπική αυτοδιοίκηση, στο σωφρονιστικό σύστημα και γενικότερα στον κοινωνικό σχεδιασμό.

Επιπλέον, με την προτεινόμενη ρύθμιση καταγράφονται οι σκοποί του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος και ενδεικτικά η διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών του, η εφαρμογή των αρχών και μεθόδων της κοινωνικής εργασίας και η βελτίωση της εκπαίδευσής στην κοινωνική εργασία, στην κατοχύρωση του ρόλου του κοινωνικού λειτουργού στα διάφορα πλαίσια δουλειάς, στη συνεργασία με τους φορείς κοινωνικής εργασίας για την βελτίωση της προσφοράς των υπηρεσιών τους.

Τέλος, με την συγκεκριμένη διάταξη ορίζεται ότι με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθορίζονται οι κατηγορίες των μελών του ΣΚΛΕ, οι διαδικασίες εγγραφής, οι πόροι και τα όργανα διοίκησης του Συνδέσμου και γενικώς κάθε θέμα συναφές με τη λειτουργία του ΣΚΛΕ.

Άρθρο 113: Με το άρθρο αυτό η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) προστίθεται στα νομικά πρόσωπα που μπορούν να υπογράψουν την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Γ.Σ.Ε.Ε., Σ.Ε.Β., ΓΣΕΒΕΕ, Ε.Σ.Ε.Ε.) προς ενίσχυση του θεσμού της διαφάνειας και την κοινωνικής αλληλεγγύης.

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

Άρθρο 4 παρ. 1: Οι υπηρεσίες του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 4 παρ. 2-3: Η Υπηρεσία Συντάξεων του ΓΛΚ.

Άρθρο 4 παρ. 4: Η Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής του ΓΛΚ και η Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 5: Οι υπηρεσίες του ΕΦΚΑ και για περιορισμένο χρονικό διάστημα η Υπηρεσία Συντάξεων του ΓΛΚ.

Άρθρο 6 παρ. 1-2: Η Υπηρεσία Συντάξεων του ΓΛΚ.

Άρθρο 6 παρ. 3-6: Οι υπηρεσίες του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 9: Οι υπηρεσίες του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 22 : Η Υπηρεσία Συντάξεων του ΓΛΚ.

Άρθρο 23: Για περιορισμένο χρονικό διάστημα η Υπηρεσία Συντάξεων του ΓΛΚ και κατόπιν οι υπηρεσίες του ΕΦΚΑ.

Άρθρα 24- 25: Για περιορισμένο χρονικό διάστημα το ΙΚΑ (Δ/ση Συντάξεων ΝΠΔΔ) και κατόπιν οι υπηρεσίες του ΕΦΚΑ.

Άρθρα 29: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 31: Αρμόδιες υπηρεσίες είναι : α) το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την έκδοση της προβλεπόμενης υπουργικής απόφασης, β) οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΚΑ

Άρθρο 32: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 35: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και οι υπηρεσίες παροχών πρόνοιας του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 38: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας , Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του ΕΦΚΑ.

παρ. 3, περίπτωση β και ε : Οι υπηρεσίες του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 39:

Για τον ΟΑΕΕ :

Παρ.1,3, 5,7,8,9,13-14 : ΕΦΚΑ

Παρ.2 Υπουργείο Εργασίας , Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης όσον αφορά την έκδοση Υπουργικής απόφασης για την εξειδίκευση των θεμάτων των σχετικών με τους κανόνες προσδιορισμού της βάσης υπολογισμού των εισφορών ανά επαγγελματική κατηγορία , ΕΦΚΑ.

Για το ΕΤΑΑ: Οι υπηρεσίες του ΕΦΚΑ

Άρθρο 40: Οι υπηρεσίες του ΟΓΑ και από 1/1/2021 του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 41: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΠΥΥ, του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης και του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 42: Οι υπηρεσίες του ΟΓΑ, του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 43 : Οι υπηρεσίες του ΟΓΑ και του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 44: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης του Ενιαίου Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας, καθώς και του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 45: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 46: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 47: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή (Ε.Α.Α.), τα Διοικητικά Συμβούλια και οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΜΤΠΥ και των ΜΤΣ, ΜΤΝ, ΜΤΑ.

Άρθρο 48: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή, και το ΜΤΠΥ.

Άρθρο 49: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 94: Οι υπηρεσίες του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 95: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 96: Οι υπηρεσίες του ΕΤΕΑΠΕΠ.

Άρθρο 97: Αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή της ρύθμισης είναι το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή, και οι Υπηρεσίες του ΕΤΕΑΠΕΠ.

Άρθρο 98: Αρμόδιες υπηρεσίες είναι : α) το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την έκδοση των προβλεπόμενων υπουργικών αποφάσεων, β) οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 99: Οι υπηρεσίες του ΟΓΑ και από 1/1/2021 του ΕΦΚΑ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή και το ΕΤΕΑ.

Άρθρο 102: Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και οι υπηρεσίες του ΟΑΕΔ.

Άρθρο 103,104: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Άρθρο 105: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθώς και οι υπηρεσίες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Άρθρο 106: Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Άρθρο 107: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 108-109-110: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ~~οι αρμόδιες~~ υπηρεσίες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Άρθρο 111: Αρμόδιες υπηρεσίες Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Άρθρο 112: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 113: Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

ΜΕΡΟΣ Β' - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ"

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: 2103375586

mail: d12.a @yo.syzefxis.gov.gr

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ: Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ-ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ**

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: 2103645177

mail: astavropoulou@1992.syzefxis.gov.gr

**ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:**

Άρθρο 114: Με την προτεινόμενη διάταξη αναπροσαρμόζονται οι φορολογικοί συντελεστές των εισοδημάτων από μισθωτή εργασία και συντάξεις, από επιχειρηματική δραστηριότητα και ατομική αγροτική δραστηριότητα, από μερίσματα και ακίνητη περιουσία, καθώς και της εισφοράς αλληλεγγύης.

Άρθρο 115: Με την προτεινόμενη διάταξη καταργείται το ειδικό τέλος παιγνίων ανά στήλη παιγνίου της ΟΠΑΠ Α.Ε. και αυξάνεται σε όλα τα τυχερά παίγνια η συμμετοχή του Δημοσίου από τριάντα (30) σε τριάντα πέντε (35) τοις εκατό επί των μικτών κερδών από την εκμετάλλευση της δραστηριότητας του κατόχου της άδειας

Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

Άρθρο 114: Με τις διατάξεις του άρθρου 114 τροποποιείται ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος ως προς την κλίμακα υπολογισμού του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, από επιχειρηματική δραστηριότητα και ατομική αγροτική δραστηριότητα, αυξάνεται ο συντελεστής φορολόγησης των μερισμάτων και του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία και ενσωματώνεται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος η Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης, η οποία υπολογίζεται πλέον με οριακούς συντελεστές.

Άρθρο 115: Με τις διατάξεις του άρθρου 138 καταργείται το ειδικό τέλος παιγνίων ανά στήλη παιγνίου της ΟΠΑΠ Α.Ε., η εφαρμογή του οποίου κατέστη ιδιαίτερας δυσχερής, και αυξάνεται αντί αυτού για όλα τα τυχερά παίγνια η συμμετοχή του Δημοσίου επί των μικτών κερδών από την εκμετάλλευση της δραστηριότητας του κατόχου της άδειας.

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

Άρθρο 114: Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κρίνονται αναγκαίες στο πλαίσιο της συμφωνίας για τη δημοσιονομική εξυγίανση της χώρας.

Άρθρο 115: Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κρίνονται αναγκαίες λόγω ιδιαίτερης δυσχέρειας στην εφαρμογή του ειδικού τέλους παιγνίων ανά στήλη παιγνίου της ΟΠΑΠ Α.Ε.

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου

Άρθρο 115: Οι προτεινόμενες διατάξεις προτείνονται στο πλαίσιο της συμφωνίας για τη δημοσιονομική προσαρμογή της χώρας.

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Άρθρο 114: Η προτεινόμενη διάταξη αναμένεται να εξορθολογήσει των τρόπο φορολόγησης των διάφορων κατηγοριών εισοδήματος και να αυξήσει τα έσοδα από τη φορολογία εισοδήματος. Θα επηρεάσει το σύνολο των φορολογουμένων φυσικών προσώπων.

Άρθρο 115: Η προτεινόμενη διάταξη θα επιλύσει το πρόβλημα της αδυναμίας εφαρμογής του ειδικού τέλους παιγνίων ανά στήλη παιγνίου της ΟΠΑΠ Α.Ε., και αντισταθμίζει εν μέρει την απώλεια των προσδοκώμενων από αυτό εσόδων.

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

Άρθρο 114: Οι Διευθύνσεις Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας, Παροχής Φορολογικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων.

Άρθρο 115: Οι Διευθύνσεις Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας, Παροχής Φορολογικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων.